

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
750 PTS. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 PTS. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 8.202 - Dimarts, 4 de juliol de 1922

Edició del matí

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

D. Carles Hedler Haus

natural d'Hannover (Alemanya)

morí vilment assassinat a Vallvidrera
el diumenge dia 2 de l'actual

(A. C. S.)

La seva esposa (present), pares polítics, germà i germanes polítics, nebots (absents) i la **Companya Hispano Americana de Electricidad**, pregunten als amics i coneguts que li dediquin un piadós record en llurs oracions

Barcelona, 3 de juliol de 1922

GRANS MAGATZEMS EL SIGLO

S. A.

FINIS EL 15 DE JULIOL
GRAN EXPOSICIÓ
I VENDA D'ARTICLES

PER A

CAMP, VIATGE i BANYES

GRANS AVENTATGES EN ELS PREUS

DE L'1 AL 15 DE JULIOL CONSIDERABLES DESCOMPTES
sobre les prenes confeccionades en existència

50 per 100 en models de vestits per a senyora i capells per a senyora i nena.
35 per 100 en models de vestits per a nena.
30 per 100 en bruses, faldilles, refajos, bates, abrics de senyora i formes per a capells.
20 per 100 en plastrons i corbates per a senyora.
15 per 100 en capells per a nens.

Perfums ASTRA

Es detallen per litres i fraccions de litre en secció especial (planta baixa)

Els perfums **ASTRA** procedeixen d'una unió internacional de destil·ladors la més important del món, que, en concedir a aquests Magatzems l'exclusiva de la venda dels seus productes en aquesta localitat, dona lloc a que la nostra clientela pugui adquirir perfumaria de **PRIMEIRA QUALITAT** a preus baratíssims i mai obtinguts fins al present a Espanya.

RAY

1/2 Watt

De 25 fins a 3000 bugies
= *Rbla de las Flores, 16.* =

Notícies

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. - Dia 3 de juliol de 1922.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 766'5, 765'8, 764'7.

Termòmetre sec: 22'8, 25'1, 25'9.

Termòmetre humit: 21'4, 20'0, 20'5.

Humitat (centèsimes de saturació): 86, 61, 58.

Direcció del vent: ESE., SE., SO.

Velocitat del vent en metres per segon: 0, 5, 1.

Estat del cel: Seré.

Classes de núvols: No-cap.

Temperatures extremes a l'ombra:

màxima, 26'7; mínima, 19'9; mínima prop del sol, 17'7.

Oscil·lació termomètrica: 6'8.

Temperatura mitja: 23'3.

Precipitació acúosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període, 150 km.

Observacions particulars: Calitja.

El director, E. Alcobé.

El noi Josep M. Adelantado Vaquero, de 3 anys, que viu al carrer de Picalqués, 1, entresol, va caure del balcó a la via pública i va sofrir ferides al front i connexió cerebral, pronòstic reservat. Van auxiliar-lo al dispensari del carrer de Barbara.

Un noi de 14 anys, Armand Alluaiz Rojós, que jugava amb una va-

goneta d'unes obres que fan a la Riera del Frare Blanc va ser atropellat i es va fracturar la cama dreta. El van curar al dispensari de Sant Gervasi.

- Fosfo-Glico-Kola-Lectinat cura debilitat. B. Domènech, Ronda de Sant Pau, 71.

Un urbà, complint ordres que havia rebut, va voler fer retirar una colla de venedors ambulants que s'havien estacionat al carrer de Borrell i del Parlament.

A la primera intimació, els venedors i venedores van formar espontàniament el front únic i aviat va caure damunt l'urbà una pluja tal de tomates i pebrots que si arriba a ésser de pedres quedava en situació de mal més poder dirigir cap intimació a ningú.

Va ser precis que hi acudissin altres urbans perquè els exaltats venedors se n'anessin, cosa que van fer sense cap baixa, és a dir, sense que cap d'ells fos detingut.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

Un vel de la Barceloneta, Manuel Navarrete, de 52 anys, jornalier, tornava a les dues de la matinada de pescar, i, passant pel trencanous, va caure es va fer ferides al cap i a la cama dreta amb probable fractura del braç esquerre. Va ser assistit al dispensari de la Barceloneta.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens, Rbla. Flors, 30.

Jugant al futbol a la plaça de les Glòries, Joan Torroella, de 19 anys, va caure i es va fracturar el puny dret. Va ser curat al dispensari de Sant Martí.

JOIES VILANOVA Unió, 6

L'amo d'una fonda del carrer del Asalto va posar en mans d'un urbà un subjecte que manifestà dir-se Antoni Cortezo Valentí, de 23 anys, sense domicili, el qual havia entrat a la dita fonda per a veure si hi havia res mal endreçat.

L'urbà el va trametre a la delegació.

- Grans rebaixes

de l'1 al 15 del corrent en jocs d'olles, pots, etc., i bateries completes en alumini.

Neveres i geladores Llorens Germans, Rbla. Flors, 30

Al dispensari de Sant Andreu va ser curat el nen Josep Rodríguez Balaguer, de 5 anys, de cremades de

primer grau al pit i al ventre per haver-li caigut llet bullenta a casa seva, Sant Andreu, 505.

- Sabó La Creu Blanca

Econòmic superior Es ven a tot arreu

Durant la nit van entrar lladres a una sastreria del carrer de l'Atlàntida, 31, obrint la porta de ferro, sense violència.

Segons l'amo, s'endugueren 50 peces d'estam evaluades en 4.000 pessetes.

- Sangrà Pelayo, 11 T. 1478 A. Banyeres

Al carrer de Vila i Vilà, uns guàrdies de seguretat detingueren a Ramon Martí, de 19 anys, el qual duia un sac de trossos de ferro, la procedència dels quals no va saber explicar.

El més bo que al món es fabrica per a llum elèctrica portàtil, porta la marca LOT. Als elegants aparadors de la casa Beristáin & Companyia, carrer de Fernando, queden aquests models vistosament exposats.

Demaneu la nova pila LOT, classe extra. Més durada de llum. Triple conservació.

- Lavabos pedestals, Waters, Escalfadors, Banyeres, des de 165 pessetes. Depositaris exclusius de la casa Tayfors (d'Anglaterra), Lacomia Germans, Passeig de Sant Joan, 44.

Ha denunciat una dona domiciliada al carrer de Sant Ramon, que se li havia presentat una artista de varietats, la qual portava un nen d'un mes i mig d'edat, proposant-li que el criés, cosa que no pogué acceptar, però se li oferí a proposar-ho a un matrimoni que potser acceptés.

La dona prengué la criatura per anar a veure el matrimoni, i com que aquest no volgué fer-se càrrec de la criatura, al tornar a casa de sa mare, carrer de Sadurní, se li digué que havia marxat contractada a Saragossa.

Sembla que es nota alguna agitació entre el Cos de Correus, a causa d'un acord del Parlament, relacionat amb la provisió de places.

Es parla d'actituds que, com sempre, les pagaria el comerç i els particulars de Barcelona, els quals, no tenen res que veure amb les qüestions burocràtiques.

Ha estat enviat a Madrid el següent telegrama:

«Ministre Foment. - Madrid. - Societat Protectora animals i plantes Ca»

talunya se suma petició a V. E. Ajuntament Cornellà de Llobregat, demanant revocació acord subhasta talla arbrat carretera Barcelona a Santa Creu Calafell, tros comprés terme Cornellà; protestant, demés, Protectora, sistemàtica talla arbrat públic convertit carreteres espanyoles en arbrats camins Riff, ocasionant penalitats vianants i cavalleries, retraient turisme, essent vergonya nacional. — President, Xsart.

L'habilitat dels mestres oficials del partit de Barcelona, pagarà els sous del mes de juny avui i demà, d'onze a una, i de cinc a set de la tarda, al lloc de costum.

Al domicili de l'Institut de la Dona que Treballa, organisme d'acció social de la Caixa de Pensions, l'Associació d'Infermeres de la Germandat de Santa Madrona, celebrará reunió general ordinària, a les cinc de la tarda del dia 6 del corrent.

A les sis de la tarda del mateix dia, el doctor don Francesc Bordas, director oftalmològic de l'Institut, donará una conferència, amb presentació d'un cas clínic molt interessant.

La Reial Acadèmia de Medicina, nomena acadèmics electes als doctors N'Antoni Morales Llorens i En Manuel Corachán.

Al carrer de Muntaner, xamfrà al d'illas i Vidal, l'automòbil 10125 va atropellar a Joan Pérez, de 37 anys, empleat de la brigada de neteja de carrers, i li va produir una fractura a la cama esquerra, pronòstic reservat.

Fou assistit al dispensari de Sant Gervasi, ingressant després a l'Hospital Clínic.

El xofer fou detingut.

Va ser auxiliada al dispensari de Sant Andreu, la nena Margarida Rodríguez García, de dos anys, que tenia dues ferides ben perilloses a la regió del cor, pronòstic reservat, produïdes per haver-se clavats dues agulles tot jugant a casa seva, carrer de l'Ordre, núm. 140.

Amb motiu de la celebració del cinquantenari de la seva fundació, l'Acadèmia de Taquígrafia de Barcelona ha organitzat els actes següents: Dimecres, dia 5 de juliol, a les deu de la nit, Veïllada en el seu estatge social, amb lectura de diversos treballs al·lusius a l'acte.

Diuenge, dia 9 de juliol, a les nou del matí, missa en sufragi dels socis morts. A dos quarts de deu, una comissió anirà a posar un ram de flors sobre la tomba del que fou fundador de l'Acadèmia, En Caletà Cornet i Mas. A la una de la tarda, banquet al Metropolita Hotel.

La inscripció al banquet quedarà tancada definitivament el dia 6 a la nit.

L'Acadèmia de Taquígrafia de Barcelona, anuncia l'obertura d'un nou curs de tan útil art, la inauguració del qual tindrà lloc el proper dia 11 del corrent, essent les classes els dimarts, dijous i dissabtes, de set a vuit del vespre.

A la secretaria de la dita entitat (carrer del Palau, 4, entresol), queda oberta la matrícula tots els dies fets de set a nou del vespre.

Vida religiosa

Avui, Sants Laureà, bisbe de Sevilla, i Innocenci, màrtir. — Demà, Sant Miquel del Sants, cfr., i Santa Filomena, verge.

Quaranta hores: Avui, a Santa Maria del Mar. Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a dos quarts de vuit de la tarda. — Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: Cinquè dia de la infra-octava de Sant Pere i Sant Pau, apòstols, color vermell. — La de demà:

Sant Antoni Maria Sacaries, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona dels Dolors, al Bonsucrés. — Demà, Nostra Dona de les Neus, a Sant Just. Adoració nocturna: Avui, Torn de la Immaculada Concepció. — Demà, Torn de Sant Josep.

Vetlla en sufragi de les Animes del Purgatori: Avui, Torn de l'Immaculat Cor de Maria, a la seva capella, Esclat, 155, Gràcia. — Demà, Torn de les cinc llagues de Jesucrist, a la mateixa capella.

Obituari

ENTERRAMENTS

En Lluís Mesa i Avenit. Ha mort a l'edat de 58 anys. Avui, a les deu. Plaça de la Universitat, 5. Cementiri Nou.

FUNERALS

En Josep Tobella d'Argila. Morí el 15 de juny últim a l'edat de 76 anys. Avui, dimarts, a les deu, funerals a la parroquia de Sant Pol de Mar.

En Daniel Biosca i Ripoll. Morí el 17 de juny últim a l'edat de 56 anys. Avui, de les deu a les dotze, misses a l'església de Sant Sever.

N'Eugení Ribas i Clavell. Morí el 30 de juny passat. Avui, a les deu, funerals a la parroquia de Santa Maria de Mataró.

La senyorela Maria Codèrch i Barberà. Morí el 15 de juny últim. Avui, a les deu, funerals a la parroquia del Carme.

En Josep Rimblas i Casas. Morí el 23 de juny últim a l'edat de 42 anys. Avui, de dos quarts de onze a les dotze, funerals a l'església de Sant Vicens de Paul (Provença, 212).

ANIVERSARIS

En Ramon Orpi i Batlle. Morí el 4 de juliol de 1921. Avui, misses a la parroquia de la Concepció, a l'església del Sant Crist d'Igualada i a les parroquies de Vallfogona i Albió i capella del Balneari de Vallfogona.

En Carles Edler Hans. Ha mort assassinat a Vallvidrera.

En Adolf Vázquez i Sevilla. Enterrat ahir matí al Cementiri Vell.

En Carles Edler Hans. Ha mort assassinat a Vallvidrera.

L'actualitat social

SUSPENSIÓ DE LA VISTA DE LA CAUSA PER LA BOMBA DEL DIA DE LA FESTA D'LLS SOMETENTS

A la secció segona ha estat suspesa per quarta vegada la vista de la causa per assassinat frustrat del xofer Miquel Roca i robatori de l'auto per a dur una bomba cap al Passeig de Gràcia on es celebrava la festa dels Sometents.

El motiu de la suspensió ha estat la malaltia del defensor de Roser Segarra.

CONFLICTES SOLUCIONATS

D'Igualada comuniquen que, després d'una reunió presidida per l'alcalde, ha quedat satisfactoriament solucionat un conflicte que hi havia a la fàbrica de Noguera, del ram de l'aigua.

També ha quedat solucionada la vaga del taller de serrar fusta de Bartomeu Guifalons.

ALTRES CONFLICTES

S'han reclarat en vaga els teixidors de la fàbrica de P. Maristany, de Premià de Mar, que demanen augment de jornal.

Con tinuen les converses per veure de solucionar el conflicte de les mines de Figols.

VISTA DELS SUCCESOS DE MATARÓ

La sala segona d'aquesta Audiència ha assenyalat per a demà, a les deu del matí, i quatre següents, la vista de la causa seguida pel jutjat de Mataró contra Virgili Díaz, Pere Ferrer, Jaume Silva, Genar Claveria, Josep Cerezo i Joan Lario, acusats de set assassinats, comesos a Mataró.

Es tracta de la topada que hi hagué entre elements del Sindicat Lliure i de l'Unió, i de la qual resultaren diversos morts i ferits.

El fiscal, després de ressenyar els fets, diu:

Resulten set delictes d'assassinat, qualificats per alevosia, dos de consumats, cinc de frustrats, i un delictes de dispar d'arma de foc.

Són responsables, en concepte d'autors, tots menys el Feliu, que és còmplice.

No hi ha circumstàncies sinó la de reincidència per al Lario. S'ha d'imposar al Lario dues penes

de mort i cinc de catorze anys, vuit mesos i un dia, els altres per a cada un, dues penes de cadena perpètua i cinc de dotze anys i un dia de cadena temporal, i al Feliu, dues penes de dotze anys i un dia, i cinc de sis anys i un dia per presidi major.

Els advocats defensors dels processats, són els distingits lletrats senyor Degollada, Vila San Juan i Condomines. Sol·liciten l'absolució de llurs patrocinats, negant la participació d'aquests en els fets que se'ls imputa.

El jurat que ha de fallar la causa, és el de Mataró, i hi ha citats més de trenta cinc testimonis pel fiscal.

EL PLET DELS CONTRAMESTRES

El governador ha rebut un ofici de la Federació Tèxtil i Fabril de Catalunya, que diu:

«La Federació Tèxtil de Catalunya, que ha procurat sempre secundar, dins la seva modesta esfera d'acció, l'admirable tasca pacificadora realitzada per V. E. en aquesta ciutat conquerint la pau i la tranquil·litat que avui gaudim, no pot de cap manera suscitar una campanya de premsa que pugui ésser interpretada com un desacord a les encertades disposicions de V. E.

Per això, en comptes de seguir aquell camí, acudim a V. E. per a posar-li en coneixement que aquesta Federació es compon de diverses Associacions, les del pla, compostes de las de Sant Martí, Sans-Hospitalet, Gràcia i Sedas, foren les afectades pel conflicte resolt pel laude autoritzat per V. E. amb data 2 del que són, i, que les altres associacions, com són les de Premià i encornorns, Pla del Llobregat, Badalona, Canet de Mar, Manresa, Alt Llobregat i Santa Coloma de Queralt, no han acceptat i laude, perquè no estan conformes amb la totalitat de les seves disposicions.

Seria per a nosaltres molt agradós que V. E. donés a la premsa la nota que fos un reflexe d'aquesta comunicació.

Accedint al desig que es faci pública la seva intervenció en l'assumpte que motivà les diferències entre l'esmentada Federació i «El Ràdium», el governador ha manifestat go que segueix:

El Sindicat «El Ràdium», sol·licità dels patrons de l'Art Fabril i Tèxtil, un augment de 15 pessetes setmanals per als contramestres, i deu per als ajudants.

Posada a discussió aquesta demanda a la Comissió Mixta corresponent, la representació Patronal la va rebutjar per entendre-la injusta i improcedent en aquests moments, per quant no hi ha augment en les necessitats de la vida i per ser d'orientació general, tant a l'estranger com a Espanya, marxar directament a la rebuixa de sous, mentre per altra part, en donar satisfacció a la demanda presentada, suposava l'augment a tot el ram Tèxtil i Fabril, la qual cosa encarriria de tal manera la producció en aquest ram, que es veurien fatalment obligats a tancar llurs fàbriques.

La representació obrera oposa a aquests arguments, el que la demanda no obeix a la no procurar l'efectivitat d'una prometença feta pels patrons, de més d'un any ençà, la qual prometença no s'ha complert, i que en llur lliure dret entenen que s'ha de complir.

La representació Patronal nega l'existència d'una prometença formal, invitant a l'examen dels llibres d'actes per a justificar la no existència de la tal prometença.

Insistia el «Ràdium» que els fou promès aquest augment quan se'ls va augmentar en 10 pessetes setmanals, és a dir, que d'aquella antiga petició de 25 pessetes setmanals, convingueren en augmentar-los, de moment, 10 pessetes, amb la prometença d'augmentar-les, després, en 15 més.

Com que, patrons i obrers mantenen llurs punts d'albir, sense transigir en el més mínim, no fou possible arribar a una fórmula d'avençança, plantejant el conflicte amb totes les seves conseqüències.

Aproximadament al cap de dues setmanes d'haver esclatat el conflicte, va manifestar «El Ràdium» que unes 70 cases havien concedit l'augment sol·licitat, i que tenien el triomf assegurat.

S'invità a «El Ràdium» a presentar els noms i domicilis de les cases o fàbriques de referència, presentant una relació de 66 fàbriques amb els domicilis i noms dels fabricants.

Es va pendre declaració a 25 o 30 d'aquests fabricants elegits a l'atzar, afirmant la veracitat del tal augment, si bé en sa majoria no pertanyien a la Federació Patronal Tèxtil.

Com que malgrat tot, el conflicte seguia en proporcions alarmants, invità el governador a les representacions de «El Ràdium» i de la Federació Patronal Tèxtil, a una conferència, acordant, totes dues repre-

Llegats i donacions a la ciutat de Barcelona

LLEGAT

JOAN BRUGADA I BACARISAS

Morí el 4 de febrer de 1908.

Llegà a Barcelona la plena propietat de deu cases de la Barceloneta i la meitat de vuit més de Barcelona i Sant Martí, per, amb llur producte edificar escoles, dispensaris, quarterets municipals, etc.

S'estudia la manera d'emprar els cabals aquests d'acord amb la intenció del donant.

LLEGAT PERE VILA I CODINA

Fill del poble d'Oluges (bisbat de Solsona), morí a Rosari de Santa Fe (Argentina) el 26 de juliol de 1916.

Llegà diverses quantitats a parents i a instituts benèfics d'Oluges; llegà 500.000 pesos per a, amb llur rēdit, donar educació i instrucció a les criatures del partit judicial de Cervera; 500.000 pesos més a la Diputació provincial de Lleida per a la instrucció de la mainada de la província; un milió de pesos a Barcelona per a la instrucció de les criatures de tot Catalunya i un altre milió de pesos a Espanya per a complir atencions semblants a tot l'Estat.

El milió llegat a Barcelona es reduí a 978.159,25 pessetes, amb les quals l'Ajuntament ha començat a construir el grans «grup escolars» (que portarà el nom de «Grup escolar Pere Vila i Codina, a la cantonada del

Passeig de Sant Joan i carrer de Vilanova.

LLEGAT LLUISA CURA I FARRIOLS

Morí en 1906. Llegà 192.961,09 pessetes, amb les quals es construeix el magnífic grup escolar (que portarà el nom de la donadora), a la cantonada dels carrers del Carme, Angels i Pen de la Creu.

LLEGAT POMPEU GENER I BABOT

Morí el 16 de novembre de 1922. Llegà a la ciutat llibres i diverses obiectes arqueològics.

LLEGAT AGUSTI MASSANA I PUJOL

Morí el 17 d'agost de 1921.

Llegà a Barcelona una magnífica biblioteca d'iconografia, d'història sumptuària i de solennitats històriques formada per 4.000 volums i un gran fons d'estampes i gravats.

Deixà 50.000 pessetes per a la instal·lació d'aquesta biblioteca; 50.000 pessetes més per a ampliar, amb la venda, les col·leccions; 200.000 per a la fundació d'un premi quadriennal de 20.000 pessetes a la millor obra il·lustrada sobre Indumentària o Iconografia de Catalunya, anteriors a 1835, i l'edició de l'obra.

500.000 pessetes més per a la fundació i sosteniment d'una Escola de Belles Arts, aplicades a la indústria i arts sumptuàries, per als obrers d'indústries artístiques.

dels Instituts de Tarragona i Girona, don Eugeni Anier i don Salustia Alvarado.

Ha estat nomenada mestressa propietària de l'escola d'Armentera (Girona), donya Dolors Botinas Serra, opositora en espectació de destí.

El Congrés-Exposició de tècnica de l'edificació

Es reüní a les oficines de l'Exposició d'Indústries Elèctriques el Comitè Executiu del Congrés-Exposició Internacional de Tècnica de l'Edificació, sota la presidència del tinent d'alcalde don Víctor Blafot i amb assistència del Comissari General de la primera de les dites Exposicions don Joan Pich.

El Comitè s'informà detingudament de les explicacions del senyor Pich relatives als acords últimament adoptats per la Junta Directiva de l'Exposició, tals com la construcció d'un nou Palau de dimensions iguals a l'actual d'Art Modern, la qual cosa podrà facilitar la concurrència dels nombrosos industrials que, sens dubte, acudirán a exhibir llurs productes a l'esmentada Exposició de Tècnica de l'Edificació, puix que al moment present són ja molts els que han sol·licitat informacions per a aquest objecte.

Reconeixent el Comitè la necessitat imprescindible d'aquesta ampliació, convingué a ajornar la celebració del Certamen per a una data que permeti la utilització del nou Palau i la qual serà sotmesa a la pròxima reunió de la Junta Directiva, convocada per al dia 7 de l'actual.

S'informà també el Comitè dels treballs preparatoris realitzats fins ara, acordant-se que, dintre d'aquest estiu comenci de circular la propaganda gràfica de l'Exposició per totes les principals ciutats d'Europa i Amèrica.

Finalment, el Comitè s'informà així mateix dels nombrosos i importants oferiments que ha rebut ja de distintes entitats industrials i tècniques estrangeres per a col·laborar al millor èxit de l'exhibició, així com de l'abast científic que pot aconseguir el Congrés que haurà de celebrar-se junt amb l'Exposició.

La Universitat

Al Rectorat, s'han rebut les següents ordres:

Concedint sis taules per a les escoles nacionals de Llers i Rabós de l'Empordà (Girona).

Accedint a que don Ferran Vallés Taberner, catedràtic d'Història d'Espanya de la Universitat de Múrcia, es possessioni de la dita càtedra davant del rector d'aquesta Universitat.

Nomenant vocal del Tribunal d'oposicions a la càtedra de malalties de la infància, vacant a la Universitat de Salamanca, al doctor Martínez Vargas; i vocal suplent del Tribunal d'Oposicions a la càtedra de Fisiologia, vacant a Santiago i a Saragossa, al doctor don August Pl Suñer.

Aprovant la permuta entaulada entre els catedràtics d'Història Natural

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell o una firma

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

DE LA PRESIDÈNCIA

Madrid, 3, 2 tarda.

El sots-secretari de la Presidència ha manifestat al migdia que el senyor Sánchez Guerra havia despatxat amb el Rei sense posar a la firma cap decret.

Després el president del Consell ha assistit a la boda de la filla del comte de la Vistosa amb el fill del comte de Romanones.

Preguntat el senyor Marfil sobre el projecte que algun periodista atribueix al cap del Govern de fer un viatge a Canfranc, ha contestat que la notícia és exacta, i que de fer-lo es realitzaria després d'acabades les tasques parlamentàries.

RECTIFICACIÓ

Al ministeri de la Guerra han facilitat una nota dient que el general Castro Girona ha visitat al ministre de la Guerra per a comunicar-li que no són exactes les manifestacions que li atribueix un periòdic de Zamora i que han estat reproduïdes en algun periòdic de Madrid.

LA FIRA DEL LLIBRE

Al ministeri del Treball han facilitat avui la següent nota:

La premsa ha donat notícia de l'èxit assolit per Espanya en la Fira internacional del Llibre, celebrada a Florència, havent estat visitada recentment per la reina d'Itàlia.

El Comitè oficial del Llibre, que presideix el comte d'Altea, ha pres acords encaminats a intensificar les relacions cordials entre Espanya i Itàlia i celebrar l'èxit obtingut pel nostre país en aquell concurs internacional organitzant una sèrie de conferències que segurament seran inaugurades pel nostre ambaixador al Quirinal, senyor marqués de Villaurrutia i clausurades pel ministre de Venezuela a Roma, don Manuel Riaz Rodríguez.

Els conferenciants i temes que correran a càrrec de cada un són els següents:

Don Pere Corominas. «El sentiment de la realitat en els llibres de cavalleries».

Don Amor de Castro, catedràtic de la Universitat central. «Caràcters essencials moderns en la literatura clàssica espanyola».

Don Eduard Gómez Vagueró («Andrenio»), publicista, president de l'Associació d'escriptors espanyols, ex-conseller d'Instrucció pública, tema «Renaixement de la novel·la espanyola en el segle XIX».

Don Pere de Artigano, professor de l'Escola d'Enginyers Industrials, vice-president de la Junta directiva de la Societat d'Amics de l'Art i vice-director de l'Institut de València de Don Juan, tema «Procés de la bibliografia espanyola».

Les conferències es donaran en la segona setmana del present mes i constituiran una nota interessantíssima d'espanyolisme a Florència.

NOTES DEL PALAU

Aquest matí han despatxat amb el Rei el president del Consell i els ministres d'Estat i Gràcia i Justícia.

Coincidint amb l'estada dels ministres han estat també al Palau els ministres d'Espanya a París i Londres, senyors Quilones de Leon i Merry del Val.

Els ministres i els ambaixadors han sortit del Palau junts.

«La Reina Victoria, acompanyada de la senyoreta Loigorri, i la Reina Cristina, acompanyada de la senyoreta Irujo, estugueren ahir matí a l'hospital de Sant Josep i Santa Adela, on es van celebrar funerals en sufragi de l'ànima dels soldats morts a l'Àfrica».

A dos quarts d'una del matí d'avui ha presentat les seves cartes creuades al nou ministre de Panamà, don Eduard Andrews, el qual ha acompanyat el comte del Valle.

«Al Saló de Tapissos del Palau, i sota la presidència de la Reina Victoria s'ha celebrat aquest matí l'Assemblea general ordinària de dames de la Creu Roja».

Han assistit a l'Assemblea la Reina Cristina, la infantesa Isabel, la duquesa de Talavera, i quasi totes les dames de la Creu Roja que es troben a Madrid.

«El director de l'Institut Geogràfic i Estadístic, general Gómez Núñez, i el coronel Galvi, han visitat aquest matí el Rei per a donar-li compte de la Conferència de Geografia cele-

brada a Roma, i en la qual s'elegí Espanya per a celebrar la pròxima Conferència, que serà a Madrid, l'any 1924».

El senyor Gómez Núñez ha remès al Rei els conjunts planimètrics de quasi tots els Ajuntaments de Les Hurdes i les Batuecas.

El Rei assistirà aquesta setmana a la inauguració de les obres de l'edifici que per a la instal·lació de l'Institut Geogràfic i Estadístic s'ajecarà als Quatre Camins.

«Demà, en el sud-expreß sortirà cap a Sant Sebastià la Reina donya Cristina».

«Els Reis soparan aquesta nit a l'Ambaixada francesa».

UN AUTOMOBIL D'EN LERROUX MATA UN CORONEL

Madrid, 3, 4'15 tarda.

A la Cuesta de las Perdices, a conseqüència de rompre's un neumàtic, bolcà una motocicleta que ocupaven dues persones.

Ambdues resultaren ferides. En el moment d'ocórrer l'accident passà per aquell lloc un automòbil ocupat pel metge senyor Eguia i el coronel d'enginyers don Francisco del Rio, la seva esposa i filla.

El senyor Eguia baixà de l'auto, prestant assistència als ferits.

Mentre el senyor Eguia auxiliava els ocupants de la motocicleta, el coronel senyor Del Rio travessà la carretera per a prendre un refresc, amb tan mala fortuna que no advertí que venia un auto a tota velocitat, el qual l'entortollà, destrossant-lo completament.

L'auto causant de la desgràcia es propietat del senyor Lerroux.

Entre l'esposa i la filla del senyor Del Rio es desenrotlla una escena emocionant.

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica:

De Gràcia i Justícia. — Reial Ordre aprovant el reglament per als exercicis d'oposició al cos d'aspirants a registres de la propietat.

Altra nomenant el tributari per a les oposicions a l'ingrés al cos d'aspirants a registres de la propietat.

D'Estat. — Adhesió definitiva de la República de Polònia i conveni de la segona Conferència de la pau, relatiu a la solució pacífica dels conflictes internacionals.

De Finances. — Anunciant a concurs la provisió d'una plaça d'oficial de la secció administrativa d'ensenyament primari de Lleida.

LA «FIESTA NACIONAL»

En la «corrida» celebrada ahir a la plaça de Tetuan de les Victòries, el segon novillo va enganxar l'espaça «Cocherin», causant-li una ferida de 12 centímetres al ventre.

En greu estat fou portat a l'hospital.

EL CONFLICTE D'ASTURIES

El ministre del Treball ha celebrat avui la seva anunciada conferència telefònica amb el governador d'Astúries.

Aquesta autoritat no ha donat noves notícies sobre el conflicte miner.

LA TARDA AL CONGRES

Madrid, 3, 6'15 tarda.

No hi ha hagut al Congrés gran animació.

Basta dir que el diputat senyor Romeo ha demanat que es comptés el nombre en aprovar-se l'acta, i totjust s'han pogut reunir 74 diputats dels 400 que formen la Cambra.

Abans de la sessió ha conferenciat amb el president de la Cambra el ministre de la Governació.

dels primers d'acudir ha estat el senyor Cierva. Els periodistes li han preguntat sobre la seva conferència amb el senyor Maura, contestant aquell que havia estat una visita de cortesia, si bé, com es natural, han oportunitat l'ocasió per a parlar dels assumptes d'actualitat.

Avui s'ha celebrat a l'Hotel Ritz l'anunciada esmorzar que en honor del seu president, senyor Wais, donava la Comissió de pressupostos del Congrés, per a celebrar el final de les seves tasques. A l'acte hi ha assistit també el president de la Cambra, comte de Bugallal.

Al Congrés s'han fet bastants comentaris sobre el relleu del general Frederic Berenguer, a propòsit de l'arribada d'aquest avui a Madrid.

Els amics del general Berenguer deien que aquest havia negat que el seu trasllat de destí tingui cap relació amb la seva manera de pensar sobre l'acció d'Espanya al Marroc, manera de pensar que per altra part no coneix ningú, puix a ningú l'ha exposada.

A propòsit d'aquesta rectificació s'ha parlat de la que al ministeri de la Guerra s'ha facilitat negant exactitud a les declaracions atribuïdes al general Castro Girona, i perquè el capítol de rectificacions sigui complet fins a un ítem del P. Ravilla s'ha aprobat al grup de periodistes, preguntant-los, en som d'aquell, de desmentir les declaracions que els periodistes d'Albacete han posat en llavis de l'esmentat religiós, puix aquest no ha fet les manifestacions que se li atribuïxen sobre la llibertat dels presoners de Abd-el-Krim.

LES HISENDES PROVINCIALS

Una comissió de representants de les Diputacions provincials ha acudit al Congrés, entrevistant-se amb el Govern, al qual han proposat l'admissió d'una esmena a l'articulat de la llei de pressupostos, en la qual s'inclougué la Reial Ordre del senyor Bergamín, que fou rebutjada per la comissió de pressupostos sobre les hisendes provincials.

El ministre de Finances ha contestat que no tenia inconvenient el Govern a admetre aquesta esmena, però comptant amb l'aquiescència dels caps de les minorïes.

Els representants de les Diputacions han visitat en el Congrés els caps de les minorïes, dels quals han recabtat l'apoi per a l'aprovació de la fórmula i fins el senyor Villanueva ha recollit el text de l'esmena perquè la firmessin els altres caps de grups.

No obstant, semblava que aquests no es mostraven molt disposats a fer-lo per considerar que no podien autoritzar els seus representants en la comissió de pressupostos.

LA LLEI HIPOTECÀRIA

La comissió permanent de Gràcia i Justícia del Congrés s'ha reunit aquest tarda acceptant una proposta del senyor Esteve modificant l'article 20 de la Llei Hipotecària, en el sentit que la data de primer de gener de 1919 que en aquella es consignava per a la inscripció dels documents, sigui substituïda per la de primer de gener de 1922.

LA COMISSIÓ DE PRESSUPOSTOS DEL SENAT

La comissió de pressupostos del Senat, en les reunions celebrades ahir, diumenge, matí i tarda, va emetre dictàmens en els pressupostos de Guerra, Marina, Rendes públiques i Ingressos.

Aquesta nit tornarà a reunir-se per a examinar els altres pressupostos, començant pel de Finances.

CONGRES

Madrid, 2, 4'15 tarda.

S'obre la sessió a les 3'45, sota la presidència del senyor Bugallal.

Al banc blau hi ha el cap del Govern i els ministres de la Guerra, Governació i Treball.

Llegida l'acta de la sessió anterior, el senyor ROMEO sol·licita la lectura de l'article 103 del Reglament, que prescriu la presència de 70 diputats perquè puguin prendre acord.

Al mateix temps diversos diputats de la majoria sol·liciten votació nominal per a l'aprovació de l'acta.

Es procedeix a fer-ho i queda aprovada per 74 vots.

Madrid, 2, 5'15 tarda.

A petició del senyor Romeo es llegeix l'article 184 del Reglament, que prescriu la presència de la meitat més un dels diputats que hagin jurat el càrrec per a l'aprovació definitiva dels projectes de llei.

El senyor ROMEO intenta explicar per què ha sol·licitat la lectura d'aquest article i el president no li ho vol concedir.

El senyor Romeo sol·licita que se li concedeixi un torn en el primer capítol que es discuteixi i allavors explicarà la congruència de la seva petició en aquest moment parlamentari.

Ordre del dia.

Es prenen en consideració dues proposicions de llei, una del senyor Esteve, reformant el paràgraf tercer

de l'article 20 de la llei hipotecària, i una altra del senyor Taboada, autorditzant al ministre de Finances per a cedir a l'Ajuntament d'Orense l'ex-convent de Sant Domènec.

Continua discutint-se la secció 13 del pressupost: Acció al Marroc.

El senyor ALVARADO consum un torn contra el capítol primer.

Censura el funcionament de la intervenció civil a Guerra i Marina, establerta a la Presidència del Consell, dient que aquest organisme resulta totalment ineficac.

En canvi hauria d'intervenir en el pressupost del Jaltia, que cau dintre de les seves funcions.

El senyor Wais li contesta per la comissió.

El senyor BARRIA consum un altre torn.

Recull diverses manifestacions del discurs del senyor Cambo, i diu que és vergonyós que nosaltres estiguem a l'Àfrica per imposició d'una altra potència.

Es lamenta de la estirilitat del debat del disseny i atorga, que, malgrat tot allò que ha estat dit continuem sense una orientació al Marroc.

Tracta minuciosament de la qüestió dels presoners a partir del 10 de gener de 1921, que comença les seves gestions el senyor Almeida.

S'afirma que haurien pogut ésser rescatats ran del desastre un grup de presoners militars, amb el coronel Araujo, amb poc esforç. Els païsans també foren objecte de negociació per les companyies mineres a que pertanyien, i no obstant oficialment es va prohibir la gestió.

Reprodueix el ja conegut sobre les gestions promiscuades que es portaren a cap pel senyor Almeida i l'oncle de Abd-el-Krim, fins al 6 de gener últim, en que el senyor Almeida fou cridat a Tetuan i Madrid.

Queda suspesa per tercera vegada una gestió acordada quan ja estava convingut el lliurament dels presoners mitjançant el pagament de quatre milions i la devolució dels moros que nosaltres tenim presos.

El senyor CIERVA. — La negociació no havia arribat al punt extrem en que S. S. la col·loca. Sols hi havia una gran aproximació.

El senyor BARRIA. — Està bé.

El senyor SERRADELL. — Demano la paraula.

El PRESIDENT fa arribar als diputats que no és possible promoure debat sobre un assumpte que res té que veure amb el capítol que es discuteix.

El senyor BARRIA continua dient que el ministeri d'Estat tenia una llista de 243 moros presos per nosaltres.

El senyor CIERVA. — Hi havia moros condemnats pels tribunals de justícia per delictes comuns.

El senyor BARRIA. — Ja sabem que aquests moros eren sols tres, però les dificultats estaven en un i per a aquestes majors assistències les pone el ministeri d'Estat. El Govern també va participar d'aquestes resistències.

El senyor CIERVA. — Hi havia també altres raons.

El senyor BARRIA. — Les negociacions les continua el senyor Almeida el 31 de febrer i va escriure una carta a Abd-el-Krim, que fou contestada el març.

Els moros presos per nosaltres eren de les cabiles pròximes a Melilla.

En maig Abd-Krim delega en altra persona totes les facultats per a negociar el rescat i es conformava amb els quatre milions, però advertí que la llista dels moros no era completa.

El senyor CIERVA. — Ha advertit se senyoria que aquest representant parlava en nom de la nació rifenya?

El senyor BARRIA. — Pensava alludir a això al final, però S. S. s'ha anticipat i jo diré que no sé com pensava S. S., però per a mi no era un inconvenient insuperable per a arribar al rescat dels presoners.

Segueix referint-se a una carta enviada a Abd-el-Krim, el dia 2 de març, donant-li un termini de quaranta vuit hores per que lliurés als presoners, però els moros contestaren insistint que la llista dels distinguts per Espanya era incompleta.

El dia 4 de març, als zocos, es van publicar pregons d'Abd-el-Krim demanant la remesa dels presoners per al seu rescat, amb els moros de diverses cabiles que estaven en poder d'Espanya.

El senyor CIERVA. — Aquest detall no el coneixia el ministre de la Guerra d'aleshores.

El senyor BARRIA. — Jo no ho poso en llavis oficials, però dic que la notícia és aquesta.

Madrid, 3, 9'15 nit.

Diu el senyor BARRIA que la carta tramesa per Abd-el-Krim la tingué el capità Aguilar el dia 4, i el 8 hi hagué contesta dient que es trencaven les negociacions en vista que el Govern espanyol es negava a remetre els presoners de la cabila de Benturriaguel, i a això replicà que era inexacta la negativa del Govern.

El nombre dels presoners espanyols és d'uns 500, segons relacions que llegeix de militars i païsans, en els diversos punts d'Alhucemas.

Cada comboi que es trameta als presoners costava prop de 3.000 pessetes, mentre no es rompen les negociacions; ara, un de sol ha costat 60 mil pessetes, i ha arribat molt menys a poder dels presoners, i als païsans no ha arribat el més petit auxili.

Reprodueix l'afirmació atribuïda al general Weyler de que mentre el general Berenguer estigué al Marroc els presoners no seran rescatats. Aquesta afirmació, que ha anat per tots els diaris, encara no ha estat rectificada.

El senyor CIERVA. — Doncs jo, pel meu honor, dic que pel general Berenguer els presoners haurien estat rescatats al cap de pocs dies d'ésser jo ministre de la Guerra, i constantment ha advocat per això el general Berenguer.

El senyor BARRIA. — Celebro molt haver arrencat aquesta manifestació a S. S., perquè la situació de l'Alt Comissari, davant l'opinió pública no era altra mentre sobre ell pesava aquesta acusació.

Es dirigeix al cap del Govern dient-li que cal rescatar els presoners, puix l'opinió pública ho reclama amb tota vehemència i cal acabar el més aviat possible la qüestió perquè no pugui donar-se el vergonyós cas que algun presoner hagi de nacionalitzar-se en un altre país per a aconseguir la seva llibertat.

Censura que només es consignin 64.000 pessetes per a indemnitzar els que han sofert perjudicis al Marroc amb motiu de la campanya.

El CAP DEL GOVERN li contesta i diu que aquest últim extrem serà tractat quan es discuteixi l'articulat de la llei de pressupostos.

Quant als presoners, diu que del passat no li incumbeix res, i respecte al present, assegura que continuen les gestions per al rescat, i en l'Alt Comissari s'han trobat sempre les més grans facilitats i l'expressió dels més vehements desigs d'aconseguit-ho.

El senyor CAMBO es creu obligat a rectificar algunes manifestacions que s'han fet en interpretar i comentar el seu discurs.

Respecta el comentari, però no accepta la interpretació.

Nega que ell hagi atribuït a Anglaterra la culpa del sacrifici que el Marroc hem realitzat, i s'afirma del tot al seu discurs tal com figura al Diari de Sessions.

Digue ben clarament que calia distingir entre el problema total del Marroc i la campanya última. Aquesta obvi a una causa ben coneguda i ens obliga a un esforç que tota la nació tenia el deure de fer.

El senyor BARRIA agraeix les manifestacions del cap de Govern, i quant al senyor Cambo li diu que les seves paraules eren dignes del comentari per pronunciar-les un home que ha governat en els últims anys.

Es indubtable que tot el que ens passa és per haver anat al Marroc, i al Marroc hi hem anat perquè ho ha volgut Anglaterra, segons el senyor Cambo. Després, si hem servit de coixí a Anglaterra, resulta que ens sacrificuem obert a indicacions d'Anglaterra.

El senyor BARRIA diu que el debat del disseny, pel que fa a les manifestacions del cap del Govern li produï el més deplorable efecte i li feu recordar la ineficàcia de la major part dels debats aquí desenvolupats.

Es plany que de la Conferència de Bizarru no hagi quedat cap testimoni escrit; però sembla que queda demostrat que en aquesta Conferència queda acordat en pla d'acta els moros de Benturriaguel, que havien de

consistir en la presa militar de la badia d'Aihucemas.

Això no li estranya, perquè el grup que acabadilla el senyor Maura ha sostingut, per conducte dels seus més brillants escriptors, la política d'extermini dels berebers. Ara el senyor Maura no demana això, però demana l'extermini dels benturriaguels.

L'opinió pública està contra tot això i rebutja tota acció militar al Marroc.

Examina els tractats que tenim concertats sobre el Marroc amb diverses nacions per a deduir que no ens obliguen als que allí venim fent.

Afirma que, d'iguals el que és digui, el protectorat civil no serà en les nostres mans sinó una guerra atenuada.

(S'observa a la Cambra molt poc ambient per a aquest nou debat sobre el Marroc i els diputats gairebé no fixen llur atenció en el que diu l'orador.)

La campanya del Marroc — segueix dient el senyor Besteiro — no la imposa Anglaterra, sinó els governs espanyols, que han portat al Marroc els desencerts que ens han distingit a tot arreu. Al Marroc s'estan repetint tots els errors que cometerem a Cuba.

Exposa una vegada més les seves idees favorables a l'abandó del Marroc, perquè no estem allí per cap imposició internacional, encara que això se li digui arterosament al país, sinó perquè els nostres Governos ho volen.

El CAP DEL GOVERN s'aixeca a contestar-li i diu que ho fa per pura cortesia, puix no vol incórrer en alguna cosa que, amb l'assentiment de tots, inclosos el senyor Besteiro, es procuri evitar el dissabte, i és que tornés a suscitar-se un altre debat sobre el Marroc. Per tant, es limita a remetre's a tot el que va dir el dissabte i a mostrar-se contrari a la teoria que el senyor Besteiro sustentava de l'abandó del Marroc.

El senyor BESTEIRO rectifica. Diu que entenen ell i els seus amics que aquest pressupost significa la continuació de l'acció militar al Marroc i, per tant, creu que cal votar-lo nominalment, perquè se sàpiga els que estan conformes amb la continuació d'aquesta acció militar i els que en són contraris.

El CAP DEL GOVERN també rectifica i nega que aquest pressupost sigui ço que el senyor Besteiro diu, puix ja manifestà l'altre dia que el seu caràcter és de transició; que en ell hi ha partides per a atencions que no tenen res que veure amb la guerra i, a més a més, hi ha en ell flexibilitat suficient per a acomodar-lo a les derivacions que sobrevinguin sense comptar amb què el Govern està sempre autoritzat per a disminuir les despeses.

El senyor BESTEIRO insisteix que aquest és un pressupost d'acció militar, i un cop aprovat, la força de les circumstàncies obligarà a seguir guerrelant.

El CAP DEL GOVERN diu que per conducte autoritzat sap que un diputat vol parlar amb el pretext d'interpretar a la seva manera unes paraules que ell ha pronunciat sobre el rescat dels presoners en contestar al senyor Barcia, i com que no està disposat a ressuscitar un altre debat sobre el Marroc, i necessita absentar-se per a anar al Senat, fa avinent que ell en parlar que abans es dedicaven les ordres monàstiques a redimir captius, amb l'aventatge que els seus membres havien fet vot de pobresa, obediència i castedat, no s'ha referit per a res a cap capella o frare ni a entitat ni persona determinada. Per consegüent, fa avinent al senyor Serradell que no pot entaular cap debat amb ell.

El senyor VILLANUEVA recull breument les manifestacions del senyor Besteiro per a d'èsser de no poder seguir-lo en els seus radicalismes sobre la qüestió del Marroc.

Exposa el que ha d'èsser a judici seu un protectorat civil, del qual és partidari, i creu que Espanya pot molt bé atendre a aquest protectorat, que accepta com a solució del problema marroquí.

El senyor BESTEIRO argüeix que això del protectorat civil és una espècie de colonització per a la qual Espanya no està capacitada, puix no pot portar al Marroc els seus sobranys de cultura i de producció. A més a més, la causa que ens porta al Marroc és injusta, i com que el poble espanyol ho aprecia així, no pot sentir entusiasmes per aquesta aventura. Pel que passa, calgui el que calgui i transformi's com es transformi, la vida d'Espanya al Marroc cal tallar-la de arrel.

El senyor VILLANUEVA rectifica i nega que ells siguin partidaris de la guerra al Marroc i de deprimir i humiliar el poble marroquí. Les seves constants propagandes demostren el contrari.

El senyor BESTEIRO insisteix en combatre l'acció marroquina.

El senyor SERRADELL intervé per a al·lusions i diu que en el Congrés ha parlat, però que no se l'aten; prova d'això és que la Comissió no ha modificat ni una línia del pressupost.

Al·ludeix les manifestacions del senyor Sánchez Guerra sobre les congregacions monàstiques i diu que si no hi ha congruència entre ço que ha dit i altres coses no s'explica bé la seva actitud.

El PRESIDENT li prega que no insisteixi sobre això, perquè el President del Consell ha donat prèvies explicacions.

El senyor SERRADELL es queixa de l'absència del senyor Sánchez Guerra i ho considera com una desconsideració persona.

El PRESIDENT justifica l'actitud del senyor Sánchez Guerra i diu que aquest no ha pogut seguir a la Cambra, i per això s'ha avançat a donar explicacions precisament per una atenció al senyor Serradell.

Aquest no es dona per convençut i es reserva el dret de plantejar aquesta qüestió reglamentàriament en el moment oportú.

Sense més discussió s'aproven els quatre primers capítols.

El senyor ROMEO formula observacions al cinquè, que són contestades pel senyor Rodríguez Viguri.

Queden aprovats tots els capítols d'aquest dictamen relatiu a Estat.

El senyor BARCIA demana algunes aclaracions al capítol primer de Guerra i les dona el senyor Rodríguez Viguri.

El senyor CAMBO proposa una petita variació en la redacció d'un capítol, que és acceptada.

Amb lleugeres discussions s'aproven tots els capítols relatius al Ministeri de la Guerra d'aquesta secció.

El senyor ROMEO segueix formulant observacions a diversos capítols en la part relativa al Ministeri de Marina, i anuncia que per a la votació definitiva del dictamen demanarà el «quorum».

S'aprova fins al capítol quart d'aquesta part del dictamen i se suspèn el debat.

Es posa a discussió el dictamen sobre el projecte de llei modificant el règim de monopoli de cerilles i fòsfors.

El senyor ALBA l'impugna, i després d'exposar alguns antecedents sobre la matèria, manifesta que la redacció del dictamen està un xic confosa.

No es concebeix si s'anirà a l'arrendament amb concurs o sense. Si haigues d'èsser sense, naturalment, que no podria mostrar la seva conformitat.

Censura el procediment dels contractes parcials que realitzen els fabricants, i en virtut dels quals, segons les seves notícies, estan cobrant quantitats que avui no estan justificades, perquè les primeres matèries no tenen preus tan cars com en els dies de la guerra.

Desitja que el ministre de Finances aclareixi degudament la finalitat que es persegueix per a saber si se li pot o no prestar l'assentiment.

El ministre de FINANCES li contesta i diu que per l'anterior Govern es projectà acabar amb el monopoli, anant a la fabricació lliure en vista del fracàs dels dos concursos que es feren i resultaren deserts. Per això ara es demana una autorització per a celebrar concursos parcials o totals amb els fabricants actuals o amb altres, amb l'objecte d'arribar a un resultat eficaç i incorporar al monopoli els encenedors mecànics.

Es persegueix principalment millorar la qualitat del fòsfor.

El senyor ALBA rectifica i celebra que no es vagi a convencionals solucions, puix cal terminar amb l'actual estat de coses, que constitueix un veritable i vergonyós monopoli.

I ja que està dret, anuncia lleial i sincerament que el dictamen sobre l'articulat de la llei no es pot aprovar tal com està redactat, perquè és la consagració de tots els apetits i una intracció de la llei de Comptabilitat.

Per a evitar-se el vergonyós espectacle que es va a donar quan es posi a debat, prega a la comissió de pressupostos que el retiri i li doni una nova redacció.

(Es prorroga la sessió per menys de dues hores.)

El senyor CAMBO intervé per a expressar la necessitat que termini el que passa amb la fabricació de cerilles.

Abans les nostres eren de les millors i ara són tan dolentes, que no se'n fan de pitjors en cap país.

Aquí es consumeixen poques cerilles. S'usen més els encenedors, que són alemanys i fa poc han entrat per dotzenes de milers. No obstant, a Ale-

manya ningú usa encenedor. Es fabricarien per a transmetre als països on es fabriquen cerilles dolentes.

Ell es proposava terminar amb el monopoli, deixant lliure la indústria, però amb garanties perquè el dòstos es fabricués en bones condicions, mitjançant creients dipòsits. Així Espanya tornaria als seus bons temps respecte la fabricació de cerilles i amb la millora de l'article augmentaria el consum.

Demana que se salvi la llibertat de l'Estat en forma tal que els contractes no limitin el dret de rescissió.

El ministre de FINANCES contesta que es tracta d'un nou assaig en el qual es tindrà tot present.

Contestant al senyor Alba, li diu que tenia el propòsit que l'articulat de la llei es limités a set articles, i avui es troba amb què arriben a 51, i passen els augments de cents de milions.

Comprèn que en la realitat hi ha coses que han d'atendre's, i ell també s'ha sentit commogut com el senyor Alba i ha pregat a la comissió que es reunís i vegi la manera de fer algunes reduccions.

El senyor ALBA replica que no solament s'ha referit al nombre d'articles, sinó als crèdits ampliables. De fet, el pressupost espanyol va essent una ficció, perquè les Cambres voten xifres que creuen que seran suficients i després vénen crèdits ampliables que desvirtuen l'obra econòmica.

Seria una obra patètica fer punt en aquest camí i un timbre de glòria per al ministre de Finances que ho aconseguís, perquè en l'últim pressupost els suplementes de crèdit assoliren un 60 per 100 del consignat en els pressupostos, i així la situació de la Hisenda arribarà a fer-se impossible.

Queda aprovat el dictamen sobre cerilles, i a continuació és votat definitivament.

S'acorda que no hi hagi sessió demà al matí, perquè la Comissió de Finances pugui reunir-se amb l'objecte de respondre a les indicacions dels senyors Alba i ministre de Finances, i s'aixeca la sessió a tres quarts de nou.

SENAT

Madrid, 3 415 tarda.

A les 3'40 comença la sessió, presidint el senyor Sánchez de Toca.

Al banc blau, els ministres de Gràcia i Justícia i Marina.

Precis i preguntes:

El senyor FRESNEDA prega que es posi a discussió el dictamen concedint una pensió a la filla de Martínez de la Rosa.

El senyor IZQUIERDO VELEZ recorda a la presidència que en la sessió del dissabte es va fer un prec anàleg al del senyor Fresneda, i diu que si aquest assumpte no es posa a discussió en la sessió de demà, farà ús de totes les seves facultats que li concedeix el Reglament, per a les votacions que hagin de fer-se.

El PRESIDENT ofereix que a la major brevetat possible es posarà a la discussió aquest dictamen.

Ordre del dia:

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Es vota definitivament el projecte de llei de reforma tributària, després d'una protesta del marquès de Píllares, per no estar inclosa en la llei una esmena que va ésser acceptada i d'explicar la comissió que ha estat per error material, que serà subsanat.

Sense discussió s'aprova el dictamen de la comissió permanent de Foment sobre el projecte de llei reformat en un dels dos ferrocarrils de Vall de Zafan a Tarragona i del Vall de Zafan a Sant Carles de la Ràpita, que en el successor es denominarà d'Arixa a Tarragona.

També s'aprova el dictamen de la comissió de Foment sobre el projecte autoritzant al ministre per a concertar amb la companyia del Nord el canvi de traçat del ferrocarril de València a Tarragona, amb el fi de suprimir els passos a nivell del Grao de València.

També s'aprova sense discussió el dictamen de la comissió mixta modificant la legislació penal i processal en matèria de contraban i defraudació.

A petició de diversos senadors queda votat definitivament.

Es posa a discussió el dictamen i vot particular sobre el pressupost de despeses de la Secció segona, ministeri d'Estat, per a l'any econòmic de 1922-23.

Madrid, 3, 5'15 tarda.

Sense debat es rebutja un vot particular del franquès de Camps.

El senyor PEREZ CABALLERO consumeix un torn contra la totalitat.

(Entren a la Cambra els ministres d'Estat i Finances.)

Comença fent unes consideracions sobre el que ha d'èsser la política internacional d'un país i protestant que l'edifici destinat a ministeri d'Estat reuneixi tan males condicions i diu que seria convenient cercar un lloc apropiat per a un nou edifici, assenyalat el lloc on s'aixeca la Casa de la Moneda, i al mateix temps que l'emplacement d'aquest edifici per al ministeri d'Estat, és necessari pensar en el millorament del personal destinat a la diplomàcia, fent una escrupulosa selecció amb detall suficient.

Fa història de tota la política internacional espanyola, passant pel tractat de París, per a deduir que Cánovas del Castillo no tingué grans desenes en política internacional. La frase d'aquest gran home públic «amistat amb tots; intimitat amb ningú» així ho demostren.

Quan sobrevingué la guerra mundial Espanya s'afermà massa en la neutralitat, sense pensar que aquesta neutralitat terminava al mateix temps que la guerra; però la imperícia dels nostres governs fou portar aquesta neutralitat al Marroc, a la zona del nostre protectorat, on exercim unes funcions delegades del soldat.

Recorda que en arribar al poder els liberals, el comte de Romanones s'esforçà a accentuar l'amistat amb França i Anglaterra, i així aconseguí que Espanya quedés incorporada a la Societat de Nacions.

Es partits que succeïren als liberals no es preocuparen per seguir aquesta política.

Es refereix a l'Acta d'Algeïres, per a negar que a Espanya li imposin la permanència al Marroc, on es troba d'una manera voluntària i per propi interès.

Des d'una de les tribunes públiques assisteixen a la sessió els fills del moro Abd-el-Kader.

Creu arribada l'hora que termini la nostra perplexitat internacional, molt nostra perplexitat internacional i molt més tenint per resoldre el problema del Marroc, que és per damunt de tot i sobre tot un problema internacional, perquè cal evitar que a l'Àfrica es repeteixi el que passà a Cuba.

El problema del Marroc cal concertar-lo primer amb França i després amb Anglaterra.

Han passat ja els temps que tota qüestió internacional es portava amb un gran secret, i per això cal que es parli amb tota claredat i es digui per al Govern el que opina sobre la qüestió de Tànger.

Jo crec que els que parlen del Tànger espanyol, més que facilitar la solució el que fan és agreujar el problema.

Madrid, 3, 8'30 nit

Al·ludeix el senyor Pérez Caballero l'anunciada Conferència de Londres, i diu que no s'atreveix a profunditzar sobre el problema de Tànger, per creure molt difícil el moment diplomàtic.

La resolució d'aquest problema de Tànger, que és importantíssim per a Espanya, només es pot trobar, al seu jut, en la i amb la cooperació de França.

En resum: és precís que Espanya entri en una activitat internacional amb una estreta de relacions amb Amèrica, i al Marroc amb l'amistat de França i Anglaterra, i en general, amb tractats i convenis comercials.

El ministre d'ESTAT reconeix que els serveis diplomàtics poden i deuen ésser millorats, i a assolir una més perfecta organització en tots dos Cosos de les nostres representacions exteriors diplomàtiques i consolars, tenint en els propòsits del Govern.

Cal preocupar-se de l'elevació dels esmentats funcionaris i de la dotació dels dits serveis.

Diu que el Govern ha complert amb el deure que li marcava la seva política internacional, en el que afecta a les relacions amb França i Anglaterra, i pel que toca a aquestes relacions al Marroc, el ministre no encerta a comprendre quin és el pensament del senyor Pérez Caballero, quan afirma que Espanya havia d'aver adoptat una política de neutralitat en la guerra amb França i amb Anglaterra, i en canvi, mantenir una política d'al·liança amb les dites nacions, al Marroc.

Això no era possible, perquè no es pot ésser neutral i aliat al mateix temps. No hi hagué, doncs, tibiïtat ni negligència en aquest punt, sinó aplicació del criteri que en aquells moments sustentaven tots els homes polítics espanyols amb responsabilitat directa o propera a la governació del país.

Es igualment inexacte que el Govern espanyol no practiqués cap gestió per a aconseguir, com ho havien demanat les repúbliques hispano-ame-

ricanes tenir representació en la Conferència Internacional de Gènova.

El Govern espanyol recaptà al seu degut temps i amb el major interès del Govern italià, que les esmentades repúbliques fossin invitades a la Conferència de Gènova, i sobre això hi ha suficients testimonis escrits.

En el problema de Tànger ha de declarar que el Govern no ha procedit amb premura ni precipitacions.

El deure el priva d'aportar aquelles dades que el Govern posseeix; però n'hi ha prou amb saber que l'esmentat problema no es discutirà a Londres sense la presència d'Espanya, ni cap de les tres potències que allí tenen interessos.

Aqueix problema, cal resoldre'l dintre de la major cordialitat entre les nacions que acudirán a la Conferència i al senyor Pérez Caballero no ha de tenir cap dubte que Espanya sabrà mantenir els seus drets històrics i polítics en aquesta importantíssima qüestió.

Per discreció inexcusable s'absté d'ampliar més aquestes manifestacions.

El senyor PEREZ CABALLERO rectifica breument.

El senyor PALOMO consumeix el segon torn.

Només el mou el propòsit de procurar que esguin més intenses les relacions entre Espanya i Amèrica. Aquesta intensificació de relacions la estan resoltant 80 milions de sers que parlen l'idioma espanyol.

Es plany que Espanya no assisteixi a l'Exposició que s'està preparant al Brasil, amb el pretext d'agèbis econòmics.

Demana que es modifiqui la representació diplomàtica a Amèrica, puix els nostres diplomàtics compleixen amb indiferència els deures que Espanya els confia. Cal fer una excepció amb el representant d'Espanya a Washington, i al nostre ambaixador a l'Argentina, que es desvetllen per fomentar i estendre tot el que pugui interessar a Espanya.

Els grans ambaixadors d'Espanya a l'Argentina han estat Maria Guerrero i Díaz de Mendoza, Benavente, els Quintero i tants d'altres, que han aconseguit fer desaparèixer la llista negra que pesava damunt d'Espanya. I no sols els escriptors; els músics espanyols contribueixen en gran a l'aproximació hispano-americana.

Te frases d'elogi per als nostres consols a Amèrica que treballen constantment per aqueixa aproximació.

Parla de la projectada Exposició hispano-americana que ha de celebrarse a Sevilla, i diu que podria restar-se-li tot l'interès i tota la transcendència no concurrent Espanya a les exposicions de Buenos Aires i Rio Janeiro, com ha estat invitada.

Cal que des del Govern es faci tot l'impossible perquè l'Exposició hispano-americana que es realitzarà a Sevilla tingui el major esplendor possible atib el fi que se n'obtinguin els millors fruits.

Parla de la conveniència que entre Espanya i Amèrica s'estableixi un veritable intercanvi de títols acadèmics i professionals.

La propietat intel·lectual també ha d'èsser objecte d'intercanvi entre les repúbliques hispano-americanes i Espanya. Aquesta és la manera com les relacions d'Espanya i Amèrica tinguin la cultura que han de tenir. (Molt bé.)

El senyor FABIE consumeix el tercer torn.

Demana que s'estableixi als consols un tècnic que tingui al corrent al Ministeri d'Estat de totes les oscil·lacions que hi hagi als mercats estrangers. Per a això cal anar a la creació d'un cos especialitzat en aquesta matèria.

El ministre d'ESTAT fa el resum del debat.

Es mostra conforme amb tot el que s'ha dit de la necessitat d'intensificar més i més les nostres relacions amb Amèrica. A això s'han encaminat els esforços del Govern; però es creu en el cas de defensar als nostres representants diplomàtics a Amèrica de les censures que es els han dirigit.

Els ambaixadors d'Espanya a Amèrica compleixen amb llur deure i completen l'obra d'aproximació amb els treballs que fan a Espanya els dignes representants americans.

Oferix col·laborar amb el més gran entusiasme perquè l'exposició hispano-americana que es projecta a Sevilla sigui coronada per l'èxit.

Acaba promentent que posarà tot el seu entusiasme i empena en tot ço que sigui alment i estretament dels allics de relacions comercials i espirituals que ens uelxen amb aquelles nacions que per tants conceptes són un perillament d'Espanya.

(Segueix a Darreres Informacions)

EN HONOR D'UN LLUITADOR DEL POBLET

EN RAIMON D'ABADAL PRESIDEIX L'HOMENATGE A EN JOSEP ESCOLÀ

JOSEP ESCOLÀ I ESCOLÀ

De tant en tant, es bo el donar una mirada en el camí que ha seguit el catalanisme en el que va de segle. Es van trobant els lluitadors fidels que amb perseverança han anat bastint, secundant als directores, l'edifici de l'organització de la Lliga. Aquests tipus de combatents han estat al peu del canó el mateix en les hores de l'èxit que quan s'encrepaven les ones del contratemps, que quan s'agitava el xiclador de la temptació extremista.

Un d'aquests exemplars patricis fou ahir honorat públicament: En Josep Escolà i Escolà rebé l'homenatge dels nacionalistes del Poblet i a ell s'hi associà la Lliga Regionalista de Barcelona.

Per considerar de la manera que s'havia de bregar en aquells temps de prova, cal només evocar l'època aquella en què el republicanisme unionista, i més tard el ferrouxisme, dominaven a la barriada del Poblet, i, amb ella, el districte X. Els cafetins radicals, coneguts amb noms «d'aterrissables», dels voltants del temple de la Sagrada Família, han estat fins un tòpic de literatura de costums. Els contraris del catalanisme copaven el districte com volien. Declarar-se admirador de la Pàtria equivalia a acceptar la impopularitat. La grolleria i l'instint intolerant que els mals patriotes donaven a les masses escoltava contra els patriotes a cada moment.

I, no obstant, un grup presidit per l'Escolà — un humil carter — en un pis del passatge Mayol, situat entre els carrers de Mallorca i València, sostenia l'Ateneu Regionalista del Poblet i treia al balcó la bandera barriada. Així es passà el temporal 1903-1905 i el de 1909-1910. Així van guanyant, vot darrera vot, fins arribar al resultat esplèndid de l'últim febrer.

Aquest és el resultat de l'obra d'un home bo, treballador i modest.

EL BANQUET

La sala d'actes de l'Ateneu Nacionalista «Verdaguer» oferia un aspecte molt bonic.

Més d'un centenar de nacionalistes s'aplegaren a les llargues taules.

A la presidència hi havia l'homenatjat, el qual tenia a l'esquerra el president de la Lliga, En Raimon d'Abadal; el tinent d'alcalde senyor Tusell; En Manuel Mundó, del Consell de l'Ateneu; el tinent d'alcalde senyor Plaça; el president de l'Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou, senyor Canisà; el regidor senyor Escolà; i el president de la Joventut Nacionalista de l'Ateneu senyor Ferrando. A la dreta hi havia el president de l'Ateneu, senyor Salellas; el conseller de la Mancomunitat senyor Nallés i Pujals, el qual portava la representació del senyor Puig i Cadafalch, absent a Figueras, on inaugurava la Biblioteca Popular; l'ex-tenent d'alcalde senyor Puig de la Lla; l'alcaldessa, ex-regidora senyor de Rull; el senyor Sans i Buigas (F.) i el senyor Codolà.

Entre la concurrència s'hi veien algunes senyoretes, distingides persones de les barriades martiniqueses, l'imminent escultor En Josep Llimona, els regidors senyors Degollada i Vilaseca, els senyors Bulbena, Salas, Munné, etc.

Un quintet amenitzà l'apat, el qual transcorregué molt animadament.

En lloc preferent es destacava la bandera de la Joventut Nacionalista de la casa i la galeria estava enjoiada amb draps barrats, banderes i plantes.

OFERIMENT

S'agafà una formosa toia de flors i se'n feu present a la gentilíssima Concepció Escolà, filla de l'honorat, la qual assistia a l'esmorzar.

Seguidament, En Francesc Salellas, president de l'Ateneu, oferí l'acte en nom dels consocios.

Glossà la festa de germanor que representava l'aplec i tingué mots d'efusiu elogi a l'Escolà, que comença d'esser vell d'anys, però no de la seva ànima, perpètuament jove.

Acabà dient:

«Volgut Escolà: Rebeu aquest petit homenatge, en nom de tots els nacionalistes del Poblet, i que Déu

us doni molts anys de vida per a poder treballar per la causa de la llibertat de Catalunya.»

Forts aplaudiments, i el festejat, emocionat, donà les gràcies.

BRINDIS

Les galeries i restant de la sala s'havien omplert de dames i entusiastes companys.

Parlà el senyor Aymami, per la Joventut Nacionalista de l'Ateneu, lloant degudament al lluitador incansable i el nacionalista ferm, l'obra del qual és un model.

«Ens presideix la bandera de la pàtria, que sintetitza en símbol les nostres aspiracions, i també ens presideix l'Escolà, que ve a ésser un altre símbol que ens esperona perquè nosaltres, quan siguem als seus 62 anys, siguem iguals que ell.

Quan vinguérem al món, ell ja lluitava per Catalunya, en aquells temps que es deia que l'esser obrer era incompatible amb l'esser catalanista. Ens ha donat, quan defallíem, forces i estímul, i ell, com vint anys ençà, segueix guiant el seu carro sense haver intentat mai fer servir les seves relacions polítiques per a no treballar manualment. (Aplaudiments.)

Consagrà la seva existència al treball quotidià, i quan ha convingut ha tret cabals de la seva setmanada per a sostenir societats catalanistes, donant exemple als rics.»

Acabà dient el senyor Aymami, que si tots els catalans haguessin fet d'escolans ajudant a dir la Missa de la Pàtria, com ho ha fet l'Escolà, la llibertat de Catalunya seria un fet. (Grans aplaudiments.)

El senyor Mundó, en nom de la Comissió d'Acció Política de l'Ateneu, llegí un discurs històric el qual ha fet l'Escolà: «Ell es trobava en les campanyes del concert econòmic, en el mite del gat del Nou Retir, en el banquet de la Victòria. Li deien que les gelades i les ventades matrien la seva obra del Poblet, i seguí endavant, podent aguantar el trontollament que portà la dissidència de l'Esquerra catalana. Tranquil·lament continuà conduint, com en el seu carro de l'Agència Ventayol, dunt les regnes i repartint cops de tralla.»

Recordà el que féu i els que ha convertit a la bona causa, fins aconseguir que al districte X es triomfés, obtenint l'únic lloc de regidor que es disputava. «Així com s'honorà el soldat desconegut, també ara honorem l'heroi semi-inconegut, i qui sap si demà hauré d'homenatjar els herois inconeguts que hi ha arreu de Catalunya, com ve a resultar el company de l'Escolà En Josep Solsona, que també ha treballat tant al Poblet.»

El millor homenatge que pot resultar de l'acte és el de conquerir el local de l'Ateneu, el contracte d'arrendament del qual acaba aviat.»

Establí l'orador un paral·lel entre el carro de l'Escolà i el cavall de Sant Jordi, i acabà desitjant que en la diadema de la Catalunya triomfant hi fulgurés la pedra de l'Ateneu «Verdaguer». (Ovació.)

En Ferran Sans i Buigas, antic soci de les entitats catalanistes del Poblet, fou acollit amb grans aplaudiments.

Afirmà que en un acte com aquest, malgrat ésser poc amic de fer discursos, no hi podia manca, a causa dels vint anys que labora al costat de l'Escolà.

Constatà que els ideals avancen mercès a l'esperit de sacrifici i de disciplina de què ha estat exemple el festejat, el qual, per la causa nacionalista, ha posat mantes vegades en perill la seva vida, havent estat sempre al costat dels homes de la Lliga. La fermesa de l'Escolà ha fet que sempre al Poble es mantingués íntegra la bandera de la Lliga. (Forts aplaudiments.)

«Tota actuació provoca destriats i herois, i el carterer castís que festeja, el podem presentar, en amor a la pàtria, com l'antitesi d'algun noble de títol.»

Acabà En Sans i Buigas recordant la memòria del bon fill de l'Escolà, l'esperit del qual ha d'ésser a l'acte, compartint l'homenatge.

Fou molt palaudit.

El senyor Tusell, per l'Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou, s'associà a l'acte, desitjant-li llarga vida i força catalanista.

En anunciar-se que parlaria el representant de la Joventut Nacionalista de la Lliga, esclataren forts aplaudiments.

Aquest, que era En Josep Codolà, en mots ensopegats va reitre acatament a les virtuts cíviues del patriota Escolà, i el presentà com a model a les joventuts catalanes.

L'ex-regidor N'August de Rull se sumà a les manifestacions dels oradors anteriors, recordant que quan les últimes eleccions, estigué en aquell local en un miting, preludi de la victòria que s'assolí.

Com a habitant del centre de la urbs admirà la viror del barri on surt el sol per a la capital, i digué que presentava el cas de l'Escolà com a exemple al restant de Barcelona.

El tinent d'alcalde En Xavier Tusell féu constar l'adhesió del marqués d'Abella a l'homenatge a l'obrer entusiasta, la figura del qual no desapareixerà mai dels catalanistes del Poblet.

Interromput pels aplaudiments, En Tusell anà glossant l'ideal alliberador de Catalunya, que es va obtenint seguint la Lliga, directora del nacionalisme, i concreció dels anhels de la Pàtria.

El soci senyor Carratalà recordà que, junt amb altres i de jovents, l'Escolà els havia portat a lluitar per la terra. Els contraris del nacionalisme, en molta ocasió, els perseguien, com passà a la manyaneria del carrer de la Marina, del senyor Blanch, present a l'acte.

Fins proclamant l'honorat l'avi del jovent d'aquella raça que es canta en «L'anima és meua», el qual cant recità entre una ovació.

El senyor Degollada manifestà que, sense ésser del districte, havia acudit invitat fa dies pel regidor senyor Duran i Reynals. Remarcà la bona impressió i el bé que es trobava a l'acte, i afirmà que amb un Escolà a cada districte, molt avançaria l'ideal catalanista.

Tots els oradors foren molt aplaudits.

En Vallés i Pujals

El president de la Diputació és ovacionat.

«Les veus sinceres que aquí s'han sentit reconforten — va dient — i fan aixecar l'esperit. Amic Escolà: la frase justa que se us pot dir, és la que els mantenedors dels Jocs Florals diuen quan un poeta obté el tercer premi ordinari i és proclamat mestre en Gai Saber: «Us ho heu ben guanyat!»

Aquí, en esperit, hi assisteixen tots els catalans que estimen la seva pàtria, el cor dels quals, batgega sentint-se inspirats per l'ànima immortal del nostre poble.

En vos, Escolà, hi ha un bon tros de la història del catalanisme actiu. Vos començàreu a lluitar en aquell període dels «cuatro locos», com deien els d'allà, o d'aquells quatre il·lustrats tocats del bolet, que deia algú d'aquí. Doncs bé, ara aquells somiats truites omplen les corporacions, les Diputacions, la Mancomunitat i els Ajuntaments, i no són ni tan sols una legió, sinó un poble en marxa que no es parará pas aquí. (Ovació.)

Hi haurà hagut dies, volgut Escolà, que en anar-vos-en a descansar, hauréu plorat de joia, i altres de tristor. No us sapiga greu, perquè quan una Pàtria fa plorar els seus fills, vol dir que la seva marxa no està aturada. (Més aplaudiments.)

Seguint l'exemple de l'Escolà no hem de donar les lluites per acabades. A all, ni les crisis morals, ni els defalliments, mai li han fet manca la fe. Si tenim seguretat amb els destins de Catalunya, desapareixeran els pessimismes i les impatiències. Ja se sap que les causes nacionalistes no triomfen així com així.

Amb el plet nostre n'hi ha un cas. L'Estat, la incompetència del qual per a governar és manifesta, que no sap tenir carreteres, ni fer cultura, que està donant al Marrroc, per la seva imprevisió, un espectacle davant del món civilitzat, que ara ma-

teix ha aconsellat al cap suprem del país una passejada a les Hurdas per posar als ulls d'Europa la seva poca capacitat de governar aquest Estat decrepit, doncs quan es tracta d'anar contra Catalunya concentra totes les forces ètniques per a oposar-se al seu triomf. (Ovació i visques.)

I nosaltres hi hem de respondre amb l'acció constant. Si el catalanisme només fos una manifestació platònica, verbalista, fins fórem simpàtics als que detenten la nostra llibertat; però el que els molesta, el que els destorba és l'acció. El que, a manca d'un Estat, nosaltres en creem un d'incipient amb la Mancomunitat, fent obres públiques, escampant ensenyament, realitzant civilització, és el que els treu de pol·lució.

Acaba recomanant que es treballi i que ens emmirallem amb l'Escolà. Així Catalunya triomfarà. (Ovació que dura llarga estona i que obliga a En Vallés a saludar.)

En Raimon d'Abadal

L'Il·lustre president de la Lliga és aclamat.

Fet el silenci, diu que sent un gust especial en assistir a l'homenatge a honor d'En Josep Escolà, antic conegut. En nom de la societat Lliga Regionalista, en delegació del Comitè d'Acció Política, i de la seva total significació i organització, a Catalunya, el felicita.

Tots els que hem assistit a l'obra catalanitzadora des dels seus començaments — diu l'Abadal — sabem que es considerava una bogeria la de què en aquestes barriades el nacionalisme arribés a constituir una força en front del ferrouxisme. Els que veiem la difusió catalanista en el seu conjunt, ens sentíem escèptics, i, davant nostre, s'aixecava l'Escolà, amb la seva fe, i ens deia que també respondrien els de Sant Martí, perquè també eren fills de Catalunya.

I quin camí que s'ha fet des de la sala i alcova en què es començà fins a l'Ateneu «Verdaguer» d'ara, muntat espaiosament! La fe, l'activitat, la disciplina d'aquest home, mereix el que ara se li fa. Si a cada poble tinguéssim el mateix, la qüestió de la llibertat de Catalunya no fóra qüestió: la voluntat bastaria.

El jovent que surt i que aquí es veu indica que el caliu servat per l'Escolà ja no morirà més.

Aquesta casa exemplar, l'Ateneu «Verdaguer», es deu a tots vosaltres i a esforços de l'Escolà, el qual, robant hores al descans, després del seu treball manual, anava enlairent l'entitat. Els que no hi hem contribuït directament, hem d'ajudar per a consolidar l'obra, a fi que no se us pugui treure del casal material que aixopluga l'edifici ideal.

El patrià acabà dient: «En nom de la Lliga i davant de l'esforç que s'haurà de fer, encapçalo la subscripció.»

L'ovació que succeí és inenarrable.

ENTUSIASME

L'Escolà, com a resum de l'entusiasme regnant, cridà:

Visca Catalunya!

Visca el Catalanisme!

Visca la unió que hi ha en aquesta casa!

Els crits són chorejats, victorejants després repetidament En Cambó. El president de l'Ateneu manifesta que el senyor Tusell fa donació de les dues mil pessetes que té en accions del Casal.

Més aclamacions.

ELS ADHERITS

Es donà compte de les adhesions rebudes, entre les quals hi ha:

Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou, Ateneu Obrer Català de Sant Martí, «La Veu de Sant Martí», LA VEU DE CATALUNYA, Comissió de millores de Sant Martí, el president de la Mancomunitat En Josep Puig i Cadafalch, l'ex-ministre En Joan Ventosa i Calvell i el president de l'Economia d'Amics del País En Joan Garriga i Massó.

El diputat de la Mancomunitat En Santiago de Ruba, no pogué assistir a la festa per haver-se de reunir amb una comissió de l'Ajuntament de Les

Franqueses, interessada perquè la U. M. N. no agregui un tros del seu terme al municipi de Granollers.

S'adheriren, en expressives cartes, l'ex-regidor senyor Coll i Rodés i el tinent d'alcalde senyor Massot.

L'ADHESIO D'EN CAMBÓ

També s'adherí En Francesc Cambó, amb la següent lletra:

«Amic Escolà: Tinc una gran pena de no poder assistir diumenge a l'homenatge merescudíssim que us dediquen els vostres companys. Jo coneix tant com ells — potser encara més que ells — tot l'heroisme de la vostra campanya, tan llarga, tan constant, tant a prova de totes les contrarietats i fins de totes les penes.

En vos, amic Escolà, l'amor a Catalunya i l'adhesió a la Lliga han estat sempre els sentiments més vius i més arrelats dintre de la vostra ànima. Amb alguns centenars d'homes com vos ja fóra assolida la llibertat de Catalunya.

El patriotisme i l'abnegació d'homes com vos, són el record decisiu que trempa el meu esperit en els moments que les meves energies senten alguna vacil·lació.

Vos sou un exemple excel·lent de la Santa Perseverança, que ens ha de dur a la victòria.

Vos envia una abraçada ben efusiva vostre amic

F. Cambó.

FINAL

La toia de flors de la taula presidencial, fou remesa a la muller d'En Josep Escolà.

El president, senyor Salellas, donà les més expressives gràcies als assistents.

L'acte acabà amb el cant d'«Els Segadors».

Finit el banquet, es donà una audició de ballets, a càrrec de la secció folk-lòrica de l'Ateneu, i es representà «Mestre Olaguer» i altres funcions teatrals.

A la nit hi hagué una audició de sardanes a càrrec de la cobla «Catalonia».

A tots aquests esplais hi assistí una gran gentada.

TELEGRAMA A EN CAMBÓ

Responent al desig expressat durant l'apat, es cursà el següent telegrama:

«Francesc Cambó. — Alarcón, 9. — Madrid.

Acabat homenatge Escolà, Ateneu «Verdaguer» i Joventut Nacionalista Obrera Poblet vos refermen llur adhesió i vos preguen que abans començar vacances estiu us digneu donar conferència son estatge. — Salellas, Ferrando, Sans Buigas.»

Del robatori de la joieria de la Plaça de Santa Anna

La policia, seguint les investigacions per a descobrir els autors del robatori comès dijous a la joieria Carrera del número 18 de la plaça de Santa Anna, ha fet una detenció a la qual es concedeix importància.

El detingut és diu Joan Roig, de 25 anys.

El senyor Carrera i el seu dependent el noi Roman, diu que han declarat que els sembla que el detingut és el qui anava davant dels dos agressors, el qual els preguntà si tenien medalles per a legionaris, el qual primer tragué el revòlver i els donà un cop al front amb la culata.

Com que els cops els esmortujren, no poden assegurar ben bé si el detingut és qui, efectivament, els agredí.

NOUS RETOLS EN CATALA

Ronda de Sant Antoni, 34, en una tela: «La Unió Ultramarina, Montepio. Societat de Dependents.»

Clarís, 49, i Consell de Cent, 326. Ultramarins d'Austí P. Riba: Tots els amhollats són en català.

Els actes de la Comissió Mixta

Dimenge es realitzaren els actes organitzats per la Comissió Mixta del Treball al Comerç de Barcelona, amb motiu del repartiment dels premis atorgats al Concurs Internacional obert amb el tema «Regim de Pensions per a la dependència mercantil, el qual, basat en la mutualitat, prevegi els casos de vellesa, impossibilitat per al treball i mort».

Amb aquest motiu arriba amb l'express de Madrid l'assessor tècnic del ministeri del Treball, senyor Hoyuelos, representant del ministre.

A les onze del matí es féu el repartiment a la Sala de Cent, el qual resultà solenn i lluit.

Presidí el senyor Hoyuelos, acompanyat del diputat senyor Grané, representant del president de la Mancomunitat, de l'alcalde senyor Marqués d'Alfà, del governador civil senyor Martínez Anido, del catedràtic senyor Alcaraz, representant del rector de la Universitat. Demés, hi havia representants del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria, de l'Institut d'Orientació Professional, de l'Associació de la Dependència Mercantil, de la Federació Patronal, i altres entitats patronals o de dependents.

De la Comissió Mixta hi havia el president senyor Galló, el vice-president senyor Cabré, el secretari senyor Rodríguez Cardenas i altres membres dels Comitès.

El senyor Rodríguez Cardenas llegí una documentada Memòria referent al Concurs.

Després van parlar els senyors Guerra, representant de la Dependència Mercantil; Miguel i Planas, de la Federació Patronal, el qual va prometre l'ajut d'aquesta a l'obra de la Comissió Mixta, especialment a l'Assegurament dels Dependents; el senyor Cabré, en nom de la Comissió

Mixta, posant de relleu l'obra de l'organisme, el qual va sorgir a la vida en moments crítics, en que les lluites socials es precipitaven d'una faula cruenta i sense remei, havent aconseguit que, ara, tendeixin a desenrotllar-se en un terreny jurídic i d'ordre, remenant-se molts conflictes en un ambient de pau.

Seguidament es van repartir els premis, els quals han estat obtinguts en la forma ja coneguda.

El primer, per M. J. P. Seyler, membre de l'Oficina del Treball de Ginebra; el segon pel senyor Rato, i el tercer pels senyors Pons, Solanas i Rato, en col·laboració.

El senyor Hoyuelos va pronunciar un discurs d'elogi fervent a Barcelona, i va fer veure perquè les lluites socials es vagin solucionant en una atmosfera de cordialitat.

A la tarda es va celebrar, al local de la Comissió Mixta, a la plaça Reial, una receptió a honor dels autors premiat.

A dos quarts de set va arribar el senyor Hoyuelos, acompanyat del senyor Cabré, essent rebuts pels senyors Miguel i Planas, Vilar, Sarra, del, Boada, Rodríguez Cardenas, Arquer i el cap del personal senyor Vidal Tarragó.

Hi van assistir la majoria dels membres dels Comitès Paritaris, i algunes personalitats invitades, els quals van felicitar als senyors Seyler, Blanco, Rato i Pons pels premis obtinguts.

ACTES PER AVUI

Ahí al vespre el senyor Hoyuelos presidirà una sessió de la Comissió Mixta, i després anirà a fer una visita al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria, informant-se de la marxa de l'exemplar organització catalanista.

la tuberculosi, que s'ha de celebrar a Brussel·les.

Agricultura:

Organització i propulsió del Laboratori de Patologia Vegetal.

Propaganda gràfica per a la protecció dels ocells.

Concurs per a la provisió del càrrec de professor de Zoologia a l'Escola Superior d'Agricultura.

Concurs per a la provisió del càrrec d'ajudant dels Serveis de remedia.

Ahí a la tarda s'ha de marxar a Lleida en conseller don Romà Sol.

La campanya del Marroc

Els moros tornen a atacar el Penyal dels Vèlez. — Nou combat a la zona de Larraix: baixes del batalló de Tarragona.

L'Alt Comissari, des de Tetuan, telegrafia a les deu de la nit el que segueix:

A Larraix, Melilla i Alhucemas es va novetat. Al Penyal continuà amb la descàrrega del combot, a les 11:39 féu l'enemic un dispar de canó que fou contestat per la plaça, i a les 13:30 reprimí el foc de canó des de l'emplacement de la platja, fent tres disparos més. Els nostres focs han estat dirigits a l'esmentat emplaçament, el qual ha quedat destruït en part, sense novetat en personal i material.

En territoris de Ceuta i Tetuan aquest matí un grup dels que es destacaven del Sebel Alam per a rompre el siti de les nostres posicions i portar l'alarma a la nostra zona de retaguardia, tingué una topada amb forces de Tarragona, destacades a Salan i amb columnes que sortiren del zoco El-Buharrax; en el combat resultaren per la nostra part les següents baixes:

Alfères, Urbà Ortega, mort; i també resultaren morts els soldats Antoni Iglesias, Manuel García, Antoni Moreno, Antoni Sánchez, Fulgenci Fernández, Josep Blanco, Benet Rondino, Antoni Gómez, Antoni Guisasa, i ferits, caporal Lluís Azabal, un altre, Joan Gil, i soldats, Florenci Fernández, Ferran Vega, Antoni Rodríguez i un caporal indígena Tegal un oficial mort, nou soldats morts, cinc soldats ferits i un caporal indígena ferit.

El comandant general de Larraix participa que estant banyant-se al riu Lucas morí ofegat el soldat del batalló d'Amèrica Silvestre Badia Pa-

Robatoris a mà armada

ROBATORI I HOMICIDI

Dimenge a la tarda, al lloc conegut pel turó de l'Españosa, distant uns 300 metres de l'hotel de Buenos Aires, de Vallvidrera, fou trobat per una parella de Mosos de l'Esquadra un home que presentava quatre ferides d'arma de foc al ventre, de les quals morí poc després.

Personat al lloc del fet el jutjat municipal de Sarrià, ordena recollir el cadàver i conduir-lo al dipòsit judicial de Sarrià. S'incanta el jutjat d'una llibreta amb diverses notes, una moneda de cinc pessetes i algunes de calderilla.

De les manifestacions fetes per diverses persones que eren a les immediacions del lloc del succés, sembla ésser que moments abans d'haver-se trobat el ferit, van veure córrer dos individus amb direcció a Sant Cugat, pel qual es dedueix que es tracta d'un robatori a mà armada.

Més tard fou identificat el cadàver per dos subdits alemanys i pel cap de la Secció de Foment de l'Ajuntament, senyor Vidal i Guardiola, els quals digueren que era don Carlos Edler, de 50 anys, d'Hannover (Alemanya), director de la Companyia Hispano-Americana d'Electricitat, domiciliat al carrer de Tabern, 21, torre.

Per no haver pogut declarar, s'ignora si li van robar molt.

UN RECAPTADOR ATRACAT

A la matinalada d'ahir va denunciar un tal Constantí Mario, empleat del Cine Diana, que fa uns quatre mesos té l'encàrrec del representant de l'empresa, que totes les nits vagi en bicicleta a recollir de les taquilles dels Cines Royal i Excelsior la recaptació diària.

A la nit sortí amb tal objecte, recollint als esmentats cines la quantitat recaptada, la qual era d'unes 1.600 pessetes, i quan tornava i passava pel carrer d'Amàlia, va veure situats cinc homes al mig de dit carrer obstruint el pas, i en atansar-se a ells, un li va donar una empenta que el va fer caure a terra. En aixecar-se li perguntaren que duia, fent-li aixecar els braços, amenaçant-lo amb armes, i li prengueren la cartera on portava la quantitat expressada.

Els atracadors fugiren, després d'obligar-lo a anar-se'n ràpidament.

Atropells

A les deu del matí a l'encreuament dels carrers de les Cortes i Bailén, l'automòbil 1224 va atropellar a Domènec Torras Moles, de 45 anys, jornalier, habitant Rocafor, 85, causant-li ferides tan greus, que morí a poc d'haver ingressat al dispensari de la Ronda de Sant Pere.

El xofre va fugir, abandonant l'auto.

Un cotxe que va fugir, va atropellar al carrer del Bogatell a Cristina Segre Bruguera, de 68 anys, causant-li ferides a la cara. Va ser curada al dispensari de Sant Martí.

La minyona de servei Antonia Pallas Larrull, de 35 anys, va ser atropellada al carrer de Mallorca per un auto que també va fugir, sofrint contusions al cap i commoció cerebral. La van auxiliar al dispensari del carrer de Sepúlveda.

Va ingressar a l'Hospital Clinic, Josep Bro Masip, de 45 anys, que s'havia fracturat greument la cama dreta volent pujar a un tramvia al carrer de Llúria.

A la Baixada de Rigal, prop del cementiri de Sant, una bicicleta, que s'ignora de qui és, va atropellar a Dolores Ferrer Diaz, de 15 anys, causant-li contusions a la cama esquerra i colze dret, pronòstic reservat. Va ser curada al dispensari d'Hostafranca.

«La Vicaria»

SUBSCRIPCIO

L'associació Artística d'escultors decoradors, Duran i Bas, 8, principal, de set a vuit de la nit, ha obert una subscripció per a engròssar la de la Junta de Museus, per a l'adquisició de l'important quadre d'En Fortuny, «La Vicaria».

Tribunals

A la Secció I ha comparegut Enric Collado, acusat d'haver agredit el 20 de febrer de 192, a Jaume Julià, dependent d'una taverna del carrer de Círcul, qui li negà l'entrada perquè era tard, fent-li ferides que exigiren 18 dies de curació.

El fiscal ha demanat 2 anys, 11 mesos i 11 dies de presó, i 54 pessetes d'indemnització.

A la Secció II han comparegut Salvador Valero, Constantí Martínez, Marian Giménez i Francesc Casany, acusats d'haver saltat la tanca de la torre núm. 4 de la colònia Arbo, de Tiana, emportant-se'n roba d'avaluació en 190 pessetes, la qual fou recuperada pel sometent del poble.

A la Secció III ha comparegut Marcell Murillo, el qual, guiant un auto, atropellà, al carrer del Príncep de Viana, el nen Pere Almarça, causant-li ferides de les quals morí.

El veredicte fou d'inculpabilitat.

A la Secció IV ha comparegut Joan Torruella, acusat que guiant un auto sense autorització atropellà, a la carretera de Sant Pere de Vilamajor, a Carme Puig, el dia 24 de juliol de 1931, causant-li ferides de les quals morí el 3 d'agost.

El veredicte ha estat d'inculpabilitat.

JUTJAT DE GUARDIA

Ahí va sortir el de la Barceloneta, secretari Pascó, havent fet 21 diligències i 4 detencions.

L'ha substituït el de l'Oest, secretaria Alemany.

ASSENYALAMENTS PER A AVUI

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala I. — Reus. — Incident. Delin Campi i Teresa Piri Vallès.

Sabadell. — Executiu Eduard Montserrat i Trilladora Barabara.

Sala II. — Mataró. — Menor quantia. Lluís Casamitja i Joan Pons.

Draçanes. — Executiu. Societat Braten i Marian Sanginer.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció I. — Audiència. — Tinència d'útils per al robatori. Processats, E. P. i altre.

— Incident per falsedat.

Secció II. — Mataró. — Robatori. Processats, Salvador Valero i altre.

Secció III. — Hospital. Temptativa de robatori. Processats, J. N. i quatre més.

Secció IV. — Barceloneta. — Homicidi per imprudència. Processat, Ll. M.

La festa del Sagrat Cor

Dimenge es celebra amb gran esplendor, a la parròquia del Sagrat Cor de Jesús, Va haver-hi missa de Comunió general que va ésser molt concorreguda, i Ofici solemne, oficiant el senyor rector don Josep Alborn, assistit dels reverends Paner i Fuster, predicant el P. Francesc Seguí, C. M. F.

A la tarda va fer-se una solemne processó, la qual va recórrer els principals carrers de la parròquia. En la comitiva hi figuraven els següents elements:

Gigants de la ciutat, picarols i ball de bastons dels petits dansaires de Sant Just; Filles de Maria, Col·legi de Sant Lluís, amb música de veterans; Agrupació d'Obrers Catòlics; Congregació de la Puríssima i Sant Josep; Secció de Beneficència de l'Ateneu del Districte II, amb música; Círcol Catòlic Tradicionalista; Apostolat de l'Oració, de la Barceloneta; Col·legis de la parròquia agrupats; música de la Joventut Filarmònica; Associació Reparadora de Pius IX; Apostolat de l'Oració de Sant Vicens de Paul i de la parròquia de Sant Cugat.

Portava el penó principal el regidor don Josep M. Sabater i Julià, i entre les representacions que l'acompanyaven hi figuraven el Centre Moral de Sant Francesc de Paula, Joventut Catòlica, Círcol Barcelonès d'Obrers de Sant Josep, Congregació de Filles de Maria Immaculada, Apostolat Central, Barceloneta, Sant Vicens de Paul i Sant Just.

Darrera el Santíssim hi anava la Junta d'Obra de la parròquia, la Banda de la Bonanova i un piquet de la Creu Roja.

Actuava de preste el canonge d'aquesta Catedral, doctor Cendra, assistit dels reverends Paner i Rigau.

El pas de la processó va ésser presenciat per una gran gentada.

Accident d'automòbil

Mort del doctor Pujol

Dimenge tornava de Manlleu amb un automòbil de sa propietat el metge d'aquesta ciutat don Agustí Pujol acompanyat de persones de la seva família.

Prop de Centelles va esclatar un neumàtic i això va determinar la bolcada de l'auto que anava a velocitat considerable.

De resultes de l'accident, el doctor Pujol va morir i els altres ocupants de l'auto van sofrir lesions, algunes de gravetat. Els lesionats quedaren a Centelles degudament assistits.

Feta vuit dies que el doctor Pujol havia adquirit l'automòbil.

Municipi

AUGMENT DE RECAPTACIO

Pel president de la ponència d'Arbitris indirectes, tinent d'alcalde senyor Barbey, ha estat facilitada una nota de la recaptació obtinguda per l'arbitri sobre carns i líquids durant el primer trimestre de l'exercici econòmic 1932-33, que puja a 4.899.873,42 pessetes, i que comparada amb l'obtinguda en igual període de l'exercici anterior, que fou de 4.877.765,18 pessetes, resulta un augment de recaptació de 22.108,24 pessetes a favor de l'exercici actual.

DEMOCRÀFIA

Segons estadística facilitada a l'Alcaldia per la Jefatura de l'Institut municipal de Demografia, durant el propassat mes de juny foren donades d'alta 400 famílies en el padró de pobresa, per a rebre l'assistència del Cos Mèdic municipal.

Les famílies inscrites foren classificades com següent: barcelonins, 60; de la resta de la nació, 47; valencians, 74; murcians, 119; aragonesos, 37; balears, 5; bènics, 22; catalano-leoneses, 27; galaics, 3; bascos, 3; estrangers, 3.

CONTRA LA TUBERCULOSI

La Comissió de Cultura ha acordat proposar a l'Ajuntament que s'acordi delegar el doctor Sayé, que per encàrrec de la dita Comissió ha realitzat una enquesta entre els escolars barcelonins amb l'objecte de determinar el nombre d'alumnes predisposats a malalties que poden trobar la deguda curació en institucions escolars establertes a l'aire lliure, per què assisteixi, en representació de l'Ajuntament a la tercera reunió que celebrerà a Brussel·les pròximament l'Associació Internacional contra la tuberculosi, i que per a les despeses que origini el donar a conèixer els treballs realitzats en dit sentit per l'Ajuntament d'aquesta ciutat es destini la quantitat de 1.500 pessetes.

50 MESTRES MES

Així mateix ha acordat proposar que s'obri el corresponent concurs per a proveir 50 places de mestres agregats, per a les escoles de matutí superior a 80 alumnes, les places del qual figuren al vigent pre-supost.

EX-REGIDOR MORT

Ha mort l'ex-regidor radical E. Lluís Mesa (A. C. S.).

Publicacions rebudes

— Catalunya Social. El número 6, data del primer de juliol, publica el següent sumari:

El Corpus dels anarquistes (Editorial). — El que passa, per J. — Escriptors catòlics de tota Espanya condemnem el pacte entre el joc i la Beneficència, per la compilació, R. Rubado. — Comentari: Las Hurdas. — Quan l'amor desvetlla l'esperit, per J. Civera. — Idees i fets. Bona premsa i premsa bona, per J. M. Gich. — El nostre tractat amb França. — Una ruïna i una vergonya, per J. J. C. — El guany en relació amb el treball, per Angel Grau. — El gest de l'Acadèmia de la Història. — D'ací i d'allà. — Noncari. — Gravats i caricatures d'actualitat.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEU LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRM MA QUE ENS SIGUI CONEGUDA

Generalitat

El diputat per Vilafranca, N'Enric Rafols, ha sortit cap a Madrid per activar, prop del ministre de Foment i el director general d'Obres públiques, el prompte arranjamant d'algunes carreteres del Penedès.

Aquesta setmana no es reunirà el Consell Permanent de la Mancomunitat.

Dimenge va marxar a Madrid el president d'aquesta Diputació, senyor Valles i Pujals.

Despatx de les Seccions en la reunió del Consell Permanent dels dies 30 de juny i primer de juliol.

Carreteres, camins i ponts

Continuació dels treballs que es realitzen per administració.

Recepció parcial de la pedra acoplada als quilòmetres 1, 2 i 3 de la carretera de Vich per Roda a enllaçar amb la de Vich a Olot.

Recepció de les obres del camí de Palau Sabadell a la carretera veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boi de Llobregat; i de l'acopi de grava a la carretera de Collsuspina, al límit de la província de Girona, amb direcció a Viladrau, quilòmetres 3 a 7.

Celebració de les següents subhastes:

Dià 3, a les onze, acopi de grava per a la conservació del camí de Corró de Vall a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinas, quilòmetres 1 a 6, i per a la dels camins de Figueras a Sant Climent Sasseebs, quilòmetres 5 i 11, i de Figueras a Espolla, quilòmetres 7 a 16.

Dià 7, a les onze, acopi de grava per als camins de Boadella a la carretera de Madrid a França, de Sant Miquel de Fluvià a Castelló d'Empúries, quilòmetres 1 a 7, de Mollet a Sant Climent Sasseebs, de Perelada a Garriguella a Vilamaniscle i Mollet a Rabós.

Dià 8, a les onze, pont damunt el Torrent de Can Jans, al camí veïnal de Sant Adrià del Besòs a Montcada.

Beneficència:

Concurs per a la provisió del càrrec d'oficial de l'Oficina d'Administració dels Establiments de Beneficència de Girona.

Designació del doctor don Lluís Sayé per assistir a la tercera reunió de l'Associació Internacional contra

NOTICIES DE L'ESTRANGER

La batalla de Dublín

Dublín, 3. — Segueix la batalla en aquesta capital. Les tropes governamentals, utilitzant ametralladores i automòbils blindats, lluiten a hores nombrosos combats amb els rebels, sortint sempre vencedors i desallotjant-los de les diferents posicions que ocupaven. Foren fets 400 presoners.

Les pèrdues dels rebels, que ocupen encara el centre de la ciutat, representen prop de la meitat dels efectius totals de què disposen a Dublín.

Al mateix temps que es desenrotllava la batalla, es produïren nombroses explosions de mines col·locades pels rebels, que solament causaren danys materials. — Havas.

Paris, 3. — A L'Echo de Paris li comuniquen de Londres que la majoria dels addictes de Valera són nois, alguns d'ells de 14 anys.

Afegeix el despatx que els rebels no tenen queviures i només posseeixen municions per uns quants dies.

Ahí al matí l'arquebisbe catòlic de Dublín, l'alcalde i el secretari del partit laborista decidiren intervenir per a evitar la lluita fratricida i la destrucció de la gran artèria de la capital, i a l'efecte celebraren una llarga entrevista amb Griffith, després de la qual s'entrevistaren amb Valera, no aconseguint, desgraciadament, el seu humanitari objecte, puix el leader republicà es mostrà intransigent en absolut i es negà a entrar en cap avenença. — Havas.

Paris, 3. — Li comuniquen a Le Matin des de Belfast que les forces governamentals que operen a la regió de Lisburn capitularen després de llargues negociacions amb els rebels.

Després de la rendició, els caps de les forces republicanes publicaren un manifest aconsellant la unió contra Anglaterra, a que és el veritable enemic comú d'Irlanda.

A Donegal els contingents republicans han ocupat els punts estratègics a les regions de Raphe i Conwy, negant-se a capitular.

Han arribat a Londonderry nombrosos desertors republicans, que són immediatament desarmats per la policia especial ulsteriana. — Havas.

Londres, 3. — El Daily Telegraph diu que han esclatat subitament nous desordres a Londonderry. Se sap per ara que hi ha tres ferits. — Havas.

Dublín, 3. — La una d'aquesta matinada el foc d'fuselleria és intensíssim, principalment al carrer de Connell, on se suposa que Valera està al davant dels seus addictes. — Havas.

Els incidents de Gleiwitz

Berlín, 3. — A l'Agència Wolf li telegrafia de Gleiwitz que l'incident ocorregut el dia primer causà la mort de set persones, entre elles un oficial francès. Hi ha 15 ferits. Les tropes franceses abandonaren Gleiwitz el dia 2.

A Beuthen fou aixecat l'estat de sít el mateix dia. — Havas.

La Societat de les Nacions

Paris, 3. La comissió de despeses de la Societat de Nacions s'ha reunit donant compte al senyor Ruy Barbosa del projecte de repartiment de despeses entre els estats que formen part d'aquell organisme. — Havas.

Els funerals del príncep de Mònac

Nica, 3. — El príncep Lluís de Mònac ha declarat al prefecte de Nica que els funerals oficials per la mort del seu pare tindran lloc el dia 8, a les deu del matí. — Havas.

L'afar de l'Asia Menor

Atenes, 3. — Als cirkols polítics sembla que es reprenen les discussions sobre la qüestió de l'Asia Menor.

Els partits es mostren unànimes a anar a una solució, però si el Govern prefeix continuar a l'expectativa, en els cirkels de la Cort, de l'exèrcit i dels partidaris de Stratos es preconitza una acció positiva. Es creu que es demanarà l'evacuació parcial de l'Asia Menor fins als límits establerts pel tractat de Sevres, i així, malgrat les dificultats que portarà l'entretinent dels refugiats a les zones evacuades, contribuiria ventuosament al millorament moral i material dels turcs. — Havas.

Combats entre alemanys i polonesos

Oppeln, 3. — A la frontera germanopolonesa, entre Beuthen i Kunroff, s'han registrat nombroses escaramuques entre les guàrdies que cuiden d'ambdues fronteres.

Al Sud de Gleiwitz els elements de la Selbstschutz, procedents de diferents punts d'Alemanya, atacaren la policia polonesa, que contestà l'agressió, produint-se víctimes per ambdues parts. — Havas.

Lenin agonitzant

Paris, 3. — Telegrafia de Berlín a la «Chicago Tribuna» que al ministeri de Negocis estrangers alemany s'ha rebut un radiograma de Moscou anunciant que el senyor Lenin està agonitzant. — Havas.

La situació política a Alemanya

Weimar, 3. — El Govern de Turíngia ha detingut alguns individus de la organització «Consul». La policia ha practicat nombroses detencions i pesquises, incautant-se de molts documents i peces de convicció. — Havas.

Hamburg, 3. — En virtut del decret de protecció a la República, han estat dissoltes 20 associacions nacionalistes sospitoses de preparar actes subversius. — Havas.

Paris, 3. — Una personalitat del món científic que per l'indole dels seus treballs es troba en contacte amb els intel·lectuals alemanys, exposa a «Le Matin» les seves impressions sobre els símptomes de profunda fermentació que es manifesta actualment a Berlín.

Després de fer un quadre del lamentable estat de misèria en què viu l'obrer i l'intel·lectual alemany, i malgrat això, l'activitat comercial i industrial sempre creixent, però de la qual obtenen únicament profit els grans capitalistes, la personalitat en qüestió afirma que la fermentació que s'observa és obra dels antisemites, els quals, després d'haver fet responsables als jueus d'Alemanya i Rússia de la guerra, de la revolució i del bolxevisme, els souen avui de preparar una nova guerra mundial dirigida contra França, i l'organització secreta de la qual es troba en les clausules reservades del Tractat de Rapallo.

Els dits antisemites es recluten entre els monàrquics i els ex-combatents i diversos partits polítics, i entre ells els populistes utilitzen com a plataforma política aquestes idees. — Havas.

Paris, 3. — Telegrafia de Berlín al «Journal», que, segons notícies de bon origen, el Govern ha invitat oficialment al partit socialista minoritari a participar en el Govern.

El dit partit, la majoria dels membres del qual són favorables a l'acceptació, reservada la seva resposta fins que conegui el resultat de la reunió que ha de celebrar-se avui. — Havas.

L'herència de Rockefeller

Paris, 3. — Telegrafia de Washington al «New York Herald» que els hereus del multimilionari Rockefeller hauran de pagar a l'Estat, per drets de transmissió, la suma de 60 milions de dòlars. — Havas.

La cotització del marc

Paris, 3. — Segons el corresponent de «Le Journal» a Berlín, el Govern alemany ha renunciat al propòsit de sol·licitar dels aliats autorització per a emetre un petit emprèstit comercial destinat a establir la cotització del marc. — Havas.

Un Landru alemany

Paris, 3. — Comuniquen de Berlín als periòdics d'aquesta capital que ha començat el procés de Grossmann, acusat d'haver assassinat tres dones després d'haver-les torturades.

Segons resulta de l'informe del sumari, Grossmann ha sofert algunes condèmnes.

L'acusat confessà ésser l'autor dels crims de què se l'acusa. — Havas.

La volta al món en avió

Paris, 3. — Comuniquen d'Atenes que la premsa d'aquesta capital anuncia l'arribada a Corfú de l'aviador Myor Blake. Aquest, com se sap, té el propòsit de realitzar la volta al món en avió.

Blake sortí immediatament de Corfú cap a Atenes. — Havas.

El Club Militar de Rio Janeiro

Rio Janeiro, 3. — Per ordre del Govern ha estat clausurat el Club Militar Brasil. — Havas.

La Conferència de La Haia

La Haia, 3. — Pot assegurar-se des d'ara que el projecte de qüestionari als soviets ha quedat descartat, almenys en la forma actual, donat el seu caràcter tendencios, que estableix distinció entre els petits i grans tenedors russos.

Les delegacions tampoc podien aprovar la supressió dels rebuts dels petits possessors de valors russos.

Seràn remeses als soviets les llistes dels possessors de valors russos classificats per països. — Havas.

La Haia, 3. — Reunida avui amb caràcter oficial la Delegació russa, examina l'actitud comú que hagin d'adoptar les potències que la componen, especialment el que afecta a la qüestió dels béns privats.

Els reunits rebutjaren per unanimitat el qüestionari proposat per a ésser dirigit als portadors de títols russos.

Es va acordar que cada país remetés als soviets una llista indicant l'import total de les reclamacions formulades pels seus respectius súbdits interessats.

També es va acordar redactar una declaració col·lectiva, en la qual constarà reserves respecte a la quantia total de totes aquestes reclamacions, degut que s'ignora la situació veritable de Rússia, i la sort esdevinguda pels béns estrangers. — Havas.

La guerra civil a Irlanda

Dublín, 3. — La represa de les hostilitats sembla imminent.

Els bàndols adversos prossegueixen llurs preparatius i els rebels organitzen barricades als carrers.

La premsa diu que la insurrecció s'estén als comtats occidentals i meridionals, on els rebels s'han apoderat de nombrosos quaters, especialment a Donegal i Carnonagh. — Havas.

Dublín, 3. — Comunicat oficial. — Les tropes nacionals han desallotjat ja per complet els rebels de la part Sud d'aquesta capital, fent presoners i apoderant-se de gran quantitat d'armes i municions. — Havas.

Federació radiotelegràfica

Brussel·les, 3. — Les delegacions radiotelegràfiques de la marina d'Anglaterra, Bèlgica, Holanda, Itàlia i Suècia han resolt fundar una federació radiotelegràfica de la marina, la seu de la qual serà a Londres.

L'objecte d'aquesta federació serà coordinar l'activitat de les distintes organitzacions nacionals per a obtenir una aplicació uniforme i convenient de la radiotelegrafia a la navegació i el màxim de seguretat marítima. — Havas.

Pretendent al tron de Mònaco

Londres, 3. — El «Daily Express» diu que el marquès Jordi Frederic Grimaldi, que en altra ocasió fou venedor de carn al mercat de Smith Fields, pretén tenir dret al tron de Mònaco. — Havas.

El desarmament a França

Paris, 3. — La Comissió del desarmament ha celebrat avui la seva tercera sessió, presidida pel senyor Viviani.

Aquest va pronunciar una alocució en la qual, després d'examinar la situació actual del món, va dir que la dita situació dificultava molt la solució de la qüestió del desarmament.

No obstant, afegí, per molta gravetat que presenti aquest problema, no és tan suficient per desencoratjar-nos, tant més quan tenim a la vista un precedent de felicitat auguri, qu'és la qüestió de l'Alta Silèsia, la qual fou resolta, com se sap, per la Societat de Nacions.

La Comissió va examinar després les contestes rebudes dels Guberns respecte a desarmament.

Aquestes contestes, que fins ara són catorze, demostren que s'han realitzat progressos el que respecta a la reducció de les despeses militars i al desarmament. Les esmentades contestes han passat a una subcomissió, la qual les examinarà detalladament.

La Comissió acordà, després de sol·licitar dels Guberns que no han contestat encara, que ho facin com més aviat millor, perquè també com més aviat sigui possible, es pugui arribar a la solució de l'assumpte.

Una altra subcomissió s'ocuparà de tot el que estigui relacionat amb la fabricació i tràfic d'armes i des-

trucció del que queda dels stocks de guerra, etc., etc.

La subcomissió naval ha examinat una proposta formulada per l'almirall Degraives, relacionada amb les conseqüències derivades del Conveni de Washington. — Havas.

La qüestió de Tànger

Londres, 3. — A la Cambra dels Comuns, un membre del Govern, contestant una pregunta ha declarat que a la segona quinzena del corrent mes es quan es reuniran els representants de França, Espanya i Anglaterra per a discutir la qüestió de l'Estatut de Tànger. — Havas.

Maximilià Harden agredit

Berlín, 3. — El famós periodista Maximilià Harden, director del diari «Zunt-kunf», ha estat escòms aquesta tarda, poc abans d'entrar al seu domicili, per dos individus que li han causat ferides al cap, fustant-lo amb claus angleses.

El senyor Harden ha estat recollit de terra per uns transeünts i portat a casa seva privat del sentit.

La policia, tan aviat com ha tingut notícia de l'agressió, ha procedit a practicar averiguacions i com a resultat d'elles ha estat feta una detecció. — Havas.

La situació a l'Alta Silèsia

Oppeln, 3. — Les organitzacions pan-germanistes d'Alemanya s'esforcen en oposar-se a la destrucció de les armes de la policia, destrucció que està prevista en l'acord concertat amb la comissió de control militar interaliat.

Recentment, amb el fi d'apoderar-se d'unes armes confiscades, un centenar d'homes armats atacaren el lloc de guàrdia del quarter de Gleiwitz, però el grup fou fàcilment dispersat, degut a l'oportuna arribada d'una secció d'autometralladores.

Durant llur retirada, els assaltants trobaren un soldat francès que s'havia quedat isolat i el mataren a trets de revòlver.

Un destacament de la Selbstschutz s'apoderà d'un comboi anglès que conduïa armes confiscades al districte de Beuthen malgrat la gran resistència oposada pels defensors del comboi.

Per últim, les tropes franceses que embarcaven a Gleiwitz foren atacades pels alemanys amb ametralladores.

Els atacants s'havien instal·lat a les altures immediates, on s'emboscaren. — Havas.

Berlín, 3. — Comuniquen de Gleiwitz que els incidents de què s'ha donat compte es produïren al moment de sortir les tropes franceses. Hi han alguns ferits. — Havas.

Els que viatgen poden adquirir LA VEU als següents llocs:

MADRID. — Gener i C. «Miberva». Centre de subscripcions i cobraments, Tudescos, 39 i 41, baixos.

També es ven al quiosc del carrer d'Alcalá, cantó a Peligros, de don Patrici Luján.

A SEVILLA: Al carrer de Sierpes, 69. A VALENCIA: A «La Correspondencia de València», Mirana, 7 i 9.

A PERPINYA: Francesc Comellas. A PORT-BOU: Jaume Subirana.

A LISBOA: Al Palau Conde d'Almada, Largo S. Domingos, 11.

A LISBOA: «Tabacaria Restauradores» i «Messegeries de la Presse», rua d'Ouro, 146.

A OPORTO: Rua Santa Catarina, 33. A COIMBRA: L. Miquel Bombarda.

A BRAGA: Conceição da Rocha (agent).

A FUNCHAL: Jacint Figueira (agent). A PARIS: Kiosque Franco-Italien, 16, Vaudeville, Boulevard des Capucines.

A PALMA DE MALLORCA: Gabriel Lloira, quiosc del Born. Martí Coll, Sant Domingo, 2.

Augmenta l'entusiasme per

Catalunya endins AL DIA

La Comissió d'Acció Política de la Lliga al poble de Catalunya

La gran festa

Vuit dies abans de la celebració de l'apat de 5.000 coberts al Parc Guell la llista de subscripció pujava a 2.300 inscripcions. La xifra que en altre lloc d'aquesta edició poden veure els nostres amos demostra que potser a hores d'ara ja està a punt de cobrir-se el nombre d'assistents a l'apat monstre de Montjuich.

Això és un gran èxit que enlaira l'esperit i exalta el cor; això vol dir que els bons catalans han vist la gran transcendència dels actes dels dies 8 i 9; això vol dir que Catalunya es prepara a la gran batalla contra els enemics que la deshonren, que entrebanquen la via ascensional dels seus fills cap a l'ideal de la nostra llibertat.

Catalunya i avant! L'aplec de Montjuich serà una nova empremta; serà un altre avís als descuidats, un altre toc de sonetent que ressonarà a Madrid advertint el perill de què segueixi la política de distracció i de negociacions que creient un xic la farsa de la U. M. N. sostenen contra la legítima voluntat de Catalunya.

Els catalans s'uniran altra volta, sol·licitants ara, exigents, si convé, després Units als catalans, vinceran. No és hora, encara, d'abandonar els camins legals i de normalitat. Cal un darrer esforç per a vèncer o per a justificar plenament, si no, actuacions posteriors del catalanisme.

Com més siguem al miting i a l'apat del dia 9, com més representants hi hagi de les forces vives de Catalunya, més es facilitarà la victòria o més transcendència tindrà el refús i més forta pot ésser aleshores la resposta de Catalunya i més justificat el to de la resposta.

Ara és l'hora, catalans: el darrer esforç; la darrera esperança d'una actuació pacífica, normal, efusiva. Cal provar-ho, per bé de tots, i cal recordar, ara més que mai, les esperances d'En Cambó en el seu primer discurs al Congrés, en 1907, quan encara era dolorosa la ferida rebuda en la formidable batalla d'aquell any.

«Si no accediu a la nostra demanda efusiva, de pau i amistat, altres vindran darrera nostra que us exigiran el que nosaltres demanem.»

Fem el darrer esforç per la pau dels esperits, la germanor ibèrica i la tranquil·litat de tota l'Espanya.

POL

Les visites als nostres centres

Dissabte, al vespre, representants de la Comissió d'Acció Política de la J. D. de la Lliga Regionalista visitaran les societats adherides de Barcelona, trobant a totes elles nombrosos socis de les barriades, plens d'entusiasme per les grans festes dels dies 8 i 9.

La subscripció al miting i a l'apat va creixent ràpidament, i els reunits acomiadaren els representants amb paraules reflex de llur optimisme en la campanya de la Lliga.

Als endarrerits

Preguem a tots els que tinguin talonari de subscripció als actes d'A. C. que no hagin donat nota dels subscrits, que ho facin sense perdre temps, perquè, tal com va la subscripció, podria ésser difícil que hagués de tancar-se abans del dijous vinent.

La Lliga Regionalista convoca el poble de Catalunya als grans actes que s'han de celebrar els dies 8 i 9 de juliol.

En primer terme, per afirmar, amb més força que mai, que persisteix indestructible la voluntat del poble d'obtenir el reconeixement i la consagració de la seva autonomia.

En segon lloc, per a marcar l'orientació a seguir en les circumstàncies presents.

En els darrers temps, la situació del món, per una banda, les circumstàncies de la nostra terra, per altra, han fet aparèixer més sumorta l'actuació del catalanisme polític. I com a conseqüència, a fora, esperits superficials, han cregut que podien esborrar del qüestionari polític espanyol el problema de Catalunya. I a casa nostra, una part de l'opinió catalana s'ha desorientat: alguns, oblidant el camí recorregut, han proclamat el fracàs de la política intervencionista i evolutiva; i una part del nostre poble s'ha deixat envair per un sentit de pessimisme descoratjador, sense tenir en compte que tots els moviments polítics tenen el llur ritme i que la santa continuïtat és condició indispensable de victòria.

Davant d'aquest estat d'esperit, que podria ésser pernicios per a la nostra terra, la Lliga Regionalista vol fer, una vegada més, afirmació de catalanisme, demostrant que pot variar, adaptant-se a les circumstàncies, la tàctica política; però que intervenint en el poder o lluitant en l'oposició, callant o actuant, conserva la unitat essencial de les conviccions catalanistes. Vol demostrar que el seu silenci no pot interpretar-se com afebliment dels seus ideals. I aspira a obtenir de l'organització nacionalista un ample vot de confiança que permeti als homes directores de la Lliga Regionalista emprendre amb més braó, noves campanyes.

No és aquest el moment de precisar-ne l'orientació i el sentit, que hauran de concretar-se com a resultat de les deliberacions de l'Assemblea que es prepara. Cal, no obstant, ja des d'ara proclamar que, siguin quines vulguin, no tindrà eficàcia l'esforç mentre no sigui la catalanitat nota essencial de totes les manifestacions de vida del nostre poble, mentre amb l'entusiasme i la unió de tots els qui sentin els ideals autonomistes no s'ofegui la veu d'aquells que entre nosaltres tenen l'audàcia de presentar-se com enemics sistemàtics de les aspiracions, no sols polítiques, sinó fins culturals i econòmiques de Catalunya.

A iniciar aquesta acció tendeixen els actes que es preparen.

La Lliga Regionalista demana a tots aquells homes representatius, per raó dels càrrecs que desempenyen en les Corts, en la Mancomunitat, en els Ajuntaments, en les Associacions polítiques, que a través de les mutacions dels temps i de la diversitat de les circumstàncies, han vingut atorgant-li llur confiança, que concorrin a pendre part en les deliberacions de l'Assemblea, en les quals, al mateix temps que la Comissió d'Acció Política donarà compte de la seva actuació passada, es marcarà el camí a seguir en l'esdevenidor. I crida a tot el poble de Catalunya perquè amb la seva assistència i amb el seu entusiasme doni, a l'acció que s'ha d'emprendre, la consagració i la força indispensable perquè tingui eficàcia.

Raimon d'Abadal. — Francesc Cambó. — Lluís Duran i Ventosa. — Josep Puig i Cadafalch. — Joan Ventosa i Calvell.

Cultura

CONCURS ENTRE LES BIBLIOTECARIES DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

El Consell de Pedagogia de la Mancomunitat de Catalunya obre concurs, amb exercici, entre les Bibliotecàries de la Mancomunitat per a la provisió de les següent places:

Amb categoria de Directora:

Biblioteca d'Olot.

Idem de Vendrell.

Amb categoria d'Auxiliar:

Biblioteca de Vall.

Idem de Vendrell.

Les condicions per a la provisió de les esmentades places, seran les reglamentàries.

Les vacants que resultin de la provisió de les places tretes a concurs podran proveir-se a mesura de la

seva producció entre les senyorettes concursants que en aquest concurs restin aprovades. Si el nombre d'elles no fos suficient, el Consell de Pedagogia quedarà facultat per a proveir les interinitats d'acord amb el que preveu l'article 16 del Reglament de Biblioteques.

S'establirà un ordre absolut de mèrit per a cada una de les categories i d'acord amb ell les concursants tindràn dret a elegir segons preveu l'article 17 del Reglament i els articles addicionals del mateix, números 33 i 35.

El concurs tindrà lloc el dia 11 del present mes, a les deu del matí, en el local de l'Escola Superior de Bibliotecàries. Les Bibliotecàries que hi vulguin pendre part hauran de comunicar-ho, per instància dirigida al senyor president del Consell de Pedagogia, abans del 16 del present mes.

La llista de Pantagruel

Per a l'apat monstre del dia 9: S'han encarregat a diversos proveïdors les següents quantitats de viandes:

Ous, 20.000.

Peix, 2.000 quilos.

Pollastres, 4.000.

Pastissos, 8.000.

Fruita, 1.300 quilos.

Pa, 2.000 quilos.

Vi, 6.000 litres.

Xampany, 2.000 ampolles.

Cafè, 135 quilos.

Gel, patates, llard, sucre, oli, llimoncs, etc., en quantitats enormes.

Un exèrcit de cuiners començarà a preparar i coure els plats del «menú» el dissabte al matí, en quatre cuines immenses, no reposant ni nit, ni dia, fins l'hora justa de l'apat.

La preparació dels actes

Segueixen actualment les obres d'instal·lació de taules al lloc de l'apat i ha començat ja el transport de cadidres.

Avui començaran les de la sala del miting i les de col·locació de banderes, etc....

Taules reservades

Una representació del districte electoral de Sant Feliu del Llobregat ha visitat les oficines de la Lliga Regionalista, demanant que li siguin reservades, per als assistents d'aquell districte a l'apat, tres de les grans taules.

Han demanat també taules senceres, els districtes de Sabadell i Vilanova i Geltrú.

Una de les primeres societats esportives de Catalunya, demana també taula especial.

Amació catalana

ariòtic arreu de Catalunya

Els actes d'afirmació catalana

La Comissió d'Acció Política de la Lliga ha acordat celebrar els actes següents:

Primer. — Una Assemblea que tindrà lloc el dia 8 de juliol, a les quatre de la tarda, a la sala d'actes de la Lliga Regionalista, en la qual la Comissió d'Acció Política donarà compte de la seva gestió passada i exposarà el seu pensament per a l'esdevenidor.

A aquesta Assemblea hi quedaran convocats els afiliats a la política de la Lliga Regionalista que ocupin algun dels càrrecs següents:

- Senadors
- Diputats a Corts.
- Diputats de la Mancomunitat
- Alcalde i regidors de Barcelona

Alcaldes dels Ajuntaments dels caps de partit judicial de Catalunya i, en llur defecte, els representants dels regidors regionalistes dels mateixos Ajuntaments.

Presidents o delegats de les Associacions adherides a la Lliga Regionalista.

Segon. — El dia 9, a les onze del matí, acte públic, en el qual es donarà compte del resultat de les deliberacions de l'Assemblea, finit el qual es reuniran en un dinar tots els inscrits per als actes d'afirmació catalana.

Tercer. — Després del dinar, reunió de la Comissió d'Acció Política amb les organitzacions foranes de la Lliga Regionalista.

L'Assemblea se celebrarà a la Lliga Regionalista, Boters, 4.

El míting i l'àpat, a les immenses sales del Palau de l'Art Modern de l'Exposició de Montjuich.

III Aplec de la Sardana a Montalegre

EL BELL ESGUARD

Passat Badalona i muntanya amunt, al fons d'una vall de la serralada de la costa, hi ha el gran monestir de frares cartoixos de Montalegre, que abans de les lleis desautoritzadores era el propietari de gran part d'aquella serralada, en la part de soler o de la costa, coberta de vinya, i altres conreus, i en la part ubaga, o del Vallès atapeïda de boscuria i dins de la qual brolien fonts d'aigua regalada.

Al cim de la serra hi ha la tan anomenada Conreria, que abans era la casa de pagès que menava la immensa propietat agrícola. Al davant de la Conreria hi ha la que fou gran-diosa era de batle. La Conreria és avui un «convent» de famílies estu-adjadores amb el corresponent restaurat. És el lloc d'esbarjo de nombrosos excursionistes que van a fruit d'aquell bell esguard, el més esplendí, variat i pintoresc de tots els voltants de Barcelona. Des d'aquell cim la visió s'escampa per damunt dels jolius poblets de la costa que, entre esponerosos conreus, es dominen al peu de la muntanya i per tota la immensitat de la mar. Es gira i per la part del Nord la vista domina tot el vessant emboscats i després la gemada plana del Vallès on, com diu la dita popular, «tot hi és».

EL FOMENT DE LA SARDANA

En aquest cim de bellesa impondrable, l'ardit jovent del Foment de la Sardana de Badalona ja fa tres anys que hi celebra un típic i atractiu aplec per a ballar-hi sardanes tot el dia.

Els del Foment de la Sardana de Badalona són una colla de joves patriotes enamorats de les coses de la terra: En Baldiri Faura, En Josep Altamira, N'Agustí Bosch, N'Esteve Pujol, En M. Serra, En J. Ricart, En J. Ubach, etc., que posen tots llur voluntat i entusiasme en catalanitzar l'afició a la dansa tan intensament sentida pel nostre poble. Ells varen ensenyar de ballar sardanes a les gentils badalonines i als entusiastes joves

badalonins; ells, cada setmana, organitzen ballades de l'arrosa i bella dansa nacional, en una de les places de la gran ciutat de la costa. Aquest renaixement de la sardana, a Badalona, ha culminat havent-hi un intel·ligent i inspirat mestre sardaner, En J. Botey, fill del nostre benlloct amic el patriota Leopold Botey, un dels antics impulsors del moviment nacionalista a Badalona.

L'APLEC

L'anada resultà molt pintoresca. Des de Badalona i per la magnífica carretera de la Mancomunitat, hi pujaven carruatges de tota mena: grans camions industrials endiumen-jats amb draperia i banderes catalanes; autobusos, luxosos automòbils, motocicletes, cotxes, tartanes i carros, atapeïts, curullats de passatgers, anaven muntanya amunt. Però el més interessant era de veure molt nombroses colles de joves amb l'avrisac a l'esquena i de xamoses i eixerides damiselles que, calçades amb la lleugera i blanca espadnyeta i cofades amb capells de roba blanca, animoses i enjogassades, s'enfilaven com a daines muntanya amunt per les dreceres.

Aquestes colles es veien pujar de Tiana, Alella i altres pobles de la costa, i, per la part del Vallès, hi pujaven els de Sant Fost, Martorelles, Montmeló, Mollet i fins els de Granollers.

La festa va fer-se al davant de la monumental Font de les Monges, on la família Plandolit, propietària de tot aquell vessant vallesà, hi està fent molt ben pensades obres d'urbanització forestal. Al davant de la font hi ha fet una espaiosa plaça voltada de velles i esponeroses alzines, d'un jove pinar i plàtans. Té una semblança amb la Font de Sant Roc, d'Olot. Al costat de la font hi ha un restaurant que serveix menjars, catalanesament, sota dos umbracles situats al costat de la plaça.

Al terrat del petit restaurant hi onejaven les ensenyas patriòtiques: la bandera del Foment de la Sardana i la de la Joventut del E. N. R. de

Badalona; de la Joventut Sardanis-ta de Granollers; les de la Joventut Nacionalista La Falc, El nostre casal, i la bandera dels del Foment de la Sardana de Barcelona, que hi pu-jaren amb una gran auto-camió, tot engualdrapat amb els colors catalans.

Damunt de la font, en un ample cadafal, hi havia les tres cobles: La Principal de Perelada, La Selva-tana i La Principal Barcelonina; des de les deu del matí hi anaven desgranant sardanes una darrera altra, sense mai parar, que incan-sablement totes eren puntejades pels joves, i dansades graciosament, bel·lamente, per aquell grandíols, immens aplec de damiselles que hi eren en nombre insospitable.

LES BALLADES

Els programes de la ballada indi-caven prou bé que els joves del Foment de la Sardana de Badalona, han capít tota la transcendència que té la confecció d'un programa, po-sant-hi, principalment, les composi-cions d'aquells mestres sardaners que, saben servir l'esperit secular, la cata-lanitat de la bella dansa, tot i embe-llint-la amb les gales de la modernitat de l'art musical.

Al programa del matí hi havia les sardanes «El pardal», «Toc d'oració», «Per tu ploro», del mestre Pep Ventura; «L'Emporda», «El senyor Este-ve», «A sol batent», d'En Morera; «Impressió», «La pubilla empordanesa» i «Espurnes d'or», d'En Serra. Totes elles sempre alabades i aplau-dides.

Com a sardana final, les tres co-bles juntes, van tocar «Catalineta», del mestre sardaner badaloní, En J. Botey, que té tota la frescor i la grà-cia d'una tendra ponceleta de 15 anys.

Al programa de la ballada de la tarda, ja s'hi va obrir un xic la mà, perquè junt amb les «Notes de Prats de Molló», d'En Junca, «El cavaller ena-morat», d'En Manent; «Florida», d'En Pujol; «Conte de Fades», d'En Serra; «Heroica», d'En Casals; «L'aplec de Sant Bartomeu» i «La sardana de Ri-poll», d'En Botey (totes dues molt notables), i «El vallet de casa», d'En Mercader, n'hi havia d'altres que no són sinó una concessió al mal gust de certs balladors de sardanes.

Hi ha balladors, especialment els novençans, que s'han cregut que per a ballar sardanes, cal fer «habilitats acrobàtiques», i fan el que ells en diuen «l'esmolet», «el salt de pardal», i «la barca» o entrellaçats o salten esbottajadament. En aque-sta perniciosa costum de desvirtuar, de desnaturalitzar la bellesa, la se-rietat i la gràcia de la catalanesca dansa, hi ajuden aquests compositors que, en lloc de donar a les seves composicions el regust catalanesco, d'una tonada de la terra, i d'una bella i mestriosa harmonització, sen-se prescindir del característic ritme de la sardana, no ens donen més que un «pas doble» o «una polka».

Els que organitzen ballades de sardanes, en confeccionar un programa, han de procurar no posar-hi cap sar-dana d'aquests compositors.

Afortunadament, els Esbarts i els Foments, com a vestals de la sardana, vetllen perquè els balladors ser-vin, tot el possible, la classicitat de la manera de ballar. A Montalegre la majoria ballaven amb seriosa grà-cia, especialment els badalonins.

Després de la ballada del matí tot-hom s'escampà per l'ombrívola bos-cúria, pel peu de les fonts, a dalt dels camins i pels umbracles del res-taurant, a dinar. Era un espectacle molt animat i pintoresc.

A la ballada de la tarda la gerna-ció va augmentar. Tots els voltants de la Font de les Monges estaven plens de gent. Hi havia milers de persones.

Hi van pujar els nostres benvol-guts amics i entusiastes companys: el diputat de la Mancomunitat, senyor Isamat; una llujda representació de la majoria nacionalista de l'Ajunta-ment de Badalona, l'alcalde, En Joa-quim Pujol, els tinent d'alcalde N'An-toni Sedó i Joaquim Guardiola, i els

LA SUBSCRIPCIÓ

Avís:

Diuenge, la subscripció, faltant encara algunes entitats i particulars a donar compte dels tiquets venuts, pujava a

4.967

Davant d'aquesta xifra, i per les complicacions de l'organització,

Dijous, dia 6

quedarà tancada la subscripció al míting i àpat monstres, essent després impossible complaure els peticionaris.

regidors Queralt, Subirats i Nunells. Hi havia també representacions del Centre Regionalista, Centre Badaloní, Orfeo Badaloní, Joventut Nacionalista del Centre Republicà Català, Centre Catòlic, etc.

També hi havia el senyor rector de Santa Maria de Badalona, els senyors Dalmases i Salvador Castelló, i altres conegudes personalitats.

Durant tota la diada una volior de ponceletes oferien pomalls d'es-pígues i roselles i altres insignies patriòtiques per a contribuir a les despeses de la festa.

Al capvespre, en rematar-se la ba-llada, ressonaren per aquelles afaus les vibrants i encoratjadores notes dels «Segadors», que tocaren les tres cobles juntes i entonaren aquella grandiosa i entusiasta multitud.

LA TORNADA

Fou una visió animadíssima i ple-na de color. Autos, camions, cotxes, carros curullats de gent, colles de joves i d'ardides damiselles que, després de ballar 25 sardanes, encara els restava dalit per a caminar a peu els sis quilòmetres de camí fins a Badalona, saltant per les dreceres i entonant cançons catalanes.

Els tramvies, fins a les deu de la nit, van passar amb els tres cotxes de cada viatge abarotats de passat-gers.

Els trens del ferrocarril també an-aven plens de gom a gom.

A BADALONA

En baixar de la Conreria varem topar-nos amb la processó del Sagrat Cor, en la qual anaven les noies dels Pomells cofades amb la graciosa i catalanesca caputxeta blanca.

A la platja, el Gremi de Peixaters festejava la vuitada del seu patró Sant Pere, amb lluites balls a l'en-velat.

MES SARDANES

L'aplec de Montalegre va tenir el seu tornaboda, amb una altra ani-madíssima ballada de sardanes a la plaça de Casa de la Ciutat, que to-caren les tres cobles: Entre les sarda-nes hi havia «Plou i fa sol», d'En Botey, que tocaren les tres cobles juntes, molt típica, i feta amb molta raça, i a l'ensem molt «balladora»; «Serenata», «La cirera» i «La Santa Es-pina», d'En Morera; la vibrant «Juny», d'En Garreta; «La gota d'aigua», d'En Saderra, i encara dues més d'En Botey, «L'ametller» i «L'abella», tam-bé molt boniques.

De manera, que hi hagué balladors que puntejaren 39 sardanes en un sol dia. N'hi havia per a deixar satis-feta la més apassionada afició a la «dansa més bella de totes les dances que es fan i es desfan».

Els organitzadors de la festa han d'estar orgullosos del grandíols èxit assolit pel III Aplec de la Sardana a Montalegre, que és un dels llocs més bells i pintorescos de Catalunya. — P. P. i R.

Polítiques

A MADRID

Procedents de Palma han marxat a Madrid el general Weyler, el capità general i el governador de les Ba-lears.

ARRIBATS

Van arribar ahir amb l'express el senador senyor Duran i Ventosa i el capità general senyor Primo de Ri-vera.

EL CENTRE CATALA DE L'HAVANA

El Centre Català de l'Havana, no podent correspondre materialment a tots els que s'han interessat en l'as-sumpte de la bandera d'aquest Centre i el ministre d'Espanya a Cuba N'Alfred de Mariategui, per aquest mitjà fa present el seu agraïment a les corporacions, entitats, publica-cions i particulars que s'hi han inter-ressat.

La Junta de Govern, amb data 9 de juny, ens prega aclarir els se-güents punts:

L'enseny social d'aquest Centre consta, segons el Reglament, de «Quatre barres vermelles, paral·leles i equidistants en fons groc. A un extre-m un triangle blau amb una es-trella blanca de cinc puntes al mig», i aquest Reglament fou aprovat pel Govern de la província de l'Havana l'any 1919.

Per tant, considerem legal l'ús de l'enseny social.

Gràcies a tots els que s'han inte-ressat en l'incident provocat pel mi-nistre d'Espanya a Cuba.

ELS TRADICIONALISTES

Els jaumins es proposen celebrar la diada de Sant Jaume, onomàstica de llur cabdill.

Per a preparar l'organització dels actes es reuniren els elements joves, presidits pel cap regional En Miquel Junyent, acordant-se celebrar un acte religiós, sardanes a la Plaça de Sant Jaume, banquet de més de mil coberis, i un míting en un dels teatres de la ciutat.

LLUIS MESA

Ahir morí en aquesta capital, des-prés d'una llarga malaltia, l'ex-regi-dor radical En Lluís Mesa.

A. C. S.

FELICITACIO

Ha estat cursat el següent telegrama:

«Senyor president Diputació Valèn-cia. — Secció Catalana «Nostra Par-la», felicita acord cooficialitat llengua valenciana, enaltidor espiritualitat patriòtica, única manera de fer els pobles grans. — Nicolau d'Oliver, pre-sident; Cardona, secretari.»

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

SENAT

ACABAMENT DE LA SESSIÓ

El senyor PALOMO rectifica. Ell no ha dit que els nostres diplomàtics manquin al compliment de llur deure, però procedeixen sense entusiasme que cal a la tasca que es'ls confia.

Creu que la representació d'Espanya ha d'estendre's a Amèrica a les nostres altes mentalitats: escriptors, artistes, literats, i avoca per la conveniència que s'uneixin les carreres diplomàtica i consolar.

(Entra a la Cambra i President del Consell.)

Molt m'alegro que aquesta part del meu discurs, que tant d'afecte ha demostrat sempre per Sevilla.

Cal que l'Exposició hispano-americana es realitzi com més aviat millor i que es faci per Amèrica una intensa propaganda. Però hem de començar per donar l'exemple, concorrent a les properes Exposicions que es projecten a Buenos Aires i Rio Janeiro.

Acaba dient que cal anar preparant el viatge del Rei a Amèrica, on tants dels hi ha de rebre'l; i assenyala la conveniència que sigui precedit per una comissió cultural de la qual han de formar part tots els que han intervingut en l'Exposició hispano-americana.

E PRESIDENT DE L'CONSELL promet fer tots els possibles perquè l'Exposició de Sevilla es faci com més aviat millor.

Queda terminat el debat de la totalitat.

Sense discussió s'aproven els quatre primers articles.

A l'article cinquè, el senyor ELIAS DE MOLINS fa algunes observacions encaminades a demostrar que la nostra exportació agrícola ha disminuït en un 50 per cent, i cal que s'aturi aquesta baixa que tan justa alarma produeix als productors.

L'exportació de vins, sobretot, té una baixa considerable i per a això podria ésser solució la signatura del tractat amb Alemanya.

Demana que se l'indiqui quines mesures va a adoptar el Govern davant l'assituació gravíssima creada a causa de l'assensibla disminució de la nostra exportació, especialment en ço que als caldos es refereix.

El ministre d'ESTAT s'excusa d'entrar ara al fons de la qüestió plantejada, la qual pot ésser objecte d'un debat especial. Per altra part, el Govern encara no té coneixement del Tractat comercial amb França.

Ambdós rectifiquen i s'aprova l'article cinquè.

Sense discussió s'aproven els restants capítols del dictamen, el qual resta penent de votació definitiva, i s'aixeca la sessió a les 7.40.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 4, 12.30 matinalada. El despatx de Guerra d'aquesta nit, diu així:

«L'Alt Comissari participa al ministre de la Guerra, co que segueix:

«Com valgu anunciar a V. E., avui han operat forces de Larraix comandades pel general Sanjurjo.

En virtut d'això, en lloc d'ocupar només Bu-Adur, com es pensava, s'ha continuat a El-Kalaa, que era l'objectiu assenyalat a aquesta columna per a demà, ocupant-lo, així com també la Zaula de Jarrub, sense que l'enemic s'hi hagi oposat. Ans el contrari, alguns capdells de duars propers s'han sotmes.

No s'ha disparat un sol tret, resultant l'operació molt fútil per a les forces, per l'excés de color.

La columna del coronel Serrano ha fet una demostració sobre el Bu-Hacen.

A dos quarts de tres de la tarda, s'ha observat des de Tafarut, un incendi a la posició d'Abderraman. Immediatament ha sortit una companyia del Terc i una altra de Bailén cap a la dita posició; la primera per a protegir els treballs, i la segona per a efectuar-los. L'enemic s'adona del foc i hostilitza durant els treballs, i un cop aquests terminats, i apagat el foc, s'ha efectuat la retirada, la qual ha acabat a les set, essent hostilitzats i resultant contús el capità Mendicuti, del Terc. La posició ha quedat en perfecte estat de defensa.

Sembla que l'incendi s'ha produït en una xabola, propagant-se a les tendes de la posició.

Al territori d'Almilla, a conseqüència del bombardeig aeri efectuat el dijous darrer damunt del zoco El Jemis de Tensaman, resultaren morts deu indígenes, i a Sidi-Mesaud, els aeroplans mataren quatre indígenes més, de la cabila de Beni-Urriaguel. A Alhucemas i al Penyal, sense notat.

LES HISENDES PROVINCIALS

Els representants de les Diputacions provincials, com hem dit abans, han visitat, al Congrés, als caps dels grups parlamentaris, per a recaptar que s'inclogui a l'article dels pressupostos, mitjançant una esmena, el contingut de la Reial ordre del senyor Bergamín, sobre les hisendes provincials.

Els senyors Nogués, Villanueva, Salvatella i algun altre, han promès llur ajut a l'esmentada esmena.

El senyor Prieto s'ha mostrat oposat, entre altres raons, perquè passarien a càrrec de l'Estat, organismes d'ensenyament creats per algunes Diputacions.

Malgrat l'oposició del senyor Prieto, s'espera que el Congrés aprovi la Reial ordre proposada pel senyor Bergamín.

UN CARRIL

El Senat, a la seva sessió d'avui, ha aprovat el projecte referent als ferrocarrils d'Gandesa, Montroig, Reus, Tarragona i Alcaniz, Daroca, Ariza.

Aprovat ja el projecte de llei per tots dos cossos col·legiatius, serà presentat un d'aquests dies a la sanció del Rei.

A L'ACADEMIA DE LA HISTORIA

Demà, dimarts, es reunirà la Reial Acadèmia de la Història, per a revisar l'acord de remetre a Santander els mobles de Menéndez Pelayo.

EN ROMANONES I EL GOVERN

Diu en un solt polític el «Diario Universal»:

«Durant tot ahir i al matí d'avui, ha estat el tema dels comentaris als centres polítics, l'últim paràgraf del discurs pronunciat el diàbte pel comte de Romanones, invitant el Govern a què fes examen de consciència i recompte de forces abans d'envair els greus problemes del Marroc i Tanger.

L'oportunitat d'aquesta indicació feta pel cap liberal i el seu abast polític, eren reconeguts unànimement pels comentaristes, als quals, a dir veritat, no semblava haver deixat satisfets, la vehement contesta que va donar el senyor Sánchez Guerra al comte de Romanones, potser per molt vehement, més reveladora d'haver produït efecte en el seu ànim, l'excitació del cap il·lustre del partit liberal.»

DENUNCIA

Al jutjat de guardia s'ha presentat una curiosa i pintoresca denúncia contra l'empresa de la plaça de toros de Madrid i contra el torero «Chicuelo» per incompliment de contracte.

Firma l'escriu, en representació d'un abonat de la plaça, un conegut advocat i periodista.

Fonamenta la reclamació en què «Chicuelo», que presenta certificat facultatiu de malaltia i no torreja a Madrid durant l'últim abonament, ho feu a Granada, precisament en la data en què ho anuncia l'empresa.

El jutjat accepta la denúncia.

VISTA D'UN RECURS

A la Sala tercera del Suprem s'ha celebrat la segona sessió de la vista dels recursos interposats pels alumnes expulsats de l'Escola Superior de Guerra pel desembre de 1912.

Formaven la Sala, el president, senyor Marín de la Barcena; els magistrats senyors Cabé, Bellver, Conill i Díez Benito i el fiscal senyor Amoset. Són ponent els senyors Cabé i Díez Benito.

Els litigants eren Josep Lluís Villegas, Eleuteri Villanueva, Joaquim Alonso García, Lluís Muñoz i Manuel García Vaquero, en nom del qual informà el lletrat don Antoni Oro Villanova, i Ferran del Aguila Orola, en nom del qual parlà el lletrat don Bernard de Pablo.

El senyor Royo Villanova analitza detingudament la legalitat de la Reial ordre que separa de l'exercit als seus patrocinats.

Entaularia, si estigués a França, un recurs per excés de poder, i diu que les nostres lleis, per l'article tercer de la Llei orgànica del Contenciós-Administratiu de 22 de juny, venen a

ésser de virtualitat anàloga a les lleis franceses.

Diu que la llei de jurisdiccions és un greuge a tota consciència liberal, puix la R. O. és encara més reaccionària.

En Maura anomenà a aquesta llei «aparell ortopèdic». En Moret digué que era una corba de la qual havia de sortir.

Es llegí una R. O. dictada en contra de la llei? No. Doncs bé; jo plantejo un recurs en contra d'una disposició governativa, la R. O.; no contra la decisió d'un tribunal d'honor.

S'acull a la resposta que aquest mateix tribunal donà al senyor Urzaiz en un cas semblant.

El Consell Suprem de Guerra i Marina digué que la R. O. estava en contra del Codi Militar.

Al Llei Orgànica del poder judicial estableix en el seu article setè que no podrà admetre's una decisió que estigui en contra de la llei establerta.

La passió política cega i sembla la discòrdia en 1919.

Esperava que amb la intervenció del Rei s'hauria donat una solució de concòrdia a aquest enutjós assumpte.

La vida del Tribunal Suprem s'enfortí amb l'admissió dels recursos. Fent-ho així es donarà la sensació que en ell es vinculen els més alts conceptes de la justícia.

Després informa don Bernard de Pablo, fent un detingut estudi de la història de l'assumpte, impugnant les Reials ordres de 3 i 5 de desembre sobre creació del tribunal d'honor i separació de l'exercit dels recursos.

Amb gran acort s'acull a l'article primer del Reglament del Contenciós-administratiu i als articles del Codi Militar, que es refereixen a les correccions disciplinàries.

Si la Sala es nega a admetre els recursos, ofegará l'esperança d'aquells militars que volen servir a la seva pàtria.

Finalment, ha informat el fiscal, fent-ho breument.

Rebutja les cites que els lletrats recorrents han fet per a justificar la procedència de l'admissió dels recursos, i diu que únicament ha d'ésser resolta la qüestió en l'esfera administrativa.

Es refereix, en conceptes generals, a la matèria administrativa, per a arribar a la conseqüència que està plenament justificada l'excepció que al·lega; i demana que per tribunal sigui acceptada, declarant en el seu veredict no haver lloc a l'admissió dels recursos.

Amb això s'ha donat per acabada la vista.

Es general la impressió que la Sala declararà la seva competència per a conèixer de l'assumpte.

L'EXPEDIENT PICASSO

Avui han començat a celebrar-se a la Sala de justícia del Tribunal Suprem de Guerra i Marina les sessions per a estudiar i resoldre l'expedient instruït pel general don Joan Picasso, per a depurar responsabilitats en que s'hagi pogut incórrer amb motiu de l'ensucrada de la comandància de Melilla, pel juliol de 1921.

A les deu del matí s'ha celebrat la primera sessió, acordant-se celebrar sessions matí i tarda, de deu a una i de quatre a vuit o nou de la nit.

Si es veïes que les sessions havien d'allargar-se, se celebrarien també a la nit, per tal que les deliberacions del ple del Consell estiguin acabades abans del dia 15 de l'actual, en qual data comencen les vacances d'estiu del Suprem de Guerra i Marina.

Després d'un detingut estudi de l'expedient, per al millor coneixement del qual, pel què es refereix als llocs i campsaments, s'han repartit mapes i plànols als senyors consellers, i tenint a la vista l'expedient redactat pels fiscals militars togats del Consell Suprem, diran la seva darrera paraula, incoant-se tantes causes com responsables resultin de les recerques fetes pel general Picasso.

Les reunions del Consell han produït una gran expectació, assegurant-se que hi haurà sorpreses, perquè el general Aguilera, president d'aquest alt tribunal, està decidit que posí tot en clar, calgui qui calgui, i a procedir amb tota energia.

Fins el dia 12, al menys, serà molt difícil poder saber quelcom del curs de les deliberacions.

Sola podem avançar que de l'informe del fiscal es desprenen greus responsabilitats i que són moltes i d'alta categoria les persones a les quals aquestes responsabilitats afecten.

EN MARCELI DOMINGO

Des d'abans d'ahir que es troba a Madrid, de tornada del seu viatge per algunes repúbliques d'Amèrica, on ha donat conferències, don Marceli Domingo.

MISERIA

Al carrer del Tresor, núm. 13, segon, dreta, viu morint-se de misèria una princesa autèntica, filla del príncep Vasilí de Wasiiladis, ajudant de camp que fou del rei Jordi de Grècia.

Aquesta senyora, que vingué a Madrid per a cantar, puix la guerra la va privar de recursos, sofrí dues greus operacions quirúrgiques, ocultant el seu veritable nom amb el de Odette Valery, i escoltà aplaudiments. Avui, sola, malalta, amb dos fills, als quals no pot tatendre, acut a la caritat perquè l'ajudin i demana socors per a marxar a París, on espera refer la seva vida.

ENTERRAMENT

A les nou del matí arribaren a Madrid les despulles del tinent de regulars don Lluís Bergés Montenegro, el qual morí a Zeluan el dia 3 d'agost de 1921, en defensa de la casa de labor de Lalma.

Venen acompanyant les despulles el seu germà don Artur i el seu nebot, senyor Valverde de Gaña.

Des de l'estació ha estat portat el cadàver al cementiri de l'Almudena.

Han presidit el dot dos germans del finat i el rector de l'església del Crist de la Salut.

En el dol hi figuraven, entre altres, el general Espeleta i el comte de Gaude, parents del finat, i algunes altres persones amigues de la família.

DISPOSICIO DE GUERRA

Es té com a segur que aviat portarà el ministre de la Guerra a la firma del Rei el Decret suprimint les plaques d'inspector general de serveis al Marroc.

EL TEMPS

Durant les darreres vint-i-quatre hores ha plogut a Galícia, però al restant d'Espanya ha continuat el bon temps.

La temperatura màxima d'ahir fou de 36 graus a Sevilla i la mínima, la de 10 graus a Burgos i Vitoria.

A Madrid, la màxima d'ahir fou de 30.8, i la mínima, de 15.4.

Temps probable per a tots els pobles d'Espanya per avui: bon temps.

LES OPERACIONS

DE RECLUTAMENT

S'ha disposat que l'import dels passatges realitzats pels oficials que per delegació de les autoritats militars concorrin o intervinguin en les operacions de reclutament als Ajuntaments, siguin a compte dels respectius Municipis.

BANDERA

S'ha concedia l'ús de la bandera nacional al grup dels regulars indígenes de Teiuan, número 1, en premi de la llealtat i disciplina que ha donat proves el personal que el constitueix.

EL FLUID ELECTRIC

Aquesta tarda s'ha reunit al Govern civil la Junta provincial de subsistències per a seguir l'estudi referent a la purja dels preus del fluid elèctric.

Va quedar pendent la seva discussió per a una sessió pròxima.

EL BLAT

La Junta provincial de Subsistències va acordar dirigir-se al ministre de Foment perquè s'assenyali el preu màxim de 12 pessetes, per a la molinadura dels blats.

EL METROPOLITA DE MADRID

A conseqüència d'una avaria sofrida en un cotxe motor, ha quedat interrompuda la circulació del Metropolita de Madrid.

Un gran nombre de viatgers va protestar contra la Companyia, i intentant destruir els cotxes, rompent els vidres de diversos cotxes a l'estació d'Atocha.

Per a evitar que el tumult prengués majors proporcions, es va acordar la devolució de l'import dels bitllets.

NOTA BURSATIL

Avui ha començat a regir el règim d'estiu a la Borsa, celebrant-se les sessions al matí.

El negoci molt reduït en tots els departaments romanent en la mateixa situació quasi tots ells.

El Deute regulador descompte el

cupó trimestral i una vegada descomptat, perd 65 cèntims.

També descompten el cupó l'Exterior i els Tresors a sis mesos.

Dels valors industrials descompten el dividend de 22 pessetes els Alcantas, quedant sense operació.

Els francs, segueixen a 53.60; les lliures, guanyen 5 cèntims, i els marcs 25 cèntims, essent el canvi d'avui 1.55, el més baix registrat.

Els francs, suïssos i belgues, pugen 35 cèntims.

DE LARRAIX

Larraix.—Ha arribat a aquest hospital una nova evacuació de 125 malalts procedents del camp d'operacions.

De Maserac foren portats sis legionaris desertors que van conduïts a Tetuán.

El tinent coronel senyor Fuentes, cap de la comandància d'enginyers, millora de la greu caiguda que va sofrir.

La presidenta de la Creu Roja va fer a l'hospital una llarga visita, conversant amb els ferits que acabaven d'arribar del camp d'operacions.

L'acompanyaren el cap de sanitat i les dames de la institució.

A les aigües del Lucus i als voltants del pont internacional s'ha trobat el cadàver del soldat expedicionari d'Amèrica, Silveri Baliza, que morí ofegat mentre estava banyant-se.

En creuar la plaça d'Espanya, quan entraven a gran velocitat dos automòbils de viatgers de Tànger fou agafat un moret per una roda del darrer d'un dels vehicles, destruint-lo horriblement.

La força de la columna Sanjurjo continua a Meserach concentrada, fent els combos de proveïment a les posicions darrerament ocupades.

Signora quan hagi d'operar novament.

NOTES PORTUGUESES

Lisboa.—Al ministeri de Negocis estrangers, es va reunir la Comissió parlamentària de Comerç exterior, per a estudiar els Tractats concertats amb diversos països.

També en va donar entrada, al dit ministeri, a tots els documents relatius a les suspeses negociacions per al conveni luso-transvalia.—Havas.

BANQUET

Madrid, 4, 2 matinalada.

A l'Ideal Retir s'ha celebrat aquesta nit un banquet en honor de l'agregat militar de l'Argentina, tinent coronel Velez i altres agregats militars de les repúbliques sudamericanes.

Ha presidit l'infant don Ferran, amb els generals Milans del Bosch, Cabalcanti, Burguete, Aizpuru, Chacón i González Molina.

Els comensals eren més d'un centenar, entre caps i oficials de l'exercit espanyol.

Als postres s'han pronunciat discursos patriòtics en honor dels exèrcits americans, donant les gràcies, en termes molt afusius, l'agregat argentí.

D'ESPORT

València.—Ahir es va jugar un partit de futbol entre els equips València F. C. i Estadiu de Madrid, venent els valencians per quatre gols a dos.

Els equips Europa, de Barcelona, i Gimnàstic, de València, tingueren un altre encontre, venent els catalans per sis gols a dos.

ELS CONFLICTES OBRERS A SARAGOSA

Saragossa.—La Federació Patronal, ha acordat organitzar-se per gremis, amb el fi que cap patró tracti sobre els conflictes que sorgeixin amb els sindicats, sinó amb el personal de llurs cases, exigint responsabilitats a alguns patrons per la solució donada a les vagues.

Després d'haver-se fet una selecció en el personal, s'ha efectuat l'obrimet dels tallers de Calatorao, tement-se que aquesta selecció originí incidents, per a la qual cosa s'han reconcentrat forces de la guardia civil.

La vaga de tramviaires de Saragossa, millora, havent-se presentat avui 14 vaguistes més.

MITING EVANGELISTA

Salamanca.—Amb gran concurrència s'ha celebrat un miting organitzat per l'Aliança Evangélica Espanyola.

Ha presidit don Miquel Unamuno. Aquest ha pronunciat un discurs, en el qual, entre altres afirmacions, feu la de que la llibertat religiosa vivificaria la consciència espanyola, ara quasi morta.

LA BIBLIOTECA POPULAR DE FIGUERES

EL PRESIDENT DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA ÉS ACLAMAT PEL POBLE

RECEPCIÓ I CONCERT

Dissabte a la nit va celebrar-se, a la sala de sessions de les Cases Consistorials, l'anunciada recepció, primer acte de l'esplèndid programa de festes que es realitzen a honor de la Mancomunitat de Catalunya.

La plaça de l'Ajuntament presentava un aspecte brillantíssim. Els balconcs de totes les cases eren engalanats amb draps de les quatre barres i molts d'ells tenien banderes catalanes.

També onegava la nostra bandera a les Cases Consistorials.

A la plaça era impossible donar-hi un pas: tanta ra la gentada que s'hi va congregar, amb l'objecte de saludar els consellers de la Mancomunitat.

Quan aquestes van arribar-hi, acompanyats de l'alcalde, se'ls va tributar una xaradorosa ovació. Una donia va interpretar «Els Segadors», repetint-se amb aquest motiu els aplaudiments.

A les sales de l'Ajuntament s'hi trobaven els regidors senyors Ramis, Noguera, Bosch, Dalmau, Llonch, Massot, Costa-Ferrán i Ribó; el diputat de la Mancomunitat per aquest districte senyor Noguera i Comet; el senyor Ferran, també diputat de la Mancomunitat; el secretari d'aquesta senyor Sans i Buigas; representants de la majoria d'entitats polítiques i culturals de Figueres i altres distingides personalitats.

L'alcalde, don Vicenç Ros, va ocupar la presidència, amb els consellers don Róma Sol i don Agustí Biera, i va dirigir-los un afectuós parlament, saludant-los i dient-los la satisfacció que sentia Figueres amb motiu de tenir tan il·lustres hostes. En parafrasejant molt eloquentment, va expressar l'adhesió més incondicional a la Mancomunitat, brillantment representada en aquell acte.

El senyor Sol va contestar-li amb aquella eloquència que li és pròpia. Va dir que la Mancomunitat, en anar a Figueres, havia sentit una vivíssima joia, i fent l'elogi de la població, va afegir que era l'ànima de l'Empordà, la terra gloriosa on va néixer la sardana, aquesta dansa bellíssima, que és la representació genuïna de l'esperit de la Patria.

No hem fet, doncs — va acabar dient — cap sacrifici venint a Figueres. Ans al contrari, ha constituït per a nosaltres aquesta visita una veritable satisfacció.

El senyor Sol va ésser molt aplaudit, com ho havia estat també el senyor Ros. En acabar aquest parlament, els assistents a la recepció van ésser obsequiats amb un exquisit «junoh».

Mentrestant, a la plaça hi començava l'anunciada concert. La presència dels coristes de l'Orfeó «Germanor Empordanès» era acollida amb grans mostres de simplicitat. Bé se la mereixien aquells cantors que, d'una manera tan acurada, saben interpretar les cançons de la terra. Les tres que van cantar, «L'Himne a la Senyera», «Els tres tambors» i «L'arbre sagrat», van dir-les d'una manera magistral. Dirigeix aquest simpàtic Orfeó el mestre Llobet. Les notes que en formen part anaven aïllades amb la clàssica mantellina blanca, que feia ressaltar més llurs gràcies i bel·leses.

Després de l'orfeó «Germanor» va donar un concert el cor «La Erato», interpretant la cobla, com a proemi de l'audició, «La Marsellesa». Totes les composicions interpretades per aquesta massa coral, van ésser justament aplaudides, especialment «L'Empordà», d'En Maragall i el mestre Morera, que va ésser acompanyada per la cobla.

I aleshores es va començar a ballar sardanes. No cal dir com era bell l'aspecte que oferia aquella multitud interpretant la nostra dansa nacional. Que si sempre és agradable i sempre té per a nosaltres els majors atractius, enllac com en ple Empordà resulta tan bella i majestuosa la dansa de la Patria. Perquè en aquesta terra és on va formar-se el seu ritme, i són els seus fills els primers que van sentir-lo en llur cor.

L'audició seguia ben entrada la matinada. L'alcalde, regidors i altres personalitats van acompanyar els consellers a l'Hotel on s'estaven.

Tot seguit es passa al Casino Me-

néstral, on es troba instal·lada l'exposició d'artistes empordanesos, organitzada per l'orfeó «Germanor Empordanès».

Aquesta exposició ha estat feta amb motiu de la inauguració de la Biblioteca Popular i l'allocació de la primera pedra de l'Escola graduada, concedides ambdues a Figueres per la Mancomunitat de Catalunya.

L'exposició ocupa un dels grans salons del Casino Menestral, i té, tant pel conjunt de les seves obres com pel mèrit particular de cada una d'elles, un fort interès.

El president fa la inauguració d'aquesta manifestació artística, recordant-la i contemplant les obres exposades. Hi ha com uns noranta treballs. Les pintures són signades per J. Bonaterra Gras, Salvador Dalí Domènech, Sebastià Escapa Amorós, Marian Llabanet, Joan Llonch Badillo, Josep Monturiol Puig, Joan Pagès, Ramon Reig Coromina i Joaquim Verges. Les obres escultòriques són degudes als artistes empordanesos Llorenç Caró, Fancat Gironella, Frederic Marés Deulovol i Carles Ridaura. Hi ha, també, uns relleus d'Eduard Alegri i unes joies de Carles Ridaura.

L'exposició, com deixem consignat, és bellíssima, contribuint a fer-la amable unes caixes antigues que figuren en el local.

El president elogia els treballs exposats, i el mateix fan tots els visitants. Ben aviat el local és envaït per una nombrosa i selecta concurrència, entre la qual sobresurt l'element femení.

VERMUT D'HONOR

El Casino Menestral ofereix un vermut d'honor al president i als seus acompanyants, a la sala d'actes de la societat.

El president de Casino fa l'ofertament de l'obsequi amb un bell parlament, en el transcurs del qual fa l'elogi i diu l'adhesió que professa a la Mancomunitat.

Ens ha semblat — diu — que cap obsequi podiem dedicar-li millor que aquesta manifestació de l'esperit dels nostres artistes.

El senyor Puig i Cadafalch agraeix aquestes paraules amb altres força afectuoses, posant de relleu com és bonic ceure, en aquests pobles que treballen, com després del treball de llurs homes saben trobar un plaer en la contemplació del paisatge i portant les seves impressions a la tela.

Diu com és aquesta una característica de la nostra terra, que tan dignament sap agermanar l'art amb el treball, i acaba el parlament agraint l'obsequi que s'ha dispensat a la Mancomunitat.

Tot seguit li és presentat l'Album de l'entitat, i invitat a posar-hi uns mots, el President escriu: «Aspirem a la cultura, i per anar-hi seguim el camí de la llibertat». Els consellers i diputats, invitats també a escriure uns mots, es limiten a signar les paraules del senyor Puig i Cadafalch.

DINAR INTIM

Sortint del Casino la comitiva dona un passeig pels principals carrers de la població. El president és saludat arreu amb proves de viva simplicitat.

L'alcalde ofereix un dinar intim al president i consellers, assistint-hi també el senador senyor Cusi i el secretari del President, senyor Cunill.

El senyor Cusi ha ofert la seva casa al President, el qual ha acceptat l'obsequi amb complaença.

S'ha rebut un telegrama del diputat senyor Pl i Sunyer manifestant que un accident d'automòbil, que sortosament no ha tingut conseqüències, el priva d'assistir a les festes, però que a la nit podrà assistir a l'apat oficial de la diada.

INAUGURACIÓ DE LA BIBLIOTECA

Des de primera hora de la tarda, al carrer d'En Prat de la Riba s'hi troba aplegada una gran gentada que desitja assistir a l'acte inaugural de la Biblioteca Popular.

L'edifici d'aquesta, d'una dolça bel·lesa, com els de totes les biblioteques de la Mancomunitat, és rodejat de variades i escults, havent-hi

banderes catalanes en els pals que sostenen el ramatge.

Totes les cases del carrer són endomassades i ostenten símbols catalans, i davant de la Biblioteca una cobla interpreta un escollit programa de sardanes, que punteja l'element jove, donant un aire d'alegria ben remarcable a la festa.

A les quatre, arriben els invitats, entre els quals, ultra les personalitats ja citades, hi ha el senyor rector, reverend Joaquim Aulina; jutge municipal senyor Bosch, coronel de carrabiers, dega del Col·legi d'advocats don Carles Fages, nodrida representació del Claustre, delegats de totes les societats figuerenques, mestres i mestresses de les Escoles, el diputat de la Mancomunitat senyor Geli, arribat aquesta tarda, don Carles Jordà i molts altres els noms dels quals sentim no recordar.

Tots entren a la Biblioteca, visitant les seves diverses dependències, amablement acompanyats per la bibliotecària senyoreta Olga Kirohner i per la suplenta senyoreta Bandus.

Feta la visita, surten tots els invitats al pati que hi ha a l'entrada, on es forma una presidència, que ocupen el President, l'alcalde i els senyors Sol i Riera.

OFERTAMENT D'UNA BANDERA

En sortir el President, el poble li dedica una ardorosa ovació.

Tot seguit avança una gentil senyoreta i fa ofrena a la bibliotecària d'una gran bandera catalana que les senyoretes de Figueres ofereixen a la Biblioteca perquè hi onegi.

L'alludida senyoreta, que és diu Maria Estela, diu el següent discurs:

«Mai la meua paraula havia tremolat amb la joia i l'emoçió d'avui, que tinc l'honor de posar a les vostres mans, senyora directora de la Biblioteca, la bandera catalana que les dones figuerenques us ofereixen perquè la feu volar al cim d'aquest temple de cultura que, per gràcia de la Mancomunitat de Catalunya, posseïra des d'avui la nostra ciutat.

La Biblioteca, construïda al cor mateix de la ciutat, marcarà a la gent figuerenca el camí de la cultura i del progrés; la bandera amb la qual la coronarem, marcarà els camins del patriotisme. Confoses, aquestes dos sentiments, d'una manera ben íntima i cordial, fem que Catalunya sigui la patria que hem somiat: rica i plena de llibertat i d'honoradesa.

Les dones figuerenques us fem ofrena de la bandera perquè la bandera és el símbol més elevat que podem trobar per expressar el profund agrament de la ciutat, per haver-nos donat aquesta Biblioteca, que no sols ha vingut a redimir d'una vergonya passada, aquest carrer que avui ha canviat el seu nom i la seva ànima, sinó que també ha de contribuir a l'enfortiment espiritual del nostre Empordà, elegit pel gran Maragall per a començar la plena redempció de Catalunya.

Preneu-la, senyora, i alceu-la ben alta i ben sola.

Amb la bandera us oferim tot el nostre amor a Catalunya i tot el nostre agrament a la Mancomunitat. Quan la bandera sigui alçada i la besa, i regreca, en nom de la tramuntana, barrejant la sang i l'or dels seus colors, les dones figuerenques l'esguardarem com el fruit d'una promesa que hauran fet perquè mai no s'esborrés del nostre pit l'amor a Catalunya i el delit de la llibertat.

La bibliotecària pren la bandera, la besa, i remerca, en nom de la Biblioteca, el generós present de les dones figuerenques. Uns moments més tard, la bandera onega a l'edifici, entre els aplaudiments de la multitud.

PARLAMENT DE L'ALCALDE I DEL PRESIDENT

El senyor Ros pronuncia el següent discurs:

«Diada de glòria per a la Mancomunitat de la nostra terra catalana és la diada d'avui, ensem que jorn de joia per a la ciutat de Figueres, d'aquesta ciutat on veu i creix

esplèndid ideal de la Catalunya, de la Catalunya mal compresa i poc coneguda pels que no senten ni les bel·les ansies de progrés, ni el noble anheli de llibertat, ni l'enlairat sentiment de ver patriotisme.

La data del 2 de juliol de l'any 1922 ha d'ésser «disseada» amb dissel d'or en l'història de la Mancomunitat de Catalunya, i ha de perdurar en el pensament de tots els bons figuerenques. Aquí mateix, en aquest lloc on avui s'aixeca, com sobirana riellera, la Biblioteca Popular, llotja de cultura, on les presents i futures generacions gaudiran d'ensenyances que transformaran el cor i el cervell humans, aquí mateix s'estatjaven no fa molts anys, on tancat i ronc edifici, els que, per llur dissort, havien de ventilar quelcom amb la Justícia, potser degut a la manca d'aquella il·lustració que dignifica i s'adquireix a les aules i centres com el que avui inauguram.

Encorajador contrast el que ens ofereix l'acte que estem realitzant! Ahir regnaven en aquest lloc inútil matonisme, la ignorància, l'odiós crim. Des d'avui serà aquesta casa un nou temple del saber aixecat en terra catalana, on es desenvolupin les intel·ligències d'homes de l'esdevinidor. Des d'avui serà un menut casal on el Progrés i la Cultura, fortament enllaçats per la glorieta bandera de les quatre barres, donaran fructs espirituals d'impreable valua per a la capital empordanesa, que serà sempre, no ho dubteu, un ferm puntal, un ardit campió de la santa causa de Catalunya.

A qui deura Figueres tals beneficis? Tots ho sabem. La Mancomunitat de Catalunya pot sentir-se orgullosa de tan bella obra, que és ben seva; obra de mare amorosa que cerca per als seus fills deus inextinguibles de coneixements que els enaltiran i els faran útils a la Patria i a la Humanitat.

Figueres, poble conscient dels seus deures, sap correspondre i correspon dignament amb els que s'han fet creditors del seu agrament. La capital empordanesa, en regreca sincerament l'esforç que per a la Mancomunitat representa la construcció de l'edifici Biblioteca i sosteniment d'aquesta, no oblidarà mai que, degut als grans sacrificis pecuniaris que per a la cultura patria s'imposen la benemèrita entitat que tan brillantment representa la nostra terra — malgrat els migrants esforços amb què ella completa, mercès als infundats reccels i poc plausibles suspicacies de gent centralista — Figueres no oblidarà, no, els beneficis que obtindran els seus fills que beguin en les fonts científiques de la Biblioteca Popular.

Encorajant-me a la vostra benivolència, siguin permès, Excel·lentsísimos senyors President i diputats de Catalunya, que jo, el més humil dels figuerenques — puix que per causes estranyes a la meua voluntat i solament complint un deure polític, em trobo avui ocupant immensament el setial d'honor de primer ciutadà de Figueres — sigui al que completi la voluntat de la ciutat dels meus amors, patentitzant, en nom i representació d'ella, el reconeixement d'aquesta envers la Mancomunitat de Catalunya i dels seus homes, que és el reconeixement d'un poble que té i tindrà sempre la franquesa per temperament, l'honoradesa per herència, l'esperit de llibertat i de germanor per tradicional sentiment, i que desitja viure la vida progressiva i cultural dels pobles civilitzats.

I, finalment, senyors, és un gran honor per a mi, donar a tots els que formen el Consell de la Mancomunitat, en nom de l'Ajuntament de Figueres, la més coraj i entusiasta benvinguda, desitjant, per al bé de Catalunya, que puguin continuar portant a cap, arreu de la Patria nostra, actes semblants i tan meritoris com el que avui estem realitzant en la parla de l'Empordà, demostrant, com ho veniu fent, als envejosos detractors de la idealitat nostra, que mal mancaran en terra catalana dignes descendents d'En Fivaller i d'Auzies March.

El senyor Puig i Cadafalch li contesta.

El President comença ponderant la importància de l'acte que se celebra.

Hem enderrocat una presó i hem aixecat una biblioteca. És aquest un acte, afegiu, que jo voldria que fos ben conegut i que la notícia d'aquest acte arribés a tots els indrets d'Espanya. L'Estat us va fer el do d'un presidi i nosaltres us fem el do d'una Biblioteca, i la coronem amb la nostra bandera barrada, confeccionada per mans fementines i oferta per les noies de Figueres a la dona que ha de dirigir aquest establiment.

La Biblioteca que avui inauguram és un centre amable que ofereix un viu contrast amb els llocs d'ensenyament i de cultura que ordinàriament coneixem i en els quals, fetes honroses excepcions, no hi fa de bon estar o s'hi troben llibres d'aquells que no es llegeixen. Aquí la delicadesa femenina us oferia sempre el llibre amable que suauement farà entrar dintre vostre coneixements que vulgueu adquirir.

Aquesta és la nostra obra, obra que realitzem, amb tot tenir contratemps i amb tot i no correspondre a la nostra voluntat els mitjans amb què comptem. Però sabem que tenim la missió de treballar per acabar amb l'enderroccament que ens envolta.

Es refereix al seu darrer viatge a l'estranger i dona una visió de l'estat cultural dels països devastats que ha visitat. En ells s'hi troben tots els mitjans de la civilització i de la tradició de la civilització. La nostra terra, en canvi, no els té. Aquesta tradició tècnica ens manca. Els fills de Figueres bé ho saben prou, perquè En Monturiol va haver-se d'improvisar tècnic en inventar el submari. Si ell hagués fet l'invent en un poble que no s'hagués trobat mancat d'aquells elements indispensables, no hauria topat amb els contratemps que el van acompanyar.

Parla de la cultura d'Espanya i dels valors que tenen algunes de les seves tradicions, i diu que no s'ha creat una disciplina rígida. Nosaltres volem portar al poble una educació precisa, si es vol aconseguir el grau de civilització que tots volem. Cal refer el nostre esperit, si volem formar aquesta nova generació. Així us donem aquesta Biblioteca, com més tard posarem la primera pedra de l'Escola, que en serà la seva principal col·laboradora. En la Biblioteca res no s'ha tret. Cap literatura n'ha estat exclosa, totes les disciplines científiques hi són. Cal solament tenir present que elles poden compararse als pòis de les farmàcies. Els continguts d'aquells, com els que trobareu aquí, salven o maten segons com siguin aplicats.

Els parlaments dels senyors alcaldes i President han estat molt aplaudits.

El senyor Puig i Cadafalch s'aixeca de nou i diu que des de demà al matí la Biblioteca serà oberta per a tots els fills de Figueres i els invita a anar-hi a cercar la meua de la ciència.

L'ESCOLA GRADUADA

La comitiva s'ha dirigit al Parc Bosch. La ciutat presenta l'aspecte de les grans festes. En el lloc on ha de posar-se la primera pedra de l'Escola graduada hi ha una gran gentada. El President, diputats i autoritats ocupen una tribuna voltada de plantes i banderes catalanes.

El secretari de l'Ajuntament, senyor Santaló, llegeix els acords corresponents a la cessió dels terrenys fets per part de l'Ajuntament. L'acord diu així:

«L'Ajuntament, en sessió del dia 18 de maig últim, acordà cedir, en ple domini, a la Mancomunitat de Catalunya, per a la construcció d'una Escola graduada, una superfície de terreny, del Parc-Bosc municipal, de dos mil cinc cents metres quadrats, i obligar-se, al mateix temps, a no edificar ni cercar dintre de l'àrea de tres mil cinc cents setanta cinc metres quadrats, en la qual estaran compresos els dos mil cinc cents metres cedits en ple domini.

La Junta Municipal, en sessió celebrada el dia 16 del mes de juny darrer, acordà, per unanimitat, ratificar l'esmentat acord de l'Ajuntament.»

DISCURSOS

Tot seguit l'alcalde pronuncia el següent parlament:

«Formos i reconfortant és l'espectacle que ens dona, a plena llum i en un ambient saturat per flors aromàtiques i olorífics arbres, la Mancomunitat de la nostra estimada Catalunya, en posar-se la primera pedra al grandios edifici que, a no trigar — així cal esperar-ho — s'aixecarà triomfant en aquest terreny del futur Parebosc per a dedicar-lo a palau de la Ciència, on els nostres tendres infants ompliran llurs pulmons, en les hores d'esbarjo, de sanitos i vigoritzador oxigen, i en les hores d'estudi enriqueiran llurs cervells amb ennobilitadores ensenyances, i llurs innocents cors amb aquella bondat i aquell esperit de germanor que tant distingeixen la gent empordanesa».

I és de desitjar que sigui un fet la immediata construcció de l'Escola graduada, puix, deixant de banda l'immens i inquestionable benefici cultural que fruiran Figueres i l'Empordà amb el funcionament d'aquesta, ara com mai és necessari demostrar plenament als que ens regategen el dret d'administrar lliurement els nostres interessos, que els homes de Catalunya no són com aquells altres que acostumen a celebrar, amb grans pompes i amb molt de soroll, la col·locació de la quilla a un vaixell de guerra, i quan aquest està en estat de prestar els seus serveis, ja han passat a millor vida els que assistiren a tal acte, o bé el vaixell ha d'ésser donat de baixa per inservible o antiquat.

El poble empordanès, honorables senyors, no vol viure d'esperances; sent, com el qui més, ansies de realitat. És un afront per al poble empordanès el que continui per més temps l'estigmàtica llegenda que l'Àfrica comença als Pirineus. Que comenci l'Àfrica allà on els homes vulguin ésser esclaus de la ignorància i de la indiferència, no en aquestes terres de llibertat, on la sanitosa tramuntana ens porta aires de cultura i de progrés de l'Europa civilitzada, i on les ones de la mar blava remouen les glòries d'aquella Catalunya immortal, d'aquella Catalunya que era regida per lleis sàvies i era governada per homes de gran honradesa i de gran patriotisme.

No ens són desconegudes les moltes i greus dificultats amb què haurà de lluitar la Mancomunitat per a portar a terme, breument, aquesta gran obra de cultura pàtria. Els esquifits elements amb què aquella compta, mercès a l'estreta limitació que per l'Estat li és imposada, haurà d'ésser substituïda pel patriotisme i la bona voluntat dels nostres homes.

Fixeu-vos bé, excel·lentíssims senyors, en el que realment són i signifiquen Figueres i l'Empordà en el context de pobles i de comarques que integren la terra catalana. Figueres, la xamosa perla empordanesa, és la població més important que es troba en entrar a Catalunya per la cordillera pirenaica, i l'Empordà, plana bella i riallera, enclavada entre el Pirineu i el mar llatí, plana esplèndida que, pel seu cl pur i formós, és admirada i envejada per la gent estrangera que ens visita, han de donar la sensació del que pot ésser, ben regida i administrada, la pàtria nostra. Avui, en trepitjar terra empordanesa, el primer que s'ofereix als ulls dels forasters és la immensa fortalesa de Sant Ferran, on, si no hi convien, hi estan en estret contacte els que vesteixen l'honor vestit militar amb els que s'abillen a les sastreries del presidi. Contrast sarcàstic que posa de relleu el desafecte que senten, tant per l'Exèrcit, com per l'Empordà i Catalunya, els homes que venen governant el malaurat Estat espanyol.

Per dignitat, ja que no fos per la cultura, és necessari, és indispensable, que vosaltres, prohoms de la pàtria catalana, feu un esforç suprem i aixequen aviat, en front de la penitenciar, lloc de correcció que rebutgem, l'Escola Graduada de la Mancomunitat de Catalunya, centre d'instrucció i d'educació de la joventut empordanesa, que donarà, en jorns no llunyans, dies de glòria per a la nostra terra i segells d'honra per a la Diputació catalana.

Així podem dir ben fort i amb el cap ben alt: Miren, catalans; mireu, espanyols tots; mireu, estrangers: a molt poca distància d'on els mals governants de la desgraciada Espanya hi establiren un centre de repressió i de càstig, la Mancomunitat hi ha aixecat aquest altre Centre de Cultura, que contribuirà a fer homes dignes, homes conscients de llurs drets i de llurs deures, homes llurs, que, bo i laborant pel benestar de la Humanitat, facin innecessaris els establiments de reclusió.

I, encomanant-me, per segona vegada, a la vostra reconeguda ben-

volença, sigui'm permès, excel·lentíssims senyors, que sigui jo, modest i senzill figurenc, el que en nom i representació d'aquesta ciutat de Figueres vos expressi la gratitud que ella sent per la Mancomunitat i els seus homes, gratitud que no s'aborrarà mai dels cors de tots nosaltres i de les futures generacions, que gaudiran de tan bella com constructiva obra de progrés.

El conseller senyor Sol li contesta. Comença manifestant que s'havia excusat de parlar, perquè on hi ha el President, la veu la porta el President. Però li ho han anat, és obediència, i és per això que parla.

Explica la formació de la Mancomunitat. Els polítics van concedir-la per a donar satisfacció a les ansies deslliuradores que es venien sentint d'ençà de la Solidaritat. A la llei van donar-li caràcter general, i, com un recipient buit, van presentar-lo al poble. Però nosaltres, amb el nostre esperit, hem omplert aquest recipient, i allò que ens donava com una finalitat administrativa, va fer-nos sentir la unitat de Catalunya, i, en reviu, aquesta terra nostra, ha vam portar la incipència d'un govern.

Però no cal pensar que, per fort que sigui el nostre esperit i que per grans que siguin els nostres entusiasmes, la manca de mitjans els podria afeblir. Cal pensar que ens ho han escatimat tot, que els mitjans que ens havien promès no han vingut. Però també cal pensar que si tots els catalans ens ho proposem, arribarem al triomf. Ara, el que cal, és una bona unitat. La lluita en el terreny de les idees i de les doctrines, està bé que la sostinguem. Que lluitin els homes i els partits res no hi fa, i fins és convenient; però quan el tret que va contra el partit pot ferir la mare, pot perjudicar Catalunya, tots tenim el deure de baixar l'arma. Cal dir-ho ben alt i repetir-ho. Si tots els catalans, malgrat les divisions ideològiques de partit, estimem la unitat de Catalunya i la grandesa de Catalunya, el triomf és segur.

La nostra obra, ja la veieu. Acabem d'inaugurar una obra acabada i en comencem una de nova. Tenim una perseverància, i la manca de mitjans la suplirà el nostre esperit. Les escoles aquestes seran acabades abans que es cansin d'esperar els que es troben aplegats en aquest acte. I és perquè entenem que la reconstrucció nostra és obra de cultura. La cultura ha d'ésser la nostra alliberadora. Hem d'assolir la integritat educativa de l'esperit.

En paràgrafs eloqüentíssims s'estén sobre aquest tema per a demostrar que, enfortint la nostra espiritualitat, és com millor servirem la Pàtria, i com podem portar la nostra col·laboració a la cultura universal.

Diu que a l'Escola que ara es construeix s'hi ensenyarà de conformitat amb la nostra pròpia naturalesa. Acollim-la amb amor, la nostra obra. Celebrem la festa d'avui com se celebra la d'un bateig, i vulguem veure en nosaltres com els sacerdots d'una litúrgia patriòtica. Veurem els fruits d'aquesta escola, que ha de contribuir poderosament a formar aquell esdevenidor esplèndid que tots volem, i si així l'acollim, us fareu dignes de l'ensenyament que s'hi donarà als vostres fills.

El senyor Sol acaba el seu admirable parlament amb un visca a Catalunya, que és contestat amb entusiasme pel poble.

Tot seguit, el President, l'alcalde i diputats, autoritats i premsa, signen el pergami que dona compte de l'acte, i es posa, acompanyat de perllorics d'avui, dins d'un pot que es col·loca en la pedra. Aquesta és col·gada, tirant les primeres paletades de morter el senyor Ros i el senyor Puig i Cadafalch.

La bonesa del temps ha contribuït d'una bella manera a l'esplendor de la festa.

PARTIT DE FUTBOL

Acabada la cerimònia de la col·locació de la primera pedra, la comitiva ha passat al Camp d'Esports, on se celebrava un interessant partit de futbol, organitzat per la Unió Esportiva, a honor del President i consellers de la Mancomunitat.

La festa ha resultat molt agradable i s'ha vist concorregudíssima. Més tard, els invitats han donat un passeig per la població.

A darrera hora de la tarda ha arribat el diputat a Corts pel districte don August Pi i Sunyer, essent rebut per molts dels seus amics.

Una comissió de març de soldats de quota han estat a visitar els senyors Puig i Cadafalch i Pi i Sunyer per a interessar-los llur coope-

ració en gestions determinades que realitzen.

APAT D'HOMENATGE

A les nou de la nit tingué lloc, a la sala de festes de l'Hotel París, l'apat d'homenatge, organitzat pels amics de la Biblioteca i patrocinat per l'Ajuntament, a honor dels senyors President, consellers i diputats de la Mancomunitat, els quals, junt amb el senyor alcalde, ocupaven la presidència, junt amb els senyors Cusi i Pi i Sunyer.

La festa estigué lluita de debò. Entre els comensals, els quals ocupaven la gran sala de l'hotel, hi havia els regidors, les senyores bibliotecàries, representants de les entitats polítiques i culturals de Figueres i les personalitats de més significació de la ciutat.

El menú de l'apat era un excel·lent recordatori de la inauguració de la biblioteca i de la col·locació de la primera pedra esmentades, figurant en la portada una fotografia de la Biblioteca i havent-hi dues inspirades poesies de l'ignasi Iglesias, l'una dedicada a la inauguració referida, i l'altra escrita fa tres anys amb motiu d'haver-se posat la primera pedra de l'edifici.

El menú i el servei foren excel·lents. Durant l'apat, regnà aquella agradable fraternitat pròpia d'una festa d'aquesta naturalesa.

Quan es va servir el xampany, el senyor Puig i Puigades inicià els brindis amb un exquisit parlament ple de bells conceptes. Retenint la frase d'En Boïll i Matas «el discurs que no és diu és el millor»; però afegeix que ell es veu obligat a parlar per a oferir, en nom dels amics de la Biblioteca, al senyor President, consellers i diputats de la Mancomunitat, l'apat que s'està celebrant.

Glossa la grandesa de la diada que acaba, d'aquest dia amb ànima que ens ha portat a tots el somriure als llavis i l'encantament als ulls. Parla brillantment de la significació de l'obra inaugurada i brinda pels enemics que pugui tenir, car ells són com un Sant Jordi que lluita, amb els seus atacs, contra l'apatia que tots portem a dins.

Canta les glòries de la terra empordanesa i diu que aquesta sois té notícies de l'Estat espanyol pels investigadors que li porta, per les amenaces de treure-li l'Institut i pel present que va fer-li d'un presidi.

Acaba expressant l'esperança que té en la llavor sembrada i en nom de tots dedica un record al primer President, iniciador de les biblioteques, i el més pròxim regregrament als homes que ara porten el timó de la Mancomunitat i que acaben de dotar d'una Biblioteca Popular a Figueres.

El diputat senyor Farran diu que els actes que s'han celebrat durant el dia són dels que li han produït una més viva satisfacció durant la seva vida pública. Creu que el poble empordanès es troba perfectament compensat amb l'obra de cultura que la Mancomunitat realitza, i d'aquesta compensació n'espera sabrosos fruits.

Dedica un record als seus antecessors a la Diputació senyors Salleras i Monegal, pel que van treballar en aquesta obra, i a don Eugeni d'Ors, i té paraules d'especial afecte pel Consell, especialment pel Ponent d'Instrucció pública don Romà Sol.

Seguidament, parla el diputat senyor Noguera i Comet.

Fa un extens i bellíssim parlament cantant les glòries de l'Empordà, glossant les paraules dites per un egregi pensador de la terra en una festa empordanesa celebrada a Barcelona, en la qual va dir que l'Empordà és caracteritzat per les seves idees clares. I és així, però és també el país dels sentiments expansius, i ho prova retratant fets històrics. Els pagesos de remensa van abandonar la lluita brava que sostenien, quan els va semblar que aquella podia perjudicar la Generalitat, i no solament en l'Estat Mitjà, sinó també en l'actual altre exemples se'n ofereixen d'aquesta mena.

Diu que l'Empordà és un país de síntesi, i que, per damunt dels seus campanars, ha sentit i estimat sempre la bellesa de les altres terres.

Saluda la Mancomunitat, representativa d'aquesta síntesi, que els empordanesos porten en llurs cors, tot fent vots perquè aquest govern, que ho és solament per voluntat dels catalans, sigui el govern real i veritable de la Catalunya lliure i esplèndida que tots desitgem.

A continuació parla el doctor Pi i Sunyer. El diputat a Corts pel districte de Figueres celebrà, amb un brillant parlament, els dos actes que avui s'han celebrat, i que tenen un

parentiu ben estret. La inauguració d'una Biblioteca i posar la primera pedra d'una escola, són motius ben justificats de joia per a tots els fills de Figueres, i ells ens junten amorosament. Que l'esperit mai no se sent commogut tan profundament com quan és mogut per aquests sants ideals, que ens fan estimar més la vida i en defensa dels quals sabrem sacrificar-la.

Aquest és un pas més de la nostra història. Així és com anem bastint la nova Catalunya. Per això, essent degut aquest avenc a la Mancomunitat, els homes empordanesos hem rebut amb gregon reconeixement els governants de Catalunya, i jo particularment, com a representant de l'Empordà, us expresso aquest agraïment.

Perquè la gent de l'Empordà és agraïda i estima la biblioteca que li heu portat en el molt que val. D'altra banda, la vostra generositat sap a què l'obliga. L'Empordà mai es contradiu, sap seguir sempre els seus ideals i se sent commogut per aquestes manifestacions, que aixequen els pobles forts. Penseu que la terra empordanesa us serà sempre addicta i que sabrà complir, com ha complert en tot moment, amb els seus deures de patriotisme i reconeixement.

Parla el senador senyor Cusi manifestant que no és home de paraules, sinó de fets, i, per tant, expressa concretament la seva satisfacció per l'obra cultural realitzada per la Mancomunitat a Figueres, dient que està plenament satisfet de la jornada i desitjant que la Generalitat pugui fer per molts anys tan bones obres.

L'alcalde senyor Ros diu unes paraules expressant la seva satisfacció per l'ext de la diada, creient que es pot estalviar de pronunciar un parlament, per haver expressat ja els seus sentiments en els diferents actes celebrats. Solament vull afegir — ha dit — que aquesta terra de llibertat té sempre els braços oberts per a rebre els que treballen per amor a Catalunya.

Tots els parlaments pronunciats van ésser aplaudits amb entusiasme. En aixecar-se el senyor Puig i Cadafalch és rebut amb una forta ovació.

El President dona gràcies per les atencions de què se l'ha fet objecte i perquè els empordanesos han volgut enjotar el càrrec que ostenta amb les gales que els dicta l'amor i l'amistat.

Avui per Figueres és un dia que cal qualificar d'extraordinari, perquè amb aquestes caixes en que us han arribat els tres mil llibres, potser per primera vegada us arriba Plató o Descartes, i potser per primera vegada rebeu, amb aquesta remesa de volums, el pensament dels homes que han fet el món modern.

Es refereix a les queixes que s'han pronunciat, en la festa, del govern de l'Estat, donant-li peu per a consideracions d'alta volada, i diu que així com Espanya té uns Hurdas, també les té Europa, i són aquells pobles on no hi ha arribat encara tot allò que és la nostra idealitat.

Diu que hi ha pobles que no han contribuït en res al pensament modern i que Espanya potser avui té per primera vegada en alguna Universitat utilitat modern. Compara aquest fet amb l'obra que realitzen altres pobles on es poden trobar centres de cultura i estudi, perfectíssims, amb biblioteques i museus especialitzats, on ningú hi parla i on la gent treballa.

La Mancomunitat, per assolir la perfecció d'aquesta obra, ha fet tot l'esforç que li ha estat possible i, el seguirà fent perquè és la batalla de la nostra vida. El pressupost de 32 milions, és un gra de sorra, pel que necessitem; però, malgrat això, nosaltres educarem el nostre poble. Un dia un ministre es podrà aixecar de mal humor i podrà dictar uns decrets prenent-nos les carreteres i fent que de nou siguin plenes de sots i trallent-nos els telèfons, i fent que funcionin com ara funcionen a Barcelona; però el que mai ens podrà pendre, l'única cosa que ens retindrà, serà l'educació que haguem donat al poble.

Diu que ell ha pensat moltes vegades que els diners que ha gastat amb més profit en la seva vida, han estat els emprats en viatges, perquè en aquests ha après el que ningú li pot pendre.

Acaba dient que l'espectacle que ofereix la ciutat de Figueres és el més consolador que es pot oferir a qualsevol home que tingui la missió de dirigir un país per petit que sigui, perquè en ell s'hi veu l'expressió d'una comarca que no demana un

pont material, sinó un pont moral que li permeti passar a la vida superior dels pobles. I jo us dic, afegeix, que aquest pont us el farem.

Una ovació indescriptible corona les darreres paraules del president. Tots els comensals, a peu dret, li tributen l'expressió vivíssima de la seva admiració i afecte.

Finit el banquet, el President, amb un nombre crescut dels comensals, dona un passeig per la població i visiten els teatres, on és objecte, el senyor Puig, de fines atencions per part de les empreses respectives. Més tard, és acompanyat a casa el senyor Cusi, on s'estatja.

Amb l'express de França van arribar ahir al matí el conseller de la Mancomunitat senyor Sol, el secretari del president senyor Cunill, don Ramon d'Alós, de l'Institut d'Estudis Catalans, i don Alexandre Gali, del Consell de Pedagogia, que van assistir a les festes de Figueres.

Tots ells tornen molt complaguts de la diada.

El conseller senyor Riera també va sortir de Figueres amb l'express, havent-se quedat a Girona.

S'ha publicat un notable extraordinari d'Empordà Federal, dedicat per complet a les festes de Figueres.

Porta interessants originals d'August Pi i Sunyer, Carles Costa, Pere Corominas, Ignasi Iglesias, Joan Minguez, J. Cusi Furtunet, Alexandre Gali, Carme Monturiol Puig, Roma Sol, Olga Kirovner, Ramon Noguera i Comet, J. Vilà Julia i altres.

També hi figuren fotografies relacionades amb les festes.

ARRIBADA DEL PRESIDENT

El president va arribar, procedent de Barcelona, amb l'express del diumenge al matí, acompanyat del seu secretari particular En Ramon Cunill, En Ramon d'Alós, secretari general de l'Institut d'Estudis Catalans, i En Lluís Marcós, arquitecte del Consell de Pedagogia.

A l'estació l'esperaven les autoritats i distingides personalitats, entre les quals figuraven l'alcalde, senyor Ros, els consellers de la Mancomunitat, senyors Sol i Riera, els diputats pel districte, senyors Noguera i Comet i Farran; el secretari senyor Sans i Buitrago; els regidors de Figueres, senyors Massot, Sans, Ramis, Rovira, Ilonch, Farran i Bosch; el senador senyor Cusi; l'enginyer En Gaspar Brunet; l'Alexandre Gali, els president i secretari de la Unió Esportiva, senyors Bonaterra i Jo, respectivament; les Juntes en ple de l'Orfeó «Germanor Empordanesa», «Casino Menestral», Societat coral «La Erato», «Liceu Figuerenc» i altres; el catedràtic d'aquest Institut, doctor Subias.

Una vegada fetes les salutacions apropiades, la comitiva va dirigir-se en landós descoberts, a l'Ajuntament.

Pels carrers del transit, varem poder veure com la majoria de les cases ostentaven banderes i domassos catalans pels balcons.

En arribar a les Cases Consistorials el president va rebre l'homenatge de l'Ajuntament i de les nombroses comissions que hi havia coigregades en aquella casa.

DESCOBRIMENT D'UNA LLOSA

Completats aquests actes de cortesia, el president, seguit de la comitiva oficial, es va dirigir al carrer Ample, on havia de fer-se el descobriment de la llosa que d'ara endavant donarà el nom d'En Prat de la Riba a l'expressat carrer.

Per a presenciar aquest acte, s'havia congregat una gran gernació. El senyor Puig i Cadafalch, voltat de les autoritats i diputats va ocupar una tribuna que s'havia aixecat per a aquest acte, i que estava exornada amb banderes catalanes.

L'alcalde, dirigint-se al president i als consellers, va dir aquestes paraules:

«Amb motiu de la vinguda a aquesta ciutat dels meritíssims representants de la Mancomunitat de Catalunya, l'Ajuntament de la meua presidència, acordà que fos la diada d'avui, que és diada de joia per a Figueres, la del descobriment de la llosa que dona al carrer Ample, el gloriós nom del tan gran com mallanyat patriota, l'Enric Prat de la Riba.

No haig de fer l'apologia del que fou primer president i ànima i vida de la Mancomunitat Catalana. Tots el coneixieu i tots havien apreciat la valua d'aquell privilegiat cervell, d'aquell gran patriota, que posà la seva seva voluntat, el seu saber, el seu immensa patriotisme i la seva vida,

Les Terres Catalanes

GIRONA TARRAGONA MALLORCA

(Conferència de les 9 de la nit)

El servei de la seva estimada Catalunya. Només en cal remarcar que Figueres, sempre conscient del seu deure, compleix un acte de justícia, en perpetuar en marbre el nom del més gran català del segle XX, com va complir en son dia amb els immortals poetes de la nostra terra, mossèn Cinto Verdaguer i En Joan Maragall.

Vos, senyor President del Govern de Catalunya, que sou el digníssim hereu del gran home, el nom del qual estem homenatjant, seguiu com heu fet, pel camí assenyalat per En Prat de la Riba i us fareu creditor a l'agraïment del gran poble català, que sent ansies de llibertat i de redempció.

Grans mercès a tots, excel·lents, si més i honorables senyors, que amb la vostra presència heu honorat l'acte que estem celebrant, i us prego que porteu a la ciutat, cap i casal de la terra catalana, els sentiments de catalanitat, que són sentiments de germanor, d'aquesta lliure ciutat de Figueres.

I per a acabar En nom de l'Ajuntament de la meua presidència, genuí representant d'aquest poble, des d'ara es nomenarà aquest carrer, carrer d'En Prat de la Riba, en just premi al gran savi, al gran patriota, al gran català, a qui tant deu la nostra mai prou estimada Catalunya.

Finit aquest parlament, el president, acompanyat de l'alcalde i seguit dels altres invitats, s'ha dirigit al lloc on hi havia la llosa i s'ha fet caure el drap que la cobria. La llosa diu: «Carrer de N'Enric Prat de la Riba».

Hi van haver aplaudiments, i el senyor Puig i Cadafalch va dir unes paraules d'agraïment. Va manifestar que tenia un gran honor i un gran poder de presidir la festa que s'estava celebrant, afegint que així com el poble d'Israel, en caminar pel desert, aixecava pedres per a assenyalat les jornades fetes, el poble català va assenyalant el camí que fa, donant als carrers de les seves poblacions el nom de l'il·lustre patriota Prat de la Riba.

Agraeix que s'hagin esperat a realitzar aquest acte perquè el president de la representació de la Mancomunitat i recomana en patriòtics paraules, a tots els que assisteixen a la festa, que procurin seguir els camins assenyalats per aquell home, símbol, especialment a la joventut, a la qual demana que s'inspiri sempre en els savis ensenyaments de l'inoludable mestre.

Un aplaudiment entusiasta dona fi a les paraules del senyor Puig i Cadafalch.

De Societat

Al cambril del Reial Monestir de Nostra Senyora de la Bonanova s'an contra el matrimoni la senyoreta Carme Madruguera Puchol i amb el jove doctor en Medicina En Josep Sánchez Llistosella.

Benehi la sagrada unió el reverend vicari de la parròquia Joan Ugas.

Sigueren l'acte matrimonial, per part de la núvia, don Lluís Taltavall Querol i don Pere Fontana Grau, i per part del nuvi, don Alfons Ruiz de Lobera i don Josep Batet Campos.

Els invitats foren obsequiats amb un banquet servit a l'Hotel Metropol. La nostra enhorabona als nous casats.

Nostre benivolunt amic En Macari Masó Gollerichs, germà d'En Rafel, company de redacció, ha acabat brillantment la carrera de Medicina i Cirurgia, malgrat haver romàs tot l'hivern al Marroc, complint els deures militars a l'Hospital d'Alfons XIII.

La més coral enhorabona al nou metge, que fem extensiva a la família tota.

El festival de dijous a la nit, al Turó Park, a benefici de la Reial Associació de l'Arbre de Noel, promet resultar molt brillant.

Hi haurà un concurs de balls ibèrics i es dispararà un vistós castell de focs.

La distingida muller del nostre company En Joan Esteirich ha desllurat feliçment el seu primer fill.

Es una robusta nena i li serà impositat el nom d'Anna Maria.

FIVE

D'espectacles

Es esperat a Barcelona l'escriptor En Lluís Antón del Olmet, que ve per a assistir a l'estrena de «Mala madre», la qual obra donarà a conèixer al Teatre Victoria la companyia de Fuentes-Yargas.

(Conferència de les 9 de la nit)

Des del dia 15 de l'actual, la Sucursal a Girona del Banc de Catalunya girarà a càrrec del Banc Urquijo Català.

Ahí jugaren un partit de futbol el Reserva de l'U. D. G. i el primer del Llevant de Badalona, guanyant el segon per 3 a 1. El mal temps privà que presencies el partit el nombre de gent que hi hauria anat si hagués fet bo.

L'Ajuntament de Banyoles prepara amb motiu de la propera festa major, el tercer Concurs Musical Sardanic. Entre altres premis, n'hi haurà un de 500 pessetes per a una sardana, per chor a quatre veus. Els treballs hauran de presentar-se fins al 10 de setembre, a la Secretaria del Municipi.

El Col·legi de Procuradors ha elegit degà a don Pere Clariana. Vocal primer, don Candi Caselles. Comptador, don Martí Bruguera, i secretari, don Estanislau Aragó.

L'Ajuntament de Palafrugell, ha acordat cedir a la Mancomunitat, els dos camins veïnals que van de la dita població al barri de Calella i carretera de Palamós a Girona.

Duen de La Bisbal que aviat s'hi inaugurarà una Caixa d'Estalvis.

Duen de Puigcerdà, que el jove espanyol Jacint Carcasona, anant muntat en una bicicleta, caigué a un precipici, a un quilòmetre de Bourg-madame, morint instantàniament.

Al carrer de Lloret, de Puigcerdà, l'auto que porta la correspondència de la «Seu d'Urgell» atropellà el noi de vuit anys, Josep Campanó, de Gorp, el qual morí amb el cap sota una roda. El xofer, Victòria Cerdanya, fou posat a disposició del jutjat.

Duen de Figueres, que s'han presentat a la guàrdia civil Joan Matas Ramis, de 28 anys, fabricant de Barcelona, i el seu amic Jaume Jaumandreu, comunicant que, passant en auto per Bascara han atropellat un noi i veient que acudia gent a recollir-lo, ells han seguit el seu camí, temorencs d'una agressió del poble. Tots dos han estat posats a disposició del jutge. El noi atropellat, té set anys i es diu Joaquim Sala, i té ferides que el metge ha qualificat de pronòstic reservat.

LLEYDA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

La plaga de la llagasta

Aquesta plaga ha arribat a les finques de Ximenelles, terme d'Alpicat i Balmunya terme d'Alcaraz, amb una extensió de quatre quilòmetres, i amb tendència a propagar-se ràpidament.

Els danys són considerables, especialment a les garberes de blat. El perill és gran, puix estan molt amenaçats els termes de Sucs, Suquets i Raimat que toquen a Ximenelles.

S'ha fet una reunió de representants dels termes amenaçats.

Aquest matí se li ha engegat la pistola al caporal de la guàrdia municipal, don Ramon Huguet, ferint-se a la cama, i quedant-li allotjada la bala.

Fou curat de moment, essent-li extreta la bala. El metge qualificà la ferida de pronòstic greu.

Són totalment infundats els rumors fets circular que el «Liceu Escolar» deixava les tasques pedagògiques.

Podem afirmar que continuarem amb els mateixos professors i sistemes que mogueren a tantes famílies a confiar l'educació de llurs fills.

Durant la passada setmana les Sucursals de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, feren les següents operacions:

Lleyda. Imposicions, 171.243 pessetes. Reintegres, 143.709 pessetes.

Balaguer. Imposicions, 35.070 pessetes. Reintegres, 79.871 pessetes.

Cervera. Imposicions, 43.185 pessetes. Reintegres, 34.254 pessetes.

Sen d'Urgell. Imposicions, 8.853 pessetes. Reintegres, 4.944 pessetes.

Totes juntes obriren 33 llibretes noves.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Les regates celebrades ahir i nomenades «Interclubs», disputant-se la Copa donada per la Mancomunitat de Catalunya, resultaren vencedors: Primers, els tripulants del Reial Club d'Alacant; segons, els de Tarragona, i tercers, els del Reial Club Marítim de Barcelona.

Els del Club de Mar, es van retirar en començar la regata, per error en la sortida.

En la de debutants, guanyaren: els de Tarragona, seguits els del Club Marítim, i tercers, els del Club de Mar.

Abans d'ahir a la nit morí d'un atac apoplètic, l'acreditat comerciant En Martí Abelló, prestigiós membre de la comissió d'Acció Política de la Lliga Regionalista de Tarragona.

Era una de les persones que més simplicitat comptava a la nostra ciutat. L'enterrament ha resultat molt solemne i concorregut. El cotxe mortuori anava cobert de corones de la família, de la Lliga i dels amics.

Al Cel sia l'excel·lent amic i bon català, i rebí la família el nostre més fervent condol.

Anit passada va celebrar sessió l'Ajuntament, sense assumptes d'importància a tractar. Acabada l'ordre del dia, es va discutir la qüestió començada a la passada sessió, presentant-se un vot de censura a l'alcalde de Reial ordre.

Els ànims anaren caldejant-se i es feu sortir el públic, celebrant-se sessió secreta, tractant-se d'honradesa, etcètera, i pronunciant-se paraules fortes.

La premsa també es va retirar.

S'ha celebrat a Constantí una reunió de les autoritats i primers elements, presidits pel governador, tractant d'apagavar les lluites a què ha donat lloc l'actuació desfrenada del caiguisme.

Es va nomenar una Junta de persones prestigioses i de clar criteri, per a dur a terme els projectes acordats.

El zelós rector, mossèn Bergadà, va obsequiar a les autoritats i reunits, amb un espièndid dinar en el qual es feren vots per la prosperitat de la població.

El governador civil ha tramès als alcaldes una circular per què facilitin la tasca dels funcionaris topògrafs que han sortit a fer treballs al camp.

Ha pres possessió el nou advocat fiscal, don Julià Ifríguez.

Homenatge a la Diputació de València

Retallam de «La Correspondencia de Valencia»

En l'areu que va celebrar el Consell Directiu de Nostra Parla, de València, per a resoldre alguns detalls relacionats amb la propera Assembla de la llengua Valenciana, que se celebrarà en el mes de juliol, es va llegir amb gran joia l'acord pres per la Diputació valenciana, amb motiu de la proposta que va presentar el senyor Moliner.

La patriòtica proposició del senyor Moliner de què es declarés la confederació de les llengües castellana i valenciana, precisament en el moment en que la Diputació es reintegra al seu històric Palau és un acte imponderable de valencianisme. Per unanimitat fou pres l'acord, sense sentir-se una veu dissonant a representar tots els Vells prejudicis.

La Diputació es feu mereixedora d'un homenatge fervorós, perquè interpretà no l'interès d'una minoria exigent, sinó la necessitat de la majoria dels pobles de la «provincia», que parlen valencià i als quals representa.

Nostra Parla, en la dita reunió, va pendre la iniciativa de realitzar un homenatge a la Diputació valenciana, consistent en l'ofertament d'un LLIBRE D'HONOR, que podrà portar les firmes de tots els valencians que vulguin figurar en aquell. En el LLIBRE D'HONOR constarà la proposició del senyor Moliner i l'acord recaigut.

Per la impossibilitat que pugui fer-se la remesa de l'obsequi el dia

Les colònies escolars. — La festa de Ramon Llull. — Un treball de mossèn Llorenç Riber.

El nostre Ajuntament té actualment en discussió la manera com ha d'organitzar aquest any les colònies escolars.

Aquestes institucions, fins l'any passat, no havien estat sinó una o dues, però l'any passat ja se'n van establir quatre; coincidint amb l'actuació que a favor de la cultura van fer els regidors regionalistes.

A un d'aquests, N'Antoni Quintana, fou encarregada amb molt bon encert l'organització de les colònies, i les va distribuir enviant-ne dues a la muntanya i dues a vorera la mar.

Valgüen ocasió de visitar les esmentades colònies, acompanyant la visita d'inspecció que va anar a veure-les, i a totes, en particular les de la muntanya, es podia apreciar una perfecta organització, que es va traduir en profitosos resultats.

Amb tot, segurament que enguany l'Ajuntament hauria fet el mateix de l'any passat; però l'inspector d'ensenyament primari, senyor Rueda, va presentar un projecte que remet a tots els regidors, proposant que es constituís una semi-colònia per a bany de mar, la finalitat de la qual era que poguessin anar-hi més nòis i que aquests no passessin cap nit fora de la família, ja que cada dia tornarien a la ciutat.

Aquest projecte fou estudiat per la Junta local d'ensenyament primari, la qual va proposar l'acceptació íntegra de l'esmentat projecte a l'Ajuntament.

N'Antoni Quintana, vocal de la dita Junta, formulà vot particular demanant que s'establissin les colònies

com l'any anterior, i rebutjant el pla del senyor Rueda, combatent-lo amb arguments decisius i demostratius de l'estudi que ha fet d'aquestes qüestions en sessió de l'Ajuntament.

Un altre regidor defensà el projecte del senyor Rueda, i un tercer, va proposar una fórmula mixta que sembla que serà acceptada.

Segons aquesta proposta, s'establirien dues colònies d'altura, o sia de muntanya, ja que l'any passat foren les que donaren més rendiment, i amb els diners que restin de la consignació, en comptes d'establir dues colònies a vorera la mar, s'assajaria el projecte del senyor Rueda.

Actualment, aquesta proposta l'estudia una Comissió municipal, i a la sessió vinent es decidirà.

El nostre Ajuntament honora anyalment la memòria del gran Ramon Llull, celebrant una festa religiosa a l'església de Sant Francesc, on reposen les cendres del filòsof medieval. Enguany el sermó de la festa ha estat encarregat al poeta mossèn Andreu Calmori, guanyador d'un dels premis ordinaris en els darrers Jocs Florals de Barcelona.

A la darrera sessió municipal, N'Antoni Quintana va presentar una proposició encaminada a honorar encara més la memòria d'aquella immortal figura; va proposar que el dia que se celebri la dita festa, quedés declarat Festa Municipal.

L'Ajuntament va acceptar per unanimitat la proposta del regidor regionalista, demostrativa de què són els que estimen Mallorca els qui més pensen en honorar els grans mallorquins.

El 31 de desembre passat, amb motiu de celebrar-se la commemoració de la Conquesta de Mallorca per l'Alt En Jaume I, el nostre Ajuntament, a proposta d'alguns regidors (naturalment que entremig d'aquests hi figuren els nostres amics), va convocar un certamen per a premiar el més bell treball literari sobre la Conquesta, algun dels seus fets o dels seus homes.

El Jurat d'aquest concurs, presidit per l'egregi poeta En Joan Alcover, va concedir el premi al treball d'un altre poeta, mossèn Llorenç Riber, el

en que la Diputació torni a la casa de la Generalitat, per falta material de temps, Nostra Parla ha pensat fer-la un dels dies d'Assemblea de la llengua valenciana, que, com anunciarem, se celebrarà els dies 23, 24 i 25 de juliol.

qual va presentar, en el seu treball, la figura noble del bisbe de Barcelona que venia acompanyant el Rei En Jaume I. En Berenguer de Palaut.

N'hi ha prou amb dir que és obra d'En Riber, i amb això queda fet el millor elogi del treball.

Per acord de l'Ajuntament, s'ha donat a la publicitat, i aquests dies l'ha publicat la premsa local, amb satisfacció dels amants de les nostres lletres i de la nostra història.

C.

28-6-22.

SABADELL

—El periodista i excel·lent amic nostre don Ramon Ribera i Llobet està rebent aquests dies moltes proves d'afecte amb motiu de l'agressió de què va ésser objecte darrerament.

Desgràcia a Mollet

De Sabadell van comunicar ahir al Govern civil, que a dos quarts de nou, d'una casa que està en construcció al carrer de Balmes, de Mollet, va caure una bastida, resultant les desgràcies següents:

Jaume Padró Llonch, de 14 anys, mort.

Pere Reyes Simón, de 19, gravíssim.

Antoni Mallor Villalonga, de 40, greu.

Marian Girón Ausonia, de 18, reservat.

Antoni Moguda, de 45, lleu.

Jaume Creus Avellanet, de 24, lleu.

Jaume Valderiola, de 14, lleu.

Concerts

Institut Català de Rítmica i Plàstica

Aquest Institut, que patrocina el nostre Ajuntament, i dirigeix l'intel·ligent mestre En Joan Llongueras, va celebrar la diada de Sant Pere la sessió final de curs, consistint el seu programa en diversos exercicis de rítmica i solfeig (demostració del professor doctor E. Jaques-Dalcroze), interpretacions de plàstica animada i algunes cançons i jocs d'infants.

Al començament de la sessió, el secretari de l'Institut, En Narcís Masó, va llegir la Memòria de les tasques realitzades aquest curs. Es molt de notar l'expansió que l'ensenyança del nou mètode ha pres en la nostra ciutat, adoptant-se en diverses escoles i centres de cultura, de tal manera, que sumen ja una cinquantena els alumnes que el practiquen. Es molt remarcable també el feliç resultat que s'ha obtingut mitjançant l'ensenyança rítmica en l'escola de cecs i nòis anormals de la VII-ja Joana, causant l'admiració del mestre Dalcroze, que el considera un cas únic i excepcional, que no s'ha practica en lloc més.

A continuació, el director de l'Institut va desenvolupar en un breu parlament el tema: «L'obra de Jaques-Dalcroze i l'opinió de Barcelona». En Llongueras es va planyer, en el seu parlament, que, malgrat la importància que va revestir la vinguda del mestre Dalcroze a Barcelona, la ciutat no ha respost amb la decisió i la confiança que fan la consagració de les obres i fortifiquen llur esperit. Allí, al Palau, davant d'un auditori nombros que l'alenta i s'interessa per totes les seves manifestacions, els mots del nostre amic ens semblaren gairebé massa durs; tenint en compte, oi més, la bona impressió que havia deixat abans la lectura de la Memòria.

Tot seguit van començar els exercicis de rítmica i solfeig, que es distingiren per llur novetat, demostrant les alumnes que els executaven el sentiment despert que tenen del ritme, ja que els referits exercicis foren realitzats amb extraordinària destresa.

Agradem més encara, per llur gust artístic, les interpretacions de la plàstica animada que realitzaren les alumnes més avançades. En moviments i agrupacions ben enteses i ajustades ens foren ofertes diverses interpretacions de pàgines exquisides de Schumann, Rameau, Couperin, Chopin, Dalcroze i Millet. Sobresortiren d'una manera especial, entre elles, el «Passepied», de Couperin, que va haver de repetir-se, i l'«Empordanesa», d'En Millet.

La sessió, ben entrelligada, puix no va deixar mai d'interessar, terminant, com ja ha hem dit abans, amb algunes cançons i jocs d'infants del repertori ja conegut de Jaques-Dalcroze i Llongueras, on els petits deixebles de l'Institut mostraren la gràcia ingènua i la vivesa tan natural que fan plena d'encís sempre l'audició d'aquelles cançons. — S.

SESSIÓ DE L'AJUNTAMENT

(Consistori del 3 de juliol de 1922)

A la sala nova del Consistori i amb la presidència de l'alcalde, senyor marquès d'Alfala, a les 5.50 de la tarda sobre la sessió, que és ordinària i de primera convocatòria.

El senyor Viza fa aclaracions i fa constar un vot en contra de l'aprovació de dos dictàmens fets en la sessió anterior.

NECROLOGIA

El senyor alcalde manifesta que és el sentiment d'assabentar el Consistori de la mort de l'ex-regidor En Lluís Mesa.

Els senyors Rocha, Maynés i altres caps de nunciària s'assabenten amb sentiment de tan trista nova i demanen que així consti en acta. S'aprova, i que assisteixi una comissió a l'enterament.

DESPATX OFICIAL

Es llegeixen els documents següents:

De l'Alcaldia assabentant el Consistori dels assumptes informats per la Comissió de Govern en la seva junta de 28 de juny i aprovats per l'Alcaldia.

De l'Ateneu Empordanès agraïnt a l'Ajuntament, i especialment a les Comissions de Foment i Cultura, l'interès que han tingut pel millor èxit de les festes d'homenatge al gran mestre sardaner En Pep Ventura.

El Govern civil comunica haver atorgat l'autorització sol·licitada per l'Ajuntament per a contractar, sense subhasta, la concessió de l'exacció de l'arbitri sobre extracció de sorres i graveta de les platges del terme municipal i haver desestimant els recursos d'alçada interposats per un particular i per l'Associació de Patronats Catereters Obrers contra aquella concessió.

Ofici del Govern civil de la província comunicant el veredict del Tribunal provincial dictat el 27 de març de 1920 amb motiu del recurs contenciós administratiu interposat per don Francesc Aliaga Belmonte contra la resolució del Govern civil dictada el 20 de maig de 1918 sobre nul·litat dels concursos de quioscos urinaris. Diu així el veredict: «Fallem que hem de declarar i declararem nula la providència de 28 de maig de 1918 com a dictada amb excés d'atribucions pel governador civil de Barcelona, en el recurs d'alçada interposat per donya Matilde Rouvière en representació de la «Compagnie Nouvelle des Chalets de Comodité», i valid i efectiu en totes les seves conseqüències l'acord per aquella deixat sense efecte de l'Ajuntament de la dit capital de 27 de desembre de 1917. En tot el que la sentència apel·lada estigui conforme, la confirmem, i en el que no, la revocuem. Així per aquesta la nostra sentència que es publicarà a la «Gaceta de Madrid» i inserirà a la col·lecció Legislativa, ho pronunciem, manem i firmem».

Ofici del regidor don Estanislau Duran Reynals sol·licitant dos mesos de prorroga per a la substanciació de l'expedient que instrueix als empleats don Antoni Caspà, don Francesc Julià, don Benet Casanovas i don Miguel Mulleras.

Ofici de l'Alcaldia, amb data de 19 de juny propassat, que diu així:

«Amb data 9 de l'actual aquesta Alcaldia tingué a bé expedir el següent decret: «Per a fer pagament a la Hisenda dels drets reials corresponents per l'escriptura de venda d'una parcel·la procedent de l'antic camí de la Travessera, atorgada per l'Excel·lentíssim Ajuntament a favor de les senyores donya Maria i donya Francisca Riera i Estape, davant el notari don Creu Usatorre, i dels corresponents per les certificacions relatives a la declaració de sobrant de via pública, i per tant de propietat de l'Excel·lentíssim Ajuntament, la parcel·la meritada, essent el termini peremptori per a satisfer els referits drets, que importen la quantitat de 754 pessetes 50 cèntims, sense incloure en multa; procedeix per la Comptaduria Municipal a expedir amb tota urgència un lliurament d'import l'avançada quantitat a favor de l'auxiliar d'Exemplar don Josep Bis perquè faci pagament amb ella dels referits drets reials.» I per això aquesta Alcaldia se va aprovar a les 5.50 de la tarda.

DE DAMUNT LA TAULA

S'aproveu els dos dictàmens autoritzant el canvi d'emplacement de les cambres frigorífiques dels mercats de la Llibertat i de Sant Antoni.

DOS ENGINYERS

Es posa a discussió el dictamen que, amb motiu de la preparació dels projectes relatius al pressupost de la decima i el treball extraordinari que per al personal facultatiu representa la direcció i vigilància del dit pressupost i les obres que ordinàriament es realitzen, d'acord amb la Direcció General dels Serveis tècnics, proposa la creació de dues places d'enginyers de Camins, que en aportar a servei de l'Ajuntament els coneixements de llur capacitat deixin complet el quadre del personal facultatiu que acaba la reorganització dels serveis tècnics aprovats per la Comissió de Govern; que en atenció a la urgència dels serveis tècnics que han de fer-se per a ocupar aquestes dues places siguin amb caràcter interí don Jacint Juli González Gutiérrez i don Rafael M. Carrera Díaz, els quals cobraran el sou de 6.750 pessetes cada un i a més a més les indemnitzacions que té acordades l'Ajuntament al seu personal facultatiu.

El senyor Viza impugna el dictamen i, entre altres raons, diu que per a tenir cura dels afers dels carrers i dels problemes dels transports, no calen dos enginyers, perquè són coses que n'hi ha prou amb dos capataços.

El senyor Tusell defensa el dictamen.

El senyor Romeu també impugna. El senyor Maynés diu que el senyor Viza fa poc favor als facultatius que fins ara han tingut cura d'aquests serveis, ja que hem de confessar que deuen ésser ben defectuosos aquests serveis que uns capataços són prou per a fer-los perfectament.

Calen coneixements especialitzats. Explica com en els afers perquè estiguin bé cal posar-hi grava grossa a sota, mitjana després i petita al damunt. El contractista «Foment d'Obreres i Construccions», complement-ho amb ha adquirit una màquina trinxadora de grava petita. Cal estudiar el transit en cada carrer i després d'estudiar les pedreres disponibles saber la pedra que cal usar en cada empedrat.

Aquest nomenament no és un acte de favoritisme, perquè els designats són completament desconeguts per a nosaltres. El Director general de Serveis tècnics, a les ordres del qual han de actuar, va demanar al Director de l'Escola d'Enginyers de Camins i designés els dos enginyers més aprofitats que haguessin acabat la carrera, i és de suposar que la designació l'haurà fet pensant posar en bon lloc el nom de la seva Escola.

Com que el nomenament és interí, és absolutament legal.

En aquesta qüestió hem seguit l'orientació que ens hem proposat per a la reorganització dels serveis tècnics municipals. És que vosaltres no voleu facilitar les iniciatives del Director general? És que voleu que segueixi com fins ara usufructuant les obres municipals una sola empresa? Cal dir-ho clar, perquè la ciutat ho sapia.

El senyor Rocha demana que les dues places s'atorguin mitjançant concurs.

El senyor Bordes diu que es compen que els dos nomenats han d'ésser de la confiança del Director, però troba massa personal la designació. També s'adhereix a la proposta de celebrar concurs.

El senyor Anglada diu que si els afers i empedrats no són bons actualment, és perquè els contractistes no han complert els contractes.

El senyor Romeu rectifica. El senyor Tusell diu que un dels que es nomena en el dictamen, ha renunciat la designació, i proposa que sigui substituït per don Lluís Esparza Pérez Pelinto, i proposa reunió de la Comissió de Foment.

Se suspèn la sessió. En reprendre's, el senyor Tusell diu que, en virtut d'haver-se de substituir un dels nomenats i les manifestacions fetes durant la discussió, la comissió havia proposat celebrar un concurs.

El senyor Romeu pregunta si se celebrará, complint el Reglament, entre els funcionaris de la casa.

El senyor Bordes creu que han de prendre-hi part els d'ins i els de fora.

El senyor Romeu insisteix. El senyor Degollada diu que, havent el senyor Cabestany de dirigir i fer les obres sota la seva responsabilitat, se li han de donar totes les fa-

cilitats perquè mai pugui dir que se li ha dificultat la seva actuació.

Es posa a votació, i per 36 vots contra 4 s'aprova el dictamen i l'esmena de la comissió.

GRANS OBRES D'URBANITZACIÓ

Es llegeix el dictamen de la comissió de Govern, manifestant que, havent-se aprovat el pressupost de la decima, com a base de l'emprèstit de 55 milions de pessetes, es proposa:

Establir una zona de protecció del Diposit de les Aigües de Montcada i l'Aqueducte alt, a la Trinitat, adquirint el terreny del voltant.

Que es faci subhasta dels projectes per a la construcció de clavagueres, clavaguers, boques d'absorció de l'aigua de pluja i de més obres accessoris per a completar tota la xarxa de clavaguers de l'Interior i l'Externa.

Es mou una discussió en la qual els senyors Bordes i Domènech s'oposen que sigui la comissió de Govern (a la qual ells no pertanyen), la que realitzi les obres que per dret li ha de dirigir i fer la comissió de Foment (a la qual ells pertanyen).

El senyor Maynés diu que l'esperit de la constitució de la comissió de Govern, és que aquesta estudiï i classifiqui l'ordre de preferència de les obres a realitzar; que tantost les hi hagi donat una orientació general, siguin les comissions especials les que presideixin la construcció de les obres.

El senyor Marial demana que el dictamen torni a la comissió perquè es completi amb la instal·lació de màquines elevadores que permetin desguar a la mar les grans col·lectores.

El senyor Maynés li contesta que no insisteixi en fer retirar el dictamen, perquè la comissió estudiaria i dictaminaria de seguida sobre la dita iniciativa. No és pot deixar d'aprovar el dictamen, perquè el mes d'agost començarà a cobrar-se el recarrec de la decima, i aleshores, que el contribuent vegi com s'ha d'invertir el seu diner en una obra per a augmentar el capital d'aigua potable de Barcelona i una gran obra de sanejament.

El senyor Tusell diu que el senyor Cabestany estudia ja el problema de elevar el desguas de les clavagueres a la mar.

El senyor Marial es dona per satisfet i s'aprova el dictamen.

DESPATX ORDINARI

Entre els dictàmens aprovats n'hi ha un de la comissió de Cultura, posant a disposició de l'Alcaldia pes setes 29.000 per a organitzar els banys de mar de nens pobres i un altre, proposant que es delegui el doctor Sayó, que per encàrrec de la infraestructura ha realitzat una enquesta entre els escolars barcelonins per tal de determinar el nombre d'alumnes predisposats a malalties que puguin trobar la deguda curació en institucions escolars establertes a l'aire lliure, per què assisteixi en representació de l'Ajuntament a la tercera reunió que tindrà lloc a Brussel·les properament l'Associació Internacional contra la Tuberculosi, i que per a les despeses que origini el donar a conèixer els treballs realitzats en l'esmentat sentit per l'Ajuntament d'aquesta ciutat, es destini la quantia de 1.500 pessetes.

LA MINORIA D'ACCIO CATALANA

El senyor Massot, contestant una pregunta que els fou dirigida dies enrere, ja va parlar de la situació política que s'havien col·locat ell i alguns companys seus (Veus: qui són?) Els senyors don Estanislau Reynals, Esteve, Bafien, Guarro i el que vos parla, que havien arribat fins avui sense definir llur actitud després d'haver concorregut a la Conferència, i haver acceptat les conclusions que s'hi van acordar, però que en virtut de la declaració de la Comissió d'Acció Política de la Lliga Regionalista, s'havien donat de baixa de la llista de socis de la Lliga i que deixaven de formar part del grup regionalista del Consistori.

Però que servidors fideles al manament del poble de Barcelona que els va portar al Consistori per a vetllar per la bona administració comunal, se sumaran a tota acció nacionalista, i a l'obra de Govern, en profit de la ciutat, si ens reparem del grup regionalista, derissem qu'hi hagi una majoria nacionalista, a la qual donarem la nostra col·laboració.

El senyor Rocha li pregunta si en separar-se de la Lliga seguirà en la situació privilegiada que la Lliga l'ha posat dins del Consistori.

El senyor Massot li contesta dient que tot i mantenint l'ideal nacionalista, s'han posat en situació de llibertat en qüestió de la disciplina de partit i han posat els càrrecs de govern municipal que ocupen, per designació de la Lliga Regionalista, a la seva disposició.

El senyor Rocha els diu que ell té un altre criteri respecte a la manera com han d'obrar quan un, en reparar-se d'un partit. De manera que, en virtut de les declaracions fetes pel senyor Massot, ja no els representaria el senyor Maynés en l'actuació consistorial; vostès fan minoria apart.

El senyor Romeu. He escoltat la manera d'expressar-se del senyor Massot, i veig que aquí no ha passat res.

El senyor Maynés diu que tots s'han assabentat de la celebració de la Conferència Nacional Catalana i de la declaració de la Comissió d'Acció Política de la Lliga Regionalista respecte dels seus socis o dels que ocupen càrrecs que votessin les conclusions de la dita Assemblea. És natural que el senyor Massot i els seus companys, en assistir a la Conferència, després de conèixer la declaració esmentada, s'havien de considerar separats del grup regionalista de la majoria consistorial.

La declaració del senyor Massot té una transcendència d'ordre extern en la majoria, perquè no és ja una majoria regionalista, però mentre no es faci cap variació del govern municipal, aquesta declaració ens indica que s'ha format un altre grup especial de regidors, que mentre no es digui el contrari, entenem que segueix col·laborant com fins ara a l'obra municipal.

El senyor Sansalvador declara que no troba motivada l'actitud del senyor Massot i els seus companys.

El senyor Massot diu als senyors Romeu i Rocha, que i es pensen que amb la seva actitud anaven a trencar una unió sagrada que formen tots els que tenen sentiments nacionalistes, s'han equivocats perquè quan arriben els moments d'accionar, tots se'n van.

El senyor Junyent els pregunta quina és llur situació després d'haver concorregut a la Conferència; quin criteri tenen; quina disciplina observen com s'anomenen.

El senyor Romeu no es precipita ho veurem; per ara no és res.

El senyor Maynés declara que cal distingir entre majoria de govern i els grups que formen aquesta majoria. Des del dia de la constitució de l'actual Ajuntament, la majoria s'ha format conjuntament amb els regidors de la Federació Monàrquica Autonomista, i jo he parlat sempre en nom d'aquesta majoria, en la qual, malgrat estar integrada per diversos partits polítics, hi existia una unitat espiritual entre tots nosaltres.

Per tant, mentre ningú no declarï altra cosa, aquest nou grup pot seguir integrant la majoria que serà formada pels regionalistes, pels monàrquics autonomistes i pels grups de companys dels senyors Massot.

Mentre no es digui altra cosa, jo seguiré parlant en nom d'aquesta majoria, perquè si no hi pogués parlar seria que no existiria la majoria, i aleshores jo no declararia.

El senyor Massot, dirigint-se al senyor Junyent, li diu que el nou grup s'anomena «Acció Catalana», i al senyor Maynés li diu que pot seguir parlant en nom de tots en les qüestions municipals, i sempre que es tracti del bé de Catalunya.

EL PA BAIXA DE PREU A MADRID

El senyor Rocha diu que el pa ha baixat de preu a Madrid, i pregunta a l'alcalde quines mesures ha pres perquè a Barcelona també succeeixi el mateix.

El senyor ALCALDE diu que això és un problema de Govern i que el governador i la Junta provincial de Substancies es preocupen que a Barcelona pugui també baixar el preu.

L'APAT DELS 8.000

El senyor ROMEU, tot enfervoritzat, es dirigeix a l'alcalde preguntant-li perquè com a president de la Junta de l'Exposició de Barcelona, permet que al Palau de l'Art Modern s'hi celebri un acte polític.

L'ALCALDE li contesta dient que això és de la competència dels comissaris.

El senyor ROMEU li diu, doncs jo entenc que l'Ajuntament ha d'acordar haver vist amb disgust i actitud dels comissaris, i ha de privar l'apat

o bé s'ha de concedir el Palau a tot hom que el demani.

El senyor ROCHA troba que els comissaris no han fet bé al concedir el permís.

El senyor Maynés. Els comissaris són els que tenen autoritat immediata en tot el que fa referència a l'Exposició i no la té l'Ajuntament. Els comissaris hauran cercat antecedents al Palau de Belles Arts, i hi hauran vist que l'Ajuntament, el mateix Ajuntament, va autoritzar a diversos partits polítics, la celebració d'actes al Palau de Belles Arts. Els comissaris, quan un partit polític que tingui una representació en l'opinió pública, li demani, és probable que li concedeixi. Però si fos per a fer una moginganga qualsevol, aleshores és de suposar que no li concediria.

L'Ajuntament no ha vist amb disgust i per consegüent no ho pot dir; qui ho ha vist amb disgust és el senyor Romeu, però el senyor Romeu veu amb disgust tots els actes de la Lliga.

Si insisteix en presentar la seva proposició incidental, jo en presentaré una altra de no hi ha lloc a deslligar.

Mentre es redacten ambdues proposicions, l'alcalde l'alcalde fa llegir i aprova les següents:

PROPOSICIONS

Una dels senyors Anglada (don Enric i don Salvador), Toinàs, Gabarró, Escollà, Domènech i Trius perquè es facilitin antenes i taulons per a les festes que durant els dies del 22 al 25 de l'actual se celebraran als carrers de Margarit, corrent les despeses de transport a càrrec de la Comissió organitzadora de les mateixes.

Una altra dels senyors Barbey, Sabater, Quirós i Rovira, perquè amb motiu de les festes que se celebraran els dies 23 i 25 de l'actual al carrer Portal Nou, es facilitin els elements de que disposa l'Ajuntament per a aixecar un enterimat per a donar una audició de ballets catalans.

Una altra dels senyors Maynés, Junyent i Rocha perquè es facilitin plantes i flors per a guarnir el local de l'Escola graduada de la Concepció amb motiu del repartiment de premis que se celebrará a la mateixa el dissabte vinent.

LA PROPOSICIÓN ROMEU

Primer. — Que no es concedeixi a cap agrupació política el recint i edificis de la futura Exposició d'Indústries elèctriques i General espanyola per a la celebració d'actes polítics.

I segon. — Que si es concedeix aquesta aquesta autorització, es declari que haurà aixímateix de concedir-se a totes les agrupacions polítiques que ho sol·licitin.

El senyor Maynés presenta una contra-proposició perquè el Consistori acordi que no hi hagi al·loc a deliberrar.

El senyor Rocha diu que ell estava disposat a votar en contra de la proposició Romeu, però que no votaria la del senyor Maynés perquè és cosa anti-democràtica.

El senyor Maynés s'estranya de la manifestació del senyor Rocha, quan per endavant ha manifestat estar conforme amb l'autorització donada pels comissaris. Jo considero que amb el sol fet de discutir la proposició Romeu es posa en tela de jut l'autoritat dels comissaris. De totes maneres, estic disposat a retirar la meua proposició, perquè no vull que s'aprovi amb els vots de la majoria.

L'alcalde. Es posa a votació la proposició del senyor Romeu.

El senyor Rocha. Que es voti per extrems.

El senyor Maynés s'hi resisteix perquè amb el segon extrem es coacciona l'autoritat dels comissaris. (El senyor Rocha: Faci una esmena a la manera com està redactat.) No la vull fer. (El senyor Rocha: ja la fareu jo.) Es posa a votació el primer extrem, i és aprovat per 26 vots contra 2. (Els senyors Romeu i el seu company, senyor Arquer.) (El senyor Romeu està neguitós perquè sembla que de la votació no n'esperava tal resultat.)

El senyor Rocha fa una esmena, al segon extrem, deixant als comissaris la facultat de concedir l'autorització o no.

El senyor ROMEU no l'admet i no vol que posi a votació, i retira el segon extrem de la seva proposició.

El senyor ROCHA per tant, també retira la seva esmena, i resta sol el primer extrem que, com hem dit, ha estat rebutjat gairebé per unanimitat.

L'alcalde declara que la sessió a les 11.10 de la nit.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 3

VAIXELLS ENTRATS:

Balandra espanyola «Gloria», d'Alacant, amb marbre.
 Vapor espanyol «Balear», de Mahó, amb càrrega general i 80 passatgers.
 Vapor espanyol «Amatxu Begonias», d'Alacant, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Ampurdanés», de Sant Feliu, amb càrrega general.
 Vapor italià «Tomaso di Savoia», de Gènova, amb càrrega general i 45 passatgers.
 Vapor espanyol «Cabo Cervera», de Santander, amb càrrega general i 17 passatgers.
 Vapor espanyol «Cabo Roca», de Marsella, amb càrrega general i 8 passatgers.
 Vapor espanyol «Castilla», de València, amb càrrega general i 150 passatgers.
 Vapor alemany «Júpiter», d'Ham-burg, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Mont-Sen», de Melilla i escales, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «E. Ramirez», de Gènova, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Rey Jaime I», de Palma, amb càrrega general i 156 passatgers.
 Vapor espanyol «Cabo San Martín», de Sevilla, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Tirso», de Cartagena i escales, amb càrrega general i passatgers.
 Vapor italià «Re Vittorio», de Buenos Aires, amb càrrega general i passatgers.
 De Palma de Mallorca, hidroavió «Menorca», amb correspondència.

VAIXELLS DESPATXATS
 Vapor espanyol «E. Ramirez», amb càrrega general i de trànsit, cap a Alacant i València.
 Vapor espanyol «Reina Victoria Eugenia», amb càrrega general, cap a Buenos Aires i escales.

VAIXELLS SORTITS
 Vapor espanyol «Canosa», amb el seu equip, cap a la mar.
 Vapor espanyol «Cabo Roche», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.
 Vapor espanyol «José Maria», amb el seu equip, cap a la mar.
 Vapor espanyol «La Guardia», amb càrrega general i de trànsit, cap a Gènova.

Vapor espanyol «Santa Rosa», amb el seu equip, cap a la mar.
 Vapor espanyol «Poeta Arolas», amb càrrega general, cap a Liverpool, via de Palma.
 Vapor espanyol «Comerco», amb càrrega general, cap a Gandia.
 Vapor espanyol «A. Cola», amb càrrega general, cap a València.
 càrrega general, cap a Melilla i escales.
 Vapor espanyol «V. La Roda», amb Vapor espanyol «Mortico», de trànsit, cap a Gènova.
 Vapor italià «Tomaso di Savoia», amb càrrega general i de trànsit, cap a Buenos Aires i escales.
 Vapor espanyol «Catalina», amb càrrega general, cap a Buenos Aires i escales.
 Vapor espanyol «Amatxu Begonias», de trànsit, cap a Gènova.
 Vapor espanyol «Rey Jaime I», amb càrrega general, cap a Palma.
 Vapor anglès «Arana», amb càrrega general i de trànsit, cap a Tarragona.
 Cap a Palma de Mallorca, hidroavió «Menorca», amb correspondència.

Accidents marítims

NOTES DEL LLOYD

Liverpool, 29 de juny. — El vapor anglès «Comedians», en viatge de Glasgow a les Antilles, va tenir avaries a la màquina en ésser davant de Holyhead. Li fou tramès un remolcador per a tornar-lo a Mersey.

Buenos Aires, 28. — El vapor anglès «Trevince», que havia encallat a la illa del Vizcaino, en va sortir amb l'auxili d'un remolcador, i aquest matí ha continuat el seu viatge cap a Villa Constitució.

Alexandria, 29. — El vapor egipcià «Berkshire», que havia encallat dins del port, ha surtat sense cap avaria, continuant el viatge.

Nova York, 29. — El vapor nord-americà «Providence», de la línia Fall River, ha tingut greus avaries davant de Rhode Island. El passatger ha desembarcat a Newport.

Glasgow, 29. — Durant les regates d'ahir, a Firth S. Clyde, el yacht «Arethusa» va quedar desbarbat. Aquesta tarda, prop el bot boia d'Inverky Bay, toparon els yachts «Ayesha» i «Selene». El primer s'enfonsà, essent salvada la tripulació. El segon va tornar sense necessitat d'auxili al moll de Hunter.

BORSA DE BARCELONA

3 de juliol de 1922

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 62'70 a 62'75 i a 62'60, Alacants de 67'20 a 67'00, Andalusos a 51'50, Plates a 45'40, Filipines de 191'00 a 190'00 i a 190'25, i Colonials de 65'00 a 64'75.

A la tarda, a la Casa Llotja. Es fa de Nords de 62'40 a 62'45 i a 62'05, Alacants de 66'55 a 66'75 i a 66'20, Filipines a 191'00, Colonials de 64'50 a 64'00, Plates a 45'25, i Docs a 20'50.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 7%, «1921», a 98'25.	Segovia	73'00	Bonos E. a %	93'50
Barcelona Traction and Light Power 7%, a 105'00	E. Almansa	71'75	Prod. Forces M.	84'00
Barcelonesa de Navegació 6%, a 72'75.	Almansa ad.	61'65	Reg. Llevant	87'50
Obligacions Espanyola Colonització 6%, a 95'00.	«Noad»	48'35	Hisp. Amer. d'E.	91'50
Elèctrica del Cinca 6%, a 81'00.	Sant Joan	63'00	Bono	87'75
Grans Molins Bascos 8%, a 59'50.	Alasasus	79'00	Varies	
Acers Sant Martí 7%, a 97'50.	Oscia F.	73'85	Trasatlantica 4%	82'00
Mines de Potassa «Súria» 7%, a 101'00.	Alascan 1. hipot.	56'15	Canal Urgell	83'00
Trasatlantica 6%, «noves», a 100'85.	«3»	89'25	T. Filipines 1922	100'00
Teneria Moderna 7%, a 99'00.	«4»	75'00	Asland 5%	97'50
	«5»	67'75	«102'25»	
	«6»	70'00	Foment d'Obras	81'50
	«7»	74'25	Unio Vidrera	90'00
	«8»	80'50	Carbona Berge	82'00
	«9»	49'50	Regants Ebra	83'00
	«10»	47'25	Const. Naval 6%	84'50
	«11»	45'75	Const. i Pav. 5%	88'00
	«12»	30'00	Asl. Cardona 5%	80'00
	«13»	55'50	G. Regadius 6%	80'50
	«14»	33'85	Mecànica Velutera 6%	93'50
	«15»	64'00	A. Fornas Andalus 6%	90'50
	«16»	86'00		
	«17»	51'00		
	«18»	51'25		
	«19»	96'75		
	«20»	77'00		
	«21»	93'75		
	«22»	73'50		
	«23»	102'50		
	«24»	85'75		
	«25»	93'75		
	«26»	91'50		
	«27»	79'50		
	«28»	67'50		
	«29»	69'00		
	«30»	69'00		
	«31»	80'05		
	«32»	80'05		
	«33»	89'75		
	«34»	83'00		
	«35»	91'50		

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)
 Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi per a guia del llegidor.
Cotització: Francos, 63'60; suïssos, 122'15; belgues, 51'15; lliures, 25'38; liras, 30'20; dolars, 8'41; marcs, 1'60 i coronas, 0'05.
DARRERA SESSIÓ. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es fa de Nords a 61'35, i d'Alacants ex-cupó a 61'40.

Diferències de les operacions a terme
 De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es baixa 1'25 de Nords.

REBLEI

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA
 TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	13.08	00.00	13.01	00.00		00.00
Futurs:						
Juliol	12.58	12.58	12.61	00.00		00.00
Octubre	12.23	12.22	12.22	00.00		00.00
Gener	11.89	11.89	11.88	00.00		00.00
Març	11.73	11.73	11.72	00.00		00.00
Maig	11.61	11.65	11.61	00.00		00.00

Alexandria	Obriment ahir	Obriment avui	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs						
Juliol			18.25	00.00		00.00
Nov.			18.70	00.00		00.00

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	22.05	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Juliol	21.52	21.58	21.57	00.00
Octubre	21.48	21.58	21.55	00.00
Desembre	21.28	21.35	21.38	00.00
Gener	21.02	21.08	21.15	00.00
Març	20.91	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	21.50			00.00
Futurs:				
Juliol	21.29			00.00
Octubre	20.69	00.00		00.00
Desembre	20.66	00.00		00.00
Gener	20.50			00.00
Març	20.30			00.00

Barcelona, 3 de juliol de 1922.

Montevideo, 29. — El vapor anglès «Wheffield» ha encallat prop dels esculls de l'Anglès, surant poc després sense avaries. El vapor anglès «Uruguay», en viatge de Londres a Rosario, arribarà a les dues de la tarda. Té foc a les carboneres.

Buenos Aires, 30. — El vapor anglès «Ventura de Larrinaga», encallà el 28 al vespre, en entrar al port de La Plata. A les deu del matí del dia 29, en va sortir sense auxili. Seguirà el viatge quan millori el temps.

Barry, 29. — El vapor francès «Clio» en entrar avui a Barry, ha topat amb la boia que assenyalava el lloc del naufragi del vapor «Zolo», perdent la hèlix. Tres remolcadors l'han dut al port.

Nova York, 30. — El vapor «Providence», de la «Fall River Line», ha arribat sense avaries.

Boston, 30. — El vaixell de vela «C. L. Ras Mussen», procedent de Dun-querque, en llsta, ha topat davant de Haisboro amb el vapor «Jos», de Bergen, resultant ambdós vaixells, amb avaries.

EL CONSELL DE FOMENT

Ha celebrat la seva reunió mensual el Consell de Foment, que ha estat presidida pel seu president accidental N. Antoni Jansana.

En el despatx ordinari restà assabentat el Consell de diverses comunicacions que ha rebut del Consell Superior, del Govern civil i «Jefatura» del Servei Agronòmic.

A proposta del senyor Nonell es va acordar fer practiques de lluita contra la mosca de l'olivera a Ullastrell i Sant Climent de Llobregat, ultra Sant Andreu de la Barca i Olesa de Montserrat, on ja funcionen camps experimentals.

S'interessarà dels alcaldes que no

han complimentat el servei corresponent per a poder efectuar la cobrança de l'impost per plagues del camp, a què el complimentin amb urgència, per tal de poder tenir tota la documentació en regla abans de fi del mes actual.

S'aprovaron alguns dictàmens donats a expedients, tramitats per la Secció d'Indústria, i es va acordar haver vist amb disgust la forma com s'ha concertat el Tractat comercial amb França, puix, sortint-ne perjudicats en gran els interessos industrials no ha beneficiat gens o gairebé gens els interessos agrícoles pel retard en la firma, la qual cosa impossibilita de trametre fruites i hortalisses, i el poc que en surten beneficiats els vins, en particular els d'alta graduació.

Avui, dimarts, a les onze del matí, i al seu estatge social, es reunirà la Federació Agrícola Catalana-Balear, la qual serà presidida pel seu nou president En Pere Mir i Rafols, i a la qual proposarà el pla d'actuació tre consol general argentí Albert Gaudant el mesos d'estiu.

AMERICANISME

La Casa d'Amèrica ha tramès el següent telegrama.

«Ministre Foment. — Madrid. — Asociación Ibero-Americana Casa Amèrica, d'acord instància presentada en la seva oportunitat Junta Aranzels i Valoracions, expressa la seva adhesió manifestacions que Cambra Comercio Espanyola Buenos Aires eleva V. E. en memòria sobre problema alimentació poble espanyol, així com conclusions acordades magnífica conferència donada el 22 de juny al Foment del Treball Nacional per il·lustrat consol general argentí Adbert Gache. El saluda atentament. — Marian Viada, president.»

Fills de F. Mas Sardà

20, Rambla del Centre, 20
 VALORS — CANVI — CUPONS

Negociem els cupons de l'Estat, Ajuntament, Mancomunitat, Diputació i Companyies Ferrocarrils i Industrials, veniment primer de juliol de 1922.

Sabó «La Oca»

Fabricant: J. ALERMA-MATARO
 qualitat superior

MERCAT I FIRA DE LES BORGES BLANQUES

Preus dels articles següents que han regit al mercat de Les Borges Blanques el dia primer de juliol:

Ordi, de 14 a 15 pessetes la quarta de quatre dobles.

Civada, de 13 a 13'50 pessetes la quarta de quatre dobles.

Panís, de 18 a 19 pessetes la quarta de quatre dobles.

Faves, a 20 pessetes la quarta de quatre dobles.

Fesols, de 55 a 60 pessetes la quarta de quatre dobles.

Patates, de 4 a 4'25 pessetes els 10 quilos.

Alfals, a 5 pessetes els 40 quilos.

Palla, a 3 pessetes els 40 quilos.

Fulla d'olivera, a 4 pessetes els 40 quilos.

Garrotes, a 8'50 pessetes els 40 quilos.

Aviram. — Gallines, de 8 a 13 pessetes una; galls, de 4 a 8 pessetes un; conills, de 1'50 a 5 pessetes un; ous, a 2'75 pessetes la dotzena.

Espectacles

TEATRE TIVOLI

Telèfon 5060 A. Grandiosa Companyia de vodevil i grans espectacles

SANTPERE-BERGES

Avui, dimarts, a les deu de la nit: **DEBUT DE LA COMPANYIA, FUNCIO D'HONOR**, dedicada a la CIUTAT DE BARCELONA, i en la seva representació

L'EXCEL·LENTISSIM AJUNTAMENT

111ª representació de la tragicomèdia popular catalana, evocació de la vida barcelonina de l'any 1840, en tres actes i un epilleg (sis quadros), escrita per Amichatis i Mantua.

BAIXANT DE LA FONT DEL GAT O LA MARIETA DE L'ULL VIU

Formidable èxit. L'esdeveniment de l'any. — Demà, tarda, a les cinc. Primer vermut a preus populars. Butaca, 2 pessetes. General, 0'50. El divertidíssim vodevil en tres actes, LA SANTE-TA DE SOLSONA. Nit, a les deu, l'obra del dia.

BAIXANT DE LA FONT DEL GAT O LA MARIETA DE L'ULL VIU

Dijous, tarda, extraordinària representació de BAIXANT DE LA FONT

DEL GAT. Nit, i cada nit, BAIXANT DE LA FONT DEL GAT. — Es despatxa a comptaduria.

Teatre de Novetats

COMPANIA COMICO-DRAMATICA ALBA-BONAFE

Avui, dimarts, nit, a les deu: El pas de comèdia dels germans Quintero, **AMOR A OSCURAS**, i la comèdia en tres actes, d'Angel Torres del Alamo i Antoni Asenjo.

MARGARITA LA TANAGRA

Demà, 14^a d'abonament a GRAN MODA. **AMOR A OSCURAS** i MARGARITA LA TANAGRA. — El dissabte, 8 de juliol: **BENEFICI DE JOAN BONAFE**. — Aviat: **ESTRENA D'EL FARO**.

ELDORADO

Companyia Velasco Sarsueles i Revistes

Avui, dimarts, tarda, a tres quarts de cinc. Matinée selecta. Colossal programa: El preciós entremés **LECTURA Y ESCRITURA**; la sarsuela còmica en un acte i tres quadros, dels senyors Garcia Alvarez i Asensio Miró, música dels mestres Alonso i G. Alvarez, **EL BUENO DE GUZMAN**, i segona representació de la revista en sis quadros, dels senyors Elizondo i Tomás, música del malaguanyat mes-

tre Quinto Valverde, **LA SENORITA DEL AÑO**. Luxosa presentació, riquíssim vestuari. Nit, a les deu El sainet en un acte i un sol quadre, d'Antoni Ramos Martin, **LA REAL GANA** i el formosíssim espectacle, de grans èxits, **ARCO IRIS**. Demà, dimecres, tarda: **LA SENORITA DEL AÑO**. Nit: **ARCO IRIS**. — El dijous, tarda: Segona Matinée Aristocràtica: Representació extraordinària de **ARCO IRIS**.

TEATRE COMIC

Avui, dimarts, tarda, a dos quarts de cinc. Primer: «Ruido de campanas»; segon: «La chica del Agulla»; tercer: «El húsar de la guardia». Entrada i butaca, 1'50. General, 0'50. Nit, a tres quarts de deu. Primer: «La reina mora»; segon: «La viejecita»; tercer: la graciosíssima revista valenciana, «Arros en fessols i naps». — Dijous, debut del notable actor Juanito Martinez. — Divendres, estrena de la revista «Que és gran Barcelona».

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia de Mercè Pérez de Vargas

Avui, dimarts, tarda, a les cinc. Matinée popular. La formosa comèdia en tres actes, de Jacint Benavente, **LO CURSI** (protagonista Mercè Pérez

de Vargas). Nit, a les deu. Popular. El grandios èxit, **LOS ENEMIGOS DE LA MUJER**, novella de Vicens Blasco Ibañez, adaptació escènica en sis capítols, d'Eduard Marquina; protagonista, Mercè Pérez de Vargas. — Demà, dimecres, tarda, a les cinc. Matinée popular. La formosa comèdia en tres actes, obra predilecta de Mercè Pérez de Vargas, **PRIMEROSE**. Nit, a les deu, l'èxit veritat, **LOS ENEMIGOS DE LA MUJER**. Es despatxa a Comptaduria. Telèfon 4134 A.

PALACE CINE

SALE DE MODA

Avui, dimarts, tarda i nit. Magnífics programes: **LES MODES A PARIS**; **NIT MALEIDA**; **EL VERTIG**; el formós film de grans èxits: **LA MASCOTA DEL REGIMENT**, i l'últim episodi de la colossal sèrie, **L'AVENTURERA DE MONTECARLO**.

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Notable sextet Jordà-Moltó. — Avui, dimarts, grans èxits: «Per on ve la felicitat», creació del simpàtic artista Tom Moore; «La fena que no vol créixer» (represa), formosa comèdia, per Margarida Pissee; «Tiquis Mi-

quis actor de cinema», còmica. — Demà, gran estrena del Programa Artístic: «La desterrada social», per Elsie Ferguson.

Frontó Principal Palace

Avui, dimarts, tarda, no hi ha partit. Nit, a un quart d'onze, dos interessants partits.

TURO PARK PARC DE MODA

Deliciosos jardins. Diàriament concert per la **BANDA DE CAÇADORS DE BARCELONA**. Cada nit, de nou a dotze, **SOPARS** amenitzats per l'admirable

ORQUESTRA VIENESA

a la terrassa del Restaurant. Cobert a 750 pessetes i a la carta. Servei d'autònibus des de la Plaça de Catalunya al TURO-PARK.

Terramar (Sitges) Telèfon 34

Parc Hotel - Omnibus a tots els trens

EDEN CONCERT

Avui, la cèlebre estrella **NINOLA LALITA ALCAZAR** i MACY.

Úlcères varicoses
que dataven de 8 anys
curades en 1 mes

Reuma-
tismes
Artri-
tismes
Arterio-
Esclero-
sis.

PERTORBACIONS CIRCULATORIES

Els accidents provocats per la mala circulació de la sang són tan innombrables com perillosos. Entre els principals i més freqüents s'han de citar les varices, les úlceres varicoses, els eczemes varicosos seguits quasi sempre d'hemorràgies. En les dones, aquests fenòmens es presenten sobtament al moment de llurs transformacions genitals i més especialment en les èpoques de menstruació i en arribar als quaranta anys. La sang circula lentament, és pesada, espesa i carregada de residus, que diposita en les artèries i en les venes, i llur tensió arriba a tal punt, que poden esclatar al més petit esforç produint llagues i úlceres més deformes que alarmants i de vegades accidents encara més greus. Solament poden prevenir-se o contenir-se totes aquestes pertorbacions circulatories conservant la integritat del líquid sanguini amb una acció depurativa energica. A aquest propòsit el cos mèdic ha reconegut la poderosa i infal·lible eficàcia del meravellós

DEPURATIU RICHELET

Amb la seva acció vivificadora la sang es torna més neta, els conductes arterials recobren llur flexibilitat i es descongessionen, la circulació es restableix i molt aviat les llagues, les úlceres més rebels i més repugnants desapareixen sense deixar rastre. La seva eficàcia és encara més absoluta en el tractament de totes les manifestacions internes i externes de l'artrisme, sempre en relació amb el líquid sanguini: Malalties de la pell (Brians, Eczemes, Psoriasis), Escrófula i Enfisema, Gota, (Reumatismes i tots els accidents sistèmics hereditaris o adquirits).

Cada flascó va acompanyat d'un opuscle il·lustrat. De venda a totes les bones farmàcies i drogueries. Laboratori L. RICHELET, de Sedan, 6, rue de Belfort, Bayonne (França).

Resultat segur

Serveis de la Companyia Trasatlàntica

Anuncis

A la MERCERIA
BONET, Claris, 15. falta a l'entorn de plaça i viatjar. Indult sense conèixer l'art i tenir bons informes.

Cartes Circulars

reproduïdes en l'aparell MULTIGRAPH, inconfusibles d'originals mecànics gràfics.

Mobles Fitxes Carpetes

Guies i tot el material per als sistemes moderns d'organització d'oficines.

COPIES

originals a màquina

HAMMOND

per a escriure, de tipus canviabls

Casa Garcia Suarez

88 - Rambla de Catalunya

Telèfon 4335 A

XALETS I SOLARS

per a vendre. Al lloc més pintoresc de la costa, damunt del putxet de Sant Cristòfol, vora la mar, a deu minuts de l'estació de Vilanova i Geltrú. Ràdica Ronda Universitat, 7, 1^a.

Ventiladors

des de 35 ptes. LAMPARE PHILIPS, preus de fabrica. Existències en tots els tipus MAGATZEM DE MATERIALS ELECTRIC, carrer de GRAVINA, núm. 8.

LAVAD CON JABON CHIMO

Fbca. de Gèneres de Pu... son ven una en bones condicions, en deguda marca, propia per a gènere entrefit, suada en aquesta capital. Precisa es posarà al comprador al corrent del negoci. No més tractar amb l'interessat. Escriure a Tiroleses 2632, Pelayo, 1.

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata, pes. Compror or, plata, platí brillants i perles.

Joleries de J. Nùñez
Rambla de les Flors, 8 A
i Cardenal Casañas, 8

PHILIPS

LES MILLORS LAMPARES PER A AUTOMOBILS

Existències en tots els tipus

MAGATZEM DE MATERIALS ELECTRIC

carrer Gravina, 8, i carrer de Mallorca, núm. 193.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que'necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS. Falla, 13 i 15, pral.

C tarro dels nois

L'Anti-catarral BORBONET, és el veritable específic acordat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de tota mena de tos de les criatures.
Farmàcia de l'autor, Carders, 44; Doctor Andreu i J. Viladomat, Rambla de les Flors.

TENIR UN BON PAÏDOR

■ ANEUEU COMPTÉ ■
Refusen com a falsificades les caixes que no portin la firma dels únics concessionaris per Espanya J. Uriach i C^a Bru n. 49

Demaneu-lo en farmàcies i centres d'específics

és una gran riquesa, una fortuna inapreciable. Pair-ho tot sense molèsties, sense fatigues, sense dolors, és un tresor que cobdicia aquell que té l'estómac delicat. — D'això no en puc menjar... — Això potser em farà mal... — El metge m'ha dit que d'això... Proveu tant sols vuit dies de prendre l'Estòmac Artificial, i totes aquelles exclamacions desapareixeran de vostres llavis. Alivi immediat. Curació certa i prompte.

—Mira, espòs meu, com en pocs dies ha desaparegut la blancor dels meus cabells amb l'acreditat i inofensiu **RHUM BELLESA** a base de noguera. Per què no l'uses tu també i rebran el teu cabell i bigotí el color que abans tenien? Venda en perfumeries.

APRENENTS EBANISTA

falten a la MERCERIA BONET, Claris, 15.

falta. Sant Pau, núm. 70 «CRUZ BLANCA»